

OĞUZLAR CEVİZ ÜRETİCİLERİ TARIMSAL BİRLİĞİ



OĞUZLAR77

CEVİZ ÇEŞİDİ ENVANTER ÇALIŞMASI



ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI
DOĞRUDAN FAALİYET DESTEĞİ
TR83/DFD/2012/037

OĞUZLAR CEVİZ ÜRETİCİLERİ
TARIMSAL BİRLİĞİ

**“OĞUZLAR77 CEVİZ ÇEŞİDİ
ENVANTER ÇALIŞMASI”**

Mart - 2013



OKA

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI
MIDDLE BLACK SEA DEVELOPMENT AGENCY







“OĞUZLAR77 CEVİZ ÇEŞİDİ ENVANTER ÇALIŞMASI” İMZA TÖRENİ

Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Doğrudan Faaliyet Desteği Proje Yayınları

Kitabın Adı

"Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanteri"

Fotoğraflar

Mustafa Çınar (Oğuzlar Halk Eğitimi Merkezi Müdürü)
Oğuzlar Cevizi Stüdyo Çekimleri - Yasin Kavlak

Bu envanter; Oğuzlar Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğü tarafından bastırılmıştır. Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından yürütülen 2012 yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı çerçevesinde, Oğuzlar Ceviz Üreticileri Tarımsal Birliği tarafından uygulanan TR83/2012/DFD/037 referans numaralı "Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması" projesi kapsamında hazırlanmıştır.

İlk Baskı

Mayıs 2013'de 1000 adettir.

Bu envanter, Oğuzlar Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğü'nün izni olmadan fotokopi yöntemi dahil elektronik veya mekanik herhangi bir yolla çoğaltılamaz, iletilemez ve satılamaz.

Tasarım

Yasin Kavlak - 3N Dizayn

Sanat Yönetmeni

Ahmet Köklükaya

Basım Yeri

Ankara Uzerler Matbaa

Basım Tarihi

Mayıs 2013



OĞUZLAR77

PROJENİN ADI	: "OĞUZLAR77 CEVİZ ÇEŞİDİ ENVANTER ÇALIŞMASI"
PROJE SAHİBİ	: OĞUZLAR CEVİZ ÜRETİCİLERİ TARIMSAL BİRLİĞİ
PROJE ORTAĞI	: OĞUZLAR KAYMAKAMLIĞI
PROJE İŞTİRAKÇİLERİ	: OĞUZLAR HALK EĞİTİMİ MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ
PROJE ÇALIŞANLARI:	
PROJE KOORDİNATÖRÜ	: MUSTAFA ÇINAR-Ziraat Mühendisi, Oğuzlar Halk Eğitimi Merkezi Müdürü
KOORDİNATÖR YARDIMCISI	: HÜSEYİN SONER ERYAŞAR Oğuzlar Halk Eğitimi Merkezi Müdür Yardımcısı
UZMAN	: GÜLER KULALI-Ziraat Mühendisi
ANKETÖRLER:	1. HÜSEYİN OKUMUŞ 2. AHMET BOZTEPE 3. EMİN EKMEKÇİ 4. MUSTAFA ŞAHİN 5. KAZIM CIBIR 6. MEHMET ALİ ARSLAN 7. MUSTAFA GÖZEL
PROJE RAPORTÖRÜ	: PROF. DR. SEYİT MEHMET ŞEN
FON SAĞLAYAN KURULUŞ	: ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI

"Bu proje; Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamında hazırlanmıştır. Proje ile; "Oğuzlar77" ceviz çeşidinin bölge ve ülke ekonomisine katkısını artırmaya yönelik olarak, mevcut durum envanteri çıkarılmış ve imaj, marka, ürün geliştirme ve pazarlama stratejilerini belirlemek için bir rapor hazırlanmıştır.



INTRODUCTION

Mustafa ÇINAR

Project Coordinator
Agricultural Engineer
Oğuzlar Public Education
Center Administrator

Oğuzlar and walnut have been one of the most attractive topics in the environment. When I started to work in Oğuzlar, I was able to get the importance of the issue better. Walnut means life, it means future in Oğuzlar.

Actually, so many things had been done about walnut production but they were disorganized efforts and they needed to be organized. We had to do something that made people to think professionally, to gather them, to provide them equal opportunities and to make their sound nationally strengthened.

That is the point our project started. After analyzing the people and the environment here, I decided that it shouldn't be so difficult to realize our project.

We set the goals of our project like that; identifying the recent inventory; developing image, brand, product and detecting marketing strategies in order to increase the contribution of "Oğuzlar77" walnut to local and national economy.

The followings are predicted during and at the end of the process;

1. accurate information,
2. increasing employment,
3. increasing investments,
4. increasing manufacturer support,
5. organic agriculture,
6. creating attractive capital,
7. creating jargon,
8. leading changes in female employment.



We have presented "Oğuzlar77" Walnut Species Inventory Project" to Middle Black Sea Development Agency.

On 19th December 2012, we signed the project with the participation of Project Partner-Oğuzlar District Governor Halil İbrahim ÇELİK, Project Owner-Oğuzlar Walnut Manufacturers Agricultural Committee Administrator Abdurrahman BASMACI, Project Participant-Public Education Center Administrator Mustafa ÇINAR, Middle Black Sea Development Agency Representative Secretary General Mevlüt ÖZEN and expert Mustafa GÜLER in Agency Center.

What we would do was clear. Without wasting time, in the scope of tasks we committed;

1. I met Prof. Dr. Seyit Mehmet ŞEN and he accepted to be the consultant and the reporter of the project,
2. We established the Project Office,
3. We prepared advertisement brochures and plaques,
4. We charged the project team,
5. We trained the project team (Survey taker training),
6. We traced out the plan of the area we would scan,
7. We organized publicity meetings,
 - Coffee House meetings,
 - Rural meetings,
 - Press Conferences,
8. We made field research,
9. We filled in the charts with collected information and the time granted was completed,
10. We are here now.

CONCLUSION

1. We have scanned every field in Oğuzlar,
2. We have classified all walnut trees according to their ages in 4451 parcels,
3. We have met 3828 farmers,
4. We have sent samples to three different laboratories for chemical analysis,
5. We have had the soil analyzed,
6. We have ascertained the physical features of the trees and their fruit in the garden of 1680 farmers.

With the guidance of Prof. Dr. Seyit Mehmet ŞEN, we have gathered them all and brought here.

I don't want to lengthens my words,

Respectfully Yours...





İÇİNDEKİLER

TAKDİM	18
1. GİRİŞ	21
1.1. Ceviz.....	21
1.2. Cevizin Tarihçesi.....	23
1.3. Türkiye de ve Dünya da Ceviz Yetiştiriciliği.....	23
2. OĞUZLAR77 (ALIAĞA CEVİZİ)	25
3. MATERYAL VE METOT	28
3.1. Materyal.....	28
3.2. Metot.....	28
4. ARAŞTIRMA SONUÇLARI	29
4.1. Oğuzlarda Ceviz Üretimi.....	29
4.2. Oğuzlarda Ceviz Alanları, Aşılı Ve Aşısız Ağaç Sayıları.....	32
4.2.1. Erenler Köyü.....	32
4.2.2. Cevizli Köyü.....	32
4.2.3. Şaphane Köyü.....	32
4.2.4. Ağaççamı Köyü.....	32
4.2.5. Oğuzlar İlçe Merkezi.....	32
4.2.6. Kayı Köyü.....	32
4.2.7. Derinöz Köyü.....	32
4.2.8. İlçe Geneli.....	33
4.3. Dallanma Yüksekliği, Gövde Çevresi, Taç Genişliği, Verimli Yan Dal Sayısı.....	33
4.3.1. Şaphane Köyü.....	34
4.3.2. Erenler Köyü.....	34
4.3.3. Kayı Köyü.....	35
4.3.4. Ağaççamı Köyü.....	35
4.3.5. Cevizli Köyü.....	36
4.3.6. Derinöz Köyü.....	36
4.3.7. Altı Köyün Toplu Sonuçları.....	37
4.3.8. İlçe Merkezi.....	37
4.4. Yapraklanma, Yaprak Dökümü, Soğuklara Dayanıklılık, Verim Yaşı, Verimlilik, İç Dolgunluğu, Antraknoza Daya- nıklılık.....	38
4.5. Oğuzlar İlçesinde Cevizlerin Aşı İle Çoğaltılması.....	38
4.5.1. Yaşlı Ceviz Ağaçlarının Aşılanması.....	38



4.5.2. Oğuzlar77 Ceviz Çeşidinin Doğuşu ve Soy Kütüğü	40
4.5.3. Oğuzlar İlçesinde Ceviz Fidancılığı	41
4.5.4. Oğuzlar İlçesinin Aşı Ustaları Ve Fidan Üreticileri	49
4.6. Oğuzlar77 Ceviz Çeşidinin Bitkisel Özellikleri	50
4.6.1. Oğuzlar77 Ceviz Çeşidinde Çiçeklenme Ve Meyve Tutumu	50
4.6.2. Oğuzlar77 Ceviz Çeşidinin Ağaç Yapısı Ve Dallanma Biçimi	53
4.7. Oğuzlar77 Ceviz Çeşidinin Meyvesi	55
4.7.1. Oğuzlar77 Ceviz Çeşidinde Meyvenin Hasadı, Yeşil Kabuktan Ayrılması ve Kurutulması	56
4.7.2. Oğuzlar77 Ceviz Çeşidinin Meyvelerinde Fiziksel ve Kimyasal Özellikler	59
4.8. Toprak Yapısı Ve Kimyası	64
5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	69
5.1. Sonuç	69
5.2. Değerlendirme	71
6. MEVZUAT VE UYGULAMALAR	73
6.1. Ürün Standartları	73
6.2. Tüketici Sağlığı Açısından Yerine Getirilmesi Zorunlu Şartlar	73
6.3. Ambalaj	73
6.4. Etiketleme ve Etiket Bilgileri	74
7. ÖNERİLER	75
8. ÜLKEMİZDE CEVİZCİLİĞİN SORUNLARI VE ÖNERİLER	76
9. KAYNAKLAR	80
10. EKLER	81
10.1. Mehmet Ali Çırak'ın Dilinden Aliğa (Oğuzlar77) Cevizi	81
10.2. Mustafa Coşkun'un Dilinden Aliğa (Oğuzlar77) Cevizi	83
10.3. Oğuzlar77 Çeşidinin Tescili İçin Teknik Rapor	85
10.4. Mervenur Okumuş'un Şiiriyle Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi	86
11. FOTOĞRAFLAR	87-131
12. BASINDA ENVANTER ÇALIŞMASI	132-139



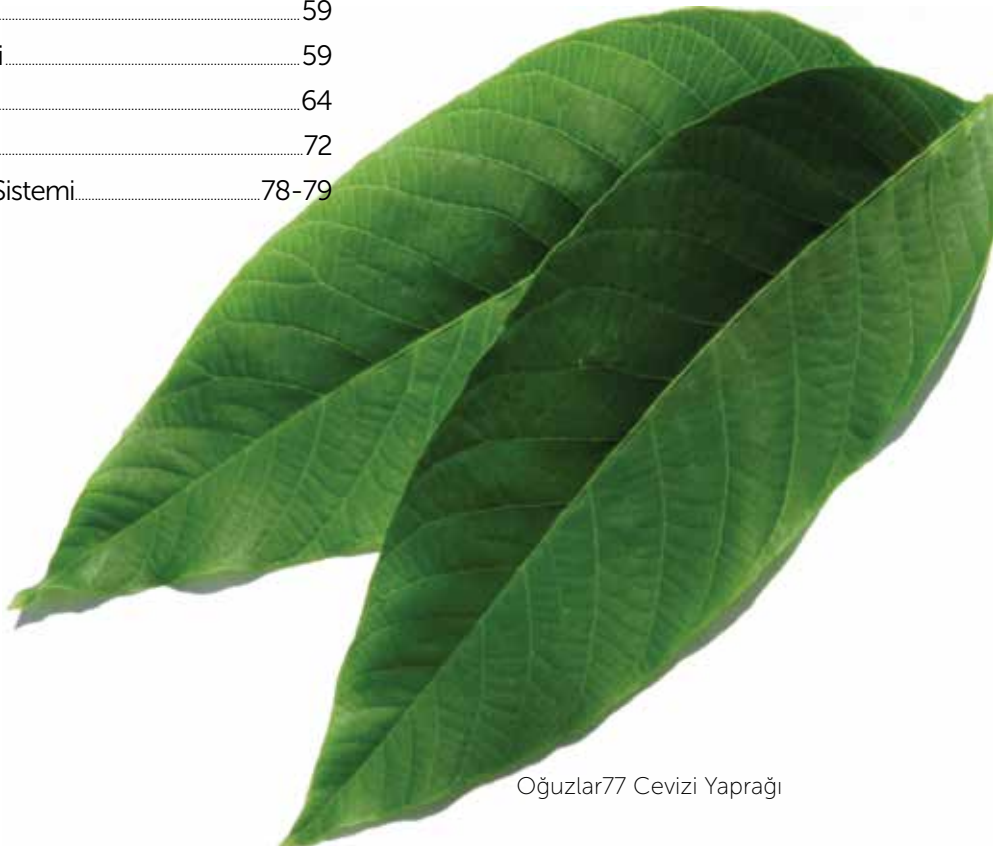
ŞEKİLLER ve ÇİZELGELER DİZİNİ

ŞEKİLLER

Şekil 1.	Oğuzlar ceviz festivali onur belgesi	20
Şekil 2.	Oğuzlar77 cevizi yaprağı üzerinde	22
Şekil 3.	Ceviz işleme ve paketlenme makinesi	24
Şekil 4.	Oğuzlar ilçesinin Çorum il haritasındaki yeri	25
Şekil 5.	Oğuzlar77'nin atası (Aliağa cevizi)	26
Şekil 6.	Oğuzlar77 cevizi meyvesi	28
Şekil 7.	Meyveli bir Oğuzlar77 cevizi görüntüsü	33
Şekil 8.	Oğuzlar77 yan dal verimliliği	38
Şekil 9.	Yaşlı bir ceviz ağacının aşılama öncesi hazırlığı ve aşılması	39
Şekil 10.	Yaşlı bir ceviz ağacı aşılansmış ve aşı kalemleri bağlanmış durumda	39
Şekil 11.	Ethem Çırak'ın 1956 yılında Osman Evkaya'ya aşılattığı ağaç	40
Şekil 12.	Aşı kalemleri ve fidanlıkta aşının yapılması	41
Şekil 13.	Tohumdan yetiştirilmiş aşısız ceviz bitkilerinin parselleri	42
Şekil 14.	Tohumdan yetiştirilmiş tüplü ceviz bitkileri	43
Şekil 15.	Tohumdan yetiştirilmiş tüplü ceviz bitkileri	43
Şekil 16.	Tohumdan yetiştirilmiş aşısız bitkiler	44
Şekil 17.	Aşılı fidanlar	44
Şekil 18.	Üzerinde meyveleriyle aşılı ceviz fidanları	45
Şekil 19.	Üzerinde meyveleriyle aşılı ceviz fidanları	45
Şekil 20.	Aşılı ceviz fidanları	46
Şekil 21.	Yeşil kanuğundan yeni ayrılmış Oğuzlar77 Ceviz Meyveleri	46
Şekil 22.	Oğuzlarda bir kadın aşı ustası fidanlıkta aşı yaparken	49
Şekil 23.	Aynı dalda dişi ve erkek çiçeklerin görünüşü	50
Şekil 24.	İlkbaharda Oğuzlar77 cevizi çeşidinin dişi ve erkek çiçeğini üzerinde taşıyan dallar	51
Şekil 25.	Meyve yüklü bir Oğuzlar77 cevizi ağacı, 3-4 meyve bir arada görülüyor	51
Şekil 26.	Meyve yüklü bir Oğuzlar77 cevizi ağacı, 3-4 meyve bir arada görülüyor	52
Şekil 27.	Dörtlü meyvelerin görüldüğü Oğuzlar77 cevizi çeşidinden bir görünüm	52
Şekil 28.	Altı veya daha fazla meyvenin bir arada olduğu bir Oğuzlar77 ağacı	53



Şekil 29. Mehmet Ali Çırak'ın aşılayıp yetiştirdiği Aliğa ağacı.....	53
Şekil 30. İlk aşılanan Aliğa cevizinden iki görüntü. Aşı yerleri açıkça belli oluyor.....	54
Şekil 31. Aliğa cevizinden alınan aşı kalemiyle aşılanan eldeki ilk ceviz ağacından iki görünüm (İlçe merkezinde Darıyeri mevkiinde).....	54
Şekil 32. İlçe sokaklarına serilerek kurutulan Oğuzlar77 ceviz çeşidinin meyveleri.....	55
Şekil 33. Oğuzlar77 ceviz çeşidinde meyvelerin üç haldeki görünümü.....	56
Şekil 34. Oğuzlar77 ceviz çeşidinde sırkla yapılan hasat görünümü.....	56
Şekil 35. Ağaç sallama makinesi	57
Şekil 36. Oğuzlarlı bir hanımın elinde yeşil kabuğundan ayrılmış meyveler	57
Şekil 37. Oğuzlar77 cevizi işlenirken.....	57
Şekil 38. Ceviz soyma makinesi.....	58
Şekil 39. Kurutulmak üzere sokaklara serilmiş Oğuzlar77 meyveleri.....	58
Şekil 40. Oğuzlar77 cevizi içi.....	59
Şekil 41. Oğuzlar77 meyveleri ve içi.....	59
Şekil 42. Toprak Örneği Alınması.....	64
Şekil 43. Oğuzlar77 aşısı.....	72
Şekil 44. ISO 9000 Kalite Yönetim Sistemi.....	78-79



Oğuzlar77 Cevizi Yaprağı



ŞEKİLLER ve ÇİZELGELER DİZİNİ ÇİZELGELER

Çizelge 1. Çorum ili ceviz varlığı.....	27
Çizelge 2. Türkiye ceviz üretimi.....	27
Çizelge 3. Toplam çiftçi ve ağaç sayıları ile Oğuzlar77 çeşidinin ağaçları ve ceviz alanları.....	29
Çizelge 4. Yaş gruplarına göre aşılı ve aşısız ağaç sayıları ve alınan ürün.....	30
Çizelge 5. Şaphane Köyünde ağaçların dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı.....	34
Çizelge 6. Erenler Köyünde ağaçların dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı.....	34
Çizelge 7. Kayı Köyünde ağaçların dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı.....	35
Çizelge 8. Ağaççarnı Köyünde ağaçların dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı.....	35
Çizelge 9. Cevizli Köyünde ağaçların dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı.....	36
Çizelge 10. Derinöz Köyünde ağaçların dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı.....	36
Çizelge 11. Altı köyde ağaçların dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı.....	37
Çizelge 12. İlçe merkezinde ağaçların dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı.....	37
Çizelge 13. Oğuzlar77 fidanının gönderildiği iller ve yıllara göre fidan sayıları.....	47-48
Çizelge 14. Oğuzlar77 çeşidinin meyvelerinde fiziksel özellikler(Ordu).....	60
Çizelge 15. Oğuzlar77 çeşidinin meyvelerinde fiziksel ve kimyasal özellikler (Yalova).....	61



Çizelge 16. Oğuzlar77 çeşidinin meyvelerinde kimyasal analiz sonuçları(Giresun).....	62
Çizelge 17. Oğuzlar77 çeşidinin meyvelerinde kimyasal analiz sonuçları(Samsun).....	63
Çizelge 18. Oğuzlar77 çeşidinin yetişme ortamı toprağı kimyasal analiz sonuçları-İsayeri mevki(Çorum).....	64
Çizelge 19. Oğuzlar77 çeşidinin yetişme ortamı toprağı kimyasal analiz sonuçları-Alkavun mevki(Çorum).....	65
Çizelge 20. Oğuzlar77 çeşidinin yetişme ortamı toprağı kimyasal analiz sonuçları-Arpalık mevki(Çorum).....	65
Çizelge 21. Oğuzlar77 çeşidinin yetişme ortamı toprağı kimyasal analiz sonuçları-Kızılcapelit mevki (Çorum).....	66
Çizelge 22. Oğuzlar77 çeşidinin yetişme ortamı toprağı kimyasal analiz sonuçları-Alkavun mevki(Çorum).....	66
Çizelge 23. Oğuzlar77 çeşidinin yetişme ortamı toprağı kimyasal analiz sonuçları-Akkaya mevki(Çorum).....	67
Çizelge 24. Türkiye’de ve ABD’de ceviz standartları.....	77



Ceviz; elimizin kınası,
alımızın teri, emeğimiz,
geleceğimiz...



TAKDİM

Prof. Dr. Seyit Mehmet Şen
Proje Raportörü

Cevizin doğal yayılma alanı içinde yer alan ülkemizde binlerce yıldır ceviz yetiştiriciliği yapılmaktadır.

Asya ve Avrupa kıtaları arasında bir köprü konumunda olan ülkemiz, diğer birçok meyvenin Avrupa'ya ve uzak batıya taşınmasına vesile olduğu gibi cevizin de Avrupa ve uzak batı ülkelerine taşınmasına vesile olmuştur(3, 4, 5).

Ceviz gittiği ülkelerde aşıyla çoğaltılan bir meyve türü olarak dünya pazarlarında yerini alırken; ülkemizde yakın zamana kadar tohumla çoğaltıla gelmiş; bu nedenle cevizin dış satımındaki yerini giderek Avrupa ve uzak batı ülkelerine kaptırılmış olup; bugün ceviz dış pazarında yerimiz yok gibidir. Bu olumsuz gidişin yanında ülkemizde son yıllarda ceviz yetiştiriciliğindeki gelişmeler cevizin geleceği hakkında ümit vericidir. Yakın zamana kadar sadece tohumla çoğaltılan bir meyve türü olan ceviz günümüzde tamamen aşıyla çoğaltılır hale gelmiştir(7, 9).

Bugün cevizde aşılı fidan üretimi yılda bir milyonun üzerine çıkmıştır. Fidan üretimindeki bu gelişmenin nedeni, ceviz yetiştiriciliğine rağbetin artması ve birçok şirketin ceviz yetiştiriciliğine girmiş olmasıdır.

Bu gelişmelere rağmen ceviz varlığımız konusundaki bilgilerimiz kesin değildir. Bunun nedeni, geçmişten bugüne binlerce yıldır yapılan ceviz yetiştiriciliğinin kapama bahçelerde değil de tek ağaçlar halinde yapılmış olmasıdır. Böyle bir yetiştiricilik durumunda cevizin yetiştirilme alanını, bu alanda var olan ceviz ağacı sayısını ve bu ağaçlardan alınan ürünü tam olarak belirlemek çok zordur.





Son on beş yılda ülkemizin değişik yörelerinde tohumla çoğaltılan ceviz ağaçlarının dışında, sadece üretilen aşılı fidanlarla kurulmuş olması gereken bahçelerdeki ağaçlar hesaba katıldığında ceviz ağacı varlığımızın 20 milyonun üzerinde olması gerekirdi. Fakat eldeki resmi rakamlar olması gereken sayının çok altındadır.

Geçimini büyük ölçüde ceviz yetiştiriciliğinden sağlayan Oğuzlar ilçesinde de durum bundan farklı değildir. Bu çelişkinin farkında olan ilçe yöneticileri ve cevizle gönül vermiş insanlar el birliği ederek Oğuzlardaki ceviz varlığını gerçek sayılarıyla ortaya koymak isterler. Bunun için Oğuzlarda yapılması gereken şey "Ceviz Envanter Çalışmasıdır". Bu amaçla ilçe Kaymakamı Halil İbrahim Çelik, İlçe Belediye Başkanı Ali Uyanık, Oğuzlar Ceviz Üreticileri Tarımsal Birliği Başkanı Abdurrahman Basmacı ve Halk Eğitimi Merkezi Müdürü Mustafa Çınar konuyla ilgili bir proje yapmaya karar verirler. Bu kararın hayata geçirilmesiyle, sahipliğini Oğuzlar Ceviz Üreticileri Tarımsal Birliği'nin yaptığı; Oğuzlar İlçesi Kaymakamlığının ortak olduğu; Oğuzlar Halk Eğitimi Merkez Müdürlüğü'nün iştirakçi olarak katıldığı bu proje ortaya çıkar.

Oğuzlar ilçesinin ceviz varlığını ortaya koymak amacıyla "Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması" başlığını taşıyan bu projeyi Halk Eğitimi Merkezi Müdürü Ziraat Mühendisi Mustafa Çınar hazırlar ve bu proje Orta Karadeniz Kalkınma Ajansına sunulur. Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı yetkilileri projeyi uygulamaya değer bulur ve kabul eder.

Koordinatörlüğünü Halk Eğitimi Merkezi Müdürü Ziraat Mühendisi Mustafa Çınar'ın üstlendiği bu proje ekibinde Halk Eğitimi Merkezi Müdür Yardımcısı Hüseyin Soner Eryaşar proje koordinatör

yardımcısı; Ziraat Mühendisi Güler Kulalı uzman; Hüseyin Okumuş, Mustafa Gözel, Ahmet Boztepe, Mehmet Ali Arslan, Emin Ekmekçi, Kazım Cıbrı ve Mustafa Şahin anketör olarak görev alırlar.

Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın kabul edip mali destek verdiği bu proje çerçevesinde 19 Aralık 2012 ile 19 Mart 2013 tarihleri arasında yapılan çalışmayla Oğuzlar ilçesi ceviz varlığı gerçek sayılarla ortaya konulur. Buna göre mevcut kayıtlarda **51 805** olan Oğuzlar ceviz ağacı varlığının **153 977** olduğu ortaya çıkar. Bu sonuca bağlı olarak üretim miktarları ve ceviz yetiştiriciliğinin yapıldığı alan da değişir.

Bu arada bu proje vesilesiyle diğer bazı şeyler de öğrenilir.

Bu çalışma sırasında ortaya çıkan gerçeklerden biri, **ilk ceviz şenliğinin 19 Ekim 1986 yılında Oğuzlar ilçesinde yapılmış olmasıdır**. Halbuki bu envanter çalışması yapıncaya kadar bilinen ilk ceviz şenliğinin 1989 yılında Bitlis ilinin Adilcevaz ilçesinde yapılmış olduğu şeklindeydi.

Bu proje vesilesiyle öğrenilen bir başka gerçek ise **Oğuzlarda ceviz aşısının 60 yıldır yapılmakta olduğudur**. Oysa bu konudaki bilgiler, ceviz aşısının ülkemizde ilk kez 1968 yılında Yalova'da Bahçe Kültürleri Araştırma ve Eğitim Merkezinde Sabri Demirören ve Onur Konarlı tarafından yapıldığı(1), 1970'li yılların ortalarında ise Gültekin Çelebioğlu tarafından cevizde fidan üretiminin başlatıldığı şeklindeydi(8).

Bu çalışma sırasında öğrenilen bir başka şey ise sadece ceviz aşısının değil, aynı zamanda ceviz fidancılığının da Türkiye'de ilk kez Oğuzlarda yapıldığı ve ceviz fidancılığından para kazanıldığıydı. Anlaşılacağı gibi, Oğuzlar



ilçesinin ceviz yetiştiricileri sadece meyvesini ve verimini beğenmedikleri yaşlı ağaçları aşlamakla kalmamışlar; meyvesini beğendikleri şimdiki adıyla Oğuzlar77, o zamanki adıyla Aliağa cevzinin fidanlarını yetiştirmişler ve satmışlardı.

Bu projeyi hazırlayan ve koordinatörlüğünü yapan Halk Eğitimi Merkezi Müdürü Ziraat Mühendisi Mustafa Çınar'a ve ekibine...

Projenin sahibi olan Oğuzlar Ceviz Üreticileri Tarımsal Birliği Başkanı Abdurrahman Basmacı'ya...

Bu projeye ortak olarak destek veren ve her zaman yetiştiricinin yanında olan Oğuzlar İlçesi kaymakamı Halil İbrahim Çelik'e...

Bu projenin hayata geçirilmesi için parasal destek sağlayan Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı yetkililerine...

Ayrıca Oğuzlar77 ceviz çeşidinin meyvelerinde fiziksel ve kimyasal analizlerin yapılmasında yardımcı olan Prof. Dr. Turan Karadeniz'e; Prof. Dr. Ahmet Hilmi Çon'a, Prof. Dr. Ümit Serdar'a; Dr. Yılmaz Boz'a ve Uzm. Gökhan Kızılcı'ya proje raportörü olarak teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Saygılarımla.

Oğuzlar, 28 Mart 2013



Şekil 1. Oğuzlar ceviz festivali onur belgesi



1. GİRİŞ

1.1. CEVİZ⁽⁶⁾

Ülkemizin değişik yörelerinde coğüz veya koz olarak adlandırılan ceviz; gerek ceviz gerekse koz olarak çok sayıda mezra, köy, kasaba ve ilçeye isim olmuştur.

Ceviz meyve bilimi açısından sert kabuklu meyveler grubu içinde yer alır.

Bu gruptaki meyvelerden ülkemizde ekonomik olarak ceviz, fındık, badem, Antepfıstığı, çam fıstığı ve kestane yetiştirilir.

Bitki bilimi açısından ceviz hakiki bir meyvedir. Çünkü meyvenin tamamı yumurtalığın olgunlaşması ile meydana gelmiştir.

Fakat gerek cevizin gerekse bütün sert kabuklu meyvelerin yenilen kısmı bitki bilimi açısından meyve eti değildir. Bizler ceviz ve diğer sert kabuklularda meyve etini değil tohumu yiyoruz.

Cevizin bitki bilimi açısından meyve eti en dıştaki yeşil kabuğudur ve bilindiği gibi bu kısım yenmez.

Sert kabuklu meyveler içinde sadece bademin en dıştaki yeşil kabuğu, yani bitkisel olarak meyve eti olarak bilinen kısmı taze iken/çağla döneminde yenabilir.

Sert kabuklu meyveler, bitki bilimi açısından tam anlamıyla eriksi (prunus) bir meyvedir. Nitekim bu eriksi meyveler (erik, kayısı, şeftali, nektarin, kiraz, vişne, mahlep) içinde yer alan kayısı ve mahlep tohumları da kabuklu meyvelerin tohumları gibi yenabilir. Bunun için mahlep için söylenmese de kayısı için "önemsiz ceviz/minor nut" tanımlaması yapılır.

Batı dillerinde set kabuklu meyve karşılığında "nut" tanımı kullanılır.





Şöyle ki:

Ceviz – walnut

Kestane – chestnut

Fındık – hazelnut

Antep fıstığı – pistachionut

Çam fıstığı – pinenut

Yer fıstığı – peanut (Ülkemizde tarla bitkisi olarak değerlendirildiği için sert kabuklu meyveler arasında yer almaz)

Badem – almond (Sadece bademin adında “nut” kelimesi yoktur. Badem bu yönüyle diğer sert kabuklu meyve türlerinden ayrılır)

“Nut” aynı zamanda İngilizcede (aslı Latince) besin ve besleyici anlamlarına gelen “nutrient, nutriment, nutrition” kelimelerinin de kökünü oluşturur.

Nutlar/sert kabuklu meyveler el değmeden paketlenmiş en mükemmel bir gıda maddesidir. Bu gıda insanlar ve hayvanlar tarafından binlerce yıldır zevkle tüketilmektedir. Çünkü bu gıda maddesinin besleyici değeri çok yüksektir.

Gerçekten de, meyve türlerine bağlı olarak oranları değişse de bütün sert kabuklu meyveler temel gıda maddeleri (protein, yağ, karbonhidrat) bakımından son derece zengindirler.

Ayrıca bütün sert kabuklu meyvelerde yeteri kadar vitamin ve mineral madde vardır.

Sert kabuklu meyveler çok yoğun gıdalar oldukları için sadece diyet lifi bakımından fakirdirler.

Konumuz olan ceviz de diyet lifi bakımından fakirdir.



Şekil 2. Oğuzlar77 cevizi, yaprağı üzerinde



1.2. CEVİZİN TARİHÇESİ⁽⁶⁾

Ceviz Orta Asya sıradağlarının doğal bitkisidir.

Ceviz buradan Sincan'a (Doğu Türkistan), Kazakistan'ın bir kısmına, Özbekistan'a, Kırgızistan'ın Güneyine, Nepal dağlarına, Tibet'e, Hindistan'ın Kuzeyine ve Pakistan üzerinden Afganistan'a, Tacikistan'a, Türkmenistan'a, İran'a, Irak'a, Azerbaycan'ın bir kısmına, Ermenistan'a, Gürcistan'a, Türkiye'nin Doğusuna geçmiş ve zamanla Türkiye'nin tamamına yayılmıştır.

Ceviz; Bulgaristan, eski Yugoslavya, Romanya ve Yunanistan'ın da doğal bitki örtüsü içinde yer alır.

Yunanistan'dan Roma'ya geçen ceviz, orada Jovis Glans (Jupiterin meyvesi) olarak isimlendirilmiştir.

Günümüzde cevizin bilimsel adı olarak kullanılan Juglans kelimesi, Jovis Glans'dan türetilmiştir.

İtalya'dan Fransa'ya ve İspanya'ya götürülen ceviz, oradan Portekiz'e ve Almanya'nın güneyine geçmiştir.

Walnut kelimesi, Almanca yabancı anlamına gelen Wal kelimesinin nut (ceviz) kelimesinin başına gelmesiyle oluşmuştur.

Böylece Walnut/ceviz Avrupa'nın doğal bitki örtüsünde bulunmadığı için, "yabancı nut / yabancı ceviz" anlamında kullanılmıştır.

16. yüzyılın ortalarında İngiltere'ye götürülen ceviz, 17. yüzyılın sonlarında ABD'ye ulaşmıştır.

İlk göçmenler, Amerika'nın siyah cevizinden

ayıt etmek amacıyla cevizi İngiliz cevizi (English Walnut) olarak isimlendirmişlerdir. Sonraları meyvecilerin çoğunluğu İran cevizi (Persian Walnut) ismini tercih etmiş olup; günümüz batılı yazarları genellikle bu ismi kullanmaktadırlar.

İsmi İngiliz cevizi veya İran cevizi olarak söylene de ülkemizin öz meyvesi olan ceviz (Anadolu cevizi/Juglans regia/royal walnut/kral ceviz), dünyanın birçok yerinde ekonomik olarak yetiştirilmekte ve sert kabuklu meyveler arasında çok saygın bir yere sahip bulunmaktadır.

1.3. TÜRKİYEDE VE DÜNYADA CEVİZ YETİŞTİRİCİLİĞİ⁽⁶⁾

Cevizin anavatanı olan Türkiye'miz, dünyanın ceviz yetiştiren en eski ülkeleri arasındadır. Şimdiye kadar bazı özellikleri tespit edilmiş olan 22 ceviz türü içinden ülkemizde sadece Juglans regia L.'nin yani Anadolu cevizinin (kral ceviz, İran cevizi, İngiliz cevizi) yetiştiriciliği yapılmaktadır. Ceviz yetiştiriciliğimiz uzun yıllar sadece tohumla dayalı olarak yapıldığından; son yıllardaysa yeteri kadar aşılı ceviz fidanı üretilmediği halde, bu fidanlarla kurulmuş olan kapama ceviz bahçelerinden istenilen düzeyde ürün alınamamış olmasından dolayı; dün olduğu gibi bu gün de birbirinden az veya çok farklı milyonlarca ceviz tipiyle üretim yapılmakta, bu nedenle üretimde istenilen düzeyde standardizasyona gidilememektedir.

Bunun sonucu; dünyanın en eski ceviz üreticisi ülkelerinden birisi olmamıza rağmen; son 35-40 yıldır üretimimiz istenildiği gibi artmamıştır. Dünya ceviz üretiminde 1960'lı yıllara kadar başta olduğumuz halde; 1970'li yıllarda



Şekil 3. Ceviz işleme ve paketlenme makinesi

ikinciliğe, 1990'lı yıllarda üçüncülüğe, 2000'li yıllarda ise dördüncülüğe düşmemiz(son yıllardaki üretimimizle yine üçüncü sıradaki yerimizi almış bulunuyoruz), ceviz yetiştiriciliğine ve üretimine yeterince önem vermediğimizi açıkça ortaya koymaktadır.

Dünya ceviz dış satımındaki yerimiz ise daha aşağılarda bulunmaktadır. Diğer yandan, dünyanın en yeni J.regia türü ceviz yetiştiricisi olan ABD, üretimde Çin'in arkasından ikinci (burada Doğu Türkistan'ın payını tam olarak bilmiyoruz), dış satımda ise ilk sırada yer almaktadır.

Gerek ABD'nin ceviz üretimi ve dış satımındaki başarısı; gerek ülkemizden daha az üretim yapan birçok ülkenin ceviz dış satımında ülkemizin önünde yer alması; bizim yapamadığımızı yaparak, üretimlerini tamamen standart çeşitlerle yapmış olmalarındandır. Üretimin standartize edilmesi, ağaç başına ve birim alana verimi artırıp dengeli üretim sağlamakta, hem de bir örnek ürün eldesine imkan verdiğinden dış satımı büyük ölçüde kolaylaştırmaktadır.





2. OĞUZLAR77 (ALIAĞA CEVİZİ)



Cevizin gen merkezi kabul edilen, dolayısıyla cevizin doğal yayılma alanı içinde yer alan ülkemizde binlerce yıldır ceviz yetiştiriciliği yapıldığı bilinmektedir(3, 4, 5). Bugünkü ceviz varlığına bakarak, ceviz için çok uygun bir iklime sahip olan Oğuzlar ilçesinde de binlerce yıldır ceviz yetiştiriciliğinin yapıldığını söyleyebiliriz. Bugün sayıları az da olsa, 400-500 yaşındaki anıt ceviz ağaçlarının varlığı da ceviz yetiştiriciliğinin Oğuzlar ilçesinde çok eski bir geçmişe sahip olduğunun gerçek kanıtıdır. Ceviz yetiştiriciliğinin Oğuzlar ilçesinde çok eskiden beri yapıldığının bir başka kanıtı ise ilçeye bağlı Cevizli Köyünün olmasıdır. Bilindiği gibi bir yere cevizli denmişse, bu isim orada ceviz yetiştiriciliğinin olduğunu göstermektedir.

Oğuzların ceviz varlığı doğal olarak ilçe sınırları içerisine yayılmış olup; 1970'li yıllarda ülkemiz genelindeki ceviz kıyımından ilçe cevizleri de payını almış; nice asırlık ceviz ağaçları ihraç edilmek ve mobilya sanayisinde kullanılmak üzere kesilip



Şekil 4. Oğuzlar ilçesinin Çorum il haritasındaki yeri



Şekil 5. Oğuzlar77' nin Atası (Aliağa Cevizi)

yok edilmişlerdir. Bu kıyım sırasında hem ülke genelinde hem de Oğuzlar ilçe sınırları içinde çok sayıda gen kaynağımız kaybolmuştur. Buna rağmen sayıları az da olsa asırlık ceviz ağaçlarından kimisi bu kıyımdan kendini kurtarmıştır. Bu kıyımdan kendini kurtaran ceviz ağaçlarından birisi de yakın zamana kadar Aliağa cevizi olarak bilinen asırlık ağaçtır. Oğuzlar halkı, bugününü ve yarınlarını kıyımdan kendini kurtararak elde kalan bu ceviz ağacı üzerine kurgulamış durumdadır.

Ülkemiz genelinde "cevizlerde aşıya gerek var mı yok mu?", "cevizler aşılır mı aşılmaz mı?" ya da "ceviz aşısını nasıl tuttururuz?" sorularına yıllarca cevap aranmıştır. Cevizlerin tohumla çoğaltılmasına ısrarla devam edildiği bir dönemde, Oğuzlar halkı Aliağa cevizinden aldığı aşı kalemleri ile hem yaşlı ceviz ağaçlarını aşılıyarak ıslah etmiş, hem de aşılı ceviz fidanı yetiştirerek ceviz bahçeleri kurmaya başlamıştır. Böylece ceviz Oğuzlar ilçesi sınırlarında her tarafa yayılmıştır.

Bu yayılda Aliağa cevizinin 2010 yılında Oğuzlar77 olarak tescil edilmesinin payının olduğu da muhakkaktır. Oğuzlar kökenli ceviz tüccarlarının ve gurbete giden Oğuzlar insanının Oğuzlar cevizi gittikleri yerlere götürmeleri de oğuzlar cevizi tanınmasında önemli rol oynamıştır.

Oğuzlar77 ceviz çeşidinde için kabuktan kolay ve bütün olarak çıkması; iç renginin açık sarı olması ve bu rengi uzun süre muhafaza etmesi; yenildiğinde damakta nefis lezzet bırakması, çeşidin ülkemizin her yerinde tanınmasının en önde gelen nedenlerinden bazılarıdır.

Ülkemiz genelinde değişik illerimizden gelen fidan talepleri de Oğuzlar77'nin tanınmışlığının bir başka göstergesidir. Çorum ilinin ve Oğuzlar ilçesinin 2012 yılı verilerine göre ceviz varlığı (İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü verileri) **Çizelge 1'**de gösterilmiştir.

**Çizelge 1.** Çorum ili ceviz varlığı(*)

SIRA NO	İL/İLÇE ADI	CEVİZ TARIMI YAPILAN ALAN(da)	CEVİZ AĞACI SAYISI(Adet)	CEVİZ ÜRETİMİ (Ton)
1	MERKEZ	1.950	57.350	1.209
2	ALACA	200	15.550	48
3	BAYAT	270	22.890	209
4	BOĞAZKALE	47	940	8
5	DODURGA	1.800	33.450	330
6	İSKİLİP	1.100	55.000	1.063
7	KARGI	120	11.400	315
8	LÂÇİN	650	8.700	105
9	MECİTÖZÜ	80	4.870	48
10	OĞUZLAR	5.000	51.805	926
11	ORTAKÖY	729	14.085	175
12	OSMANCIK	700	48.900	1.820
13	SUNGURLU	30	3.300	110
14	UĞURLUDAĞ	120	2.450	40
TOPLAM		12.796	330.690	6.406

(*) 2012 yılı 2.Tahmin istatistik veri ağı rakamları(İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü)

Çizelge 2. Türkiye Ceviz Üretimi

Yıllar	Ağaç Sayısı(1000)		Üretim(Ton)
	Meyve Veren	Meyve Vermeyen	
1988	3 278	944	110 000
1989	3 275	965	113 000
1990	3 248	1 128	115 000
1991	3 338	1 134	122 000
1992	3 380	1 120	120 000
1993	3 419	1 103	115 000
1994	3 446	1 060	120 000
1995	3 453	1 067	110 000
1996	3 447	1 047	115 000
1997	3 445	1 050	115 000
1998	3 490	1 155	120 000
1999	3 525	1 300	120 000
2000	3 550	1 490	116 000
2001	3 640	1 780	116 000
2002	3 850	2 030	120 000
2003	4 100	2 100	130 000
2004	4 200	2 200	126 000
2005	4 535	2 245	150 000
2006	4 595	2 353	129 614
2007	4 927	2 788	172 572
2008	5 095	2 952	170 897
2009	5 192	3 200	177 298
2010	5 441	3 643	178 142
2011	5 594	4 045	183 240
2012	5 977	4 541	203 212

Kaynak: TÜİK(Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı)-2012



3. MATERYAL VE METOD

3.2. Metot

Oğuzların mevcut ceviz varlığını belirlemek amacıyla yapılan bu çalışma Türkiye’de ve dünyada ilktir. Bu bakımdan bu çalışmaya örnek oluşturacak bir çalışma mevcut değildir. Çalışma bu konuda yapılacak daha sonraki çalışmalara da örnek teşkil edecek niteliktedir.

Çalışmanın sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi için ilçe sınırları içindeki bütün üreticilerle yüz yüze görüşülmüş, üreticilerin ceviz yetiştirme alanları ve mevcut ceviz varlığı tam olarak belirlenmiştir. Çalışma sırasında belirlenen ceviz ağaçlarında yapılan bazı ölçümlerden elde edilen bilgiler, çalışmanın amacına göre daha önceden hazırlanan formlara işlenmiştir.

Ağaçların yerden 50-60cm yükseklikteki gövde çevresi, yerden itibaren dallanma yüksekliği (gövdedeki ilk dalın yerden yüksekliği), ağacın taç genişliği şerit metre ile ölçülerek; ağacın yaşı, verimliliği, hastalık ve zararlılara karşı tutumu gibi belirlemeler üretici ile görüşerek yapılmıştır(4, 5).

Değişik rakımlarda yetişen ağaçlardan alınan meyveler üzerinde hem fiziksel ölçümler yapılmış, hem değişik laboratuvarlarda yapılan analizlerle kimyasal içerikleri belirlenmiştir.

Meyvelerin fiziksel özellikleri Ordu Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü ile Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma laboratuvarlarında; kimyasal içerikleri ise 19 Mayıs Üniversitesi Gıda Mühendisliği, Samsun ili İl Gıda Laboratuvarı ile Fındık Araştırma Enstitüsü ve Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Laboratuvarlarında, yapılmıştır.

Bu tip çalışmalarda meyvenin özellikle kimyasal içeriğinin analizi önemlidir(5, 6, 7, 9).



Şekil 6. Oğuzlar77 Cevizi Meyvesi

3.1. Materyal

Bu çalışma 19.12.2012-19.03.2013 tarihleri arasında Çorum ili Oğuzlar ilçesinde ve köylerinde yapılmıştır.

Çalışmanın amacı Oğuzlar ilçesinde ve köylerinde yetiştirilen ceviz varlığı olduğu için, ilçe sınırları içinde kalan bütün ceviz ağaçları çalışma materyali olarak seçilmiştir. Bu amaca ulaşabilmek için Oğuzlar vadi tabanında 510 rakımdan, yaylalarda 1260 rakıma kadar ilçe sınırları içinde kalan bütün alan incelemeye alınmıştır(4, 5).



4. ARAŞTIRMA SONUÇLARI

Envanter çalışmasında elde edilen sonuçlar de-
ğişik başlıklar altında değerlendirilmiştir.

İlçe sınırları içinde **510 m rakımlı vadi tabanından 1260 m** rakımlı yaylaya kadar ceviz yetiştiriciliğinin yapıldığı belirlenmiştir.

Yapılan bu çalışma sonucunda Oğuzlar ilçesindeki ceviz varlığının büyük çoğunluğunu Oğuzlar77 çeşidinin oluşturduğu görülmüştür.

Nitekim ilçenin toplam ceviz ağacı varlığı **153 977** olup, bunun **141 329**'unu (%91,8) Oğuzlar77 ceviz çeşidine ait ağaçlar oluşturmaktadır. Bu sonuca göre, Oğuzlar ceviz varlığının tamamına yakını aşıllı ağaçlardan meydana gelmektedir. (Çizelge 3, 4).

4.1. Oğuzlarda ceviz üretimi(Çizelge 3, 4)

Oğuzlar ilçesindeki **1 478,4** tonluk ceviz üretimini **3828** üretici **10 805,1** dekar alanda, **153 977** ce-

viz ağacıyla gerçekleştirmektedir (Çizelge 3 ve 4). Üretici başına düşen ortalama ceviz üretimi 2012 yılı itibariyle 386,2 kg'dır. Oğuzlarda yetişen ceviz ağaçlarının tamamı dikkate alındığında ağaç başına verim 9,6 kg olarak bulunmuştur. Genel ortalama doğal olarak ağaçların yaşı küçüldükçe düşmekte, ağaçların yaşı büyüdükçe artmaktadır(Çizelge 4).

Oğuzlarda yetişmekte olan 153 977 ceviz ağacının 81 682'sinin (%53'ü) yaşı, 10 yaş ve daha küçük olup; bu ağaçlarda ortalama verim 2.19 kg/ ağaç olarak bulunmuştur. 10 yaşın üzerindeki 72 295 ağaçta(%47) ağaç başı ortalama verim ise 17,9 kg olarak belirlenmiştir.

Oğuzlarda yetişen ceviz ağaçlarından 2012 yılı itibariyle üretilen 1 478,4 tonluk ceviz 10 yaşın altı ve üstü olarak topluca değerlendirdiğimizde çıkan sonuçlar ise şu şekildedir:

178,9 tonu (toplam üretimin %12,1'i) 10 yaşın altındaki 81 682 ağaçtan elde edilirken; 1 295,4 tonu (toplam üretimin %87,9'u) 10 yaşın üzerindeki 72 295 ağaçtan elde edilmektedir.

Çizelge 3. Toplam çiftçi ve ağaç sayıları ile Oğuzlar77 çeşidinin ağaçları ve ceviz alanları

Yerleşim Birimleri	Toplam Çiftçi Sayısı	Toplam Ağaç Sayısı	Oğuzlar77 Ağaç Sayısı	Ceviz yetiştirme alanları (da)
Erenler	31	3075	2128	245.3
Cevizli	237	11091	7260	988.1
Şaphane	143	5345	4509	443.1
Ağaçcamı	507	20796	19573	1653.0
Merkez	2517	105196	102001	6702.0
Kayı	121	4286	2848	342.7
Derinöz	272	4188	3010	431.0
Toplam	3828	153977	141329	10805.1



Çizelge 4. Yaş gruplarına göre aşılı ve aşısız ağaç sayıları ve alınan ürün (2012 yılı) (3,4)

Yerleşim Birimleri	4-7 yaş		Elde edilen ürün (kg)	7-10 yaş		Elde edilen ürün (kg)	10-20 yaş		
	Aşılı	Aşısız		Aşılı	Aşısız		Aşılı	Aşısız	
	29896	3125	14329	47007	1654	164607	38260	2120	
Ağaççamı	4911	168	249	5448	264	30491	5785	199	
Cevizli	3222	1529	243	2296	683	5701	920	777	
Derinöz	569	248	0	1719	144	12161	1413	219	
Erenler	1158	519	82	377	189	96	443	181	
Kayı	998	315	22	470	107	949	809	386	
Merkez	17604	182	13733	35136	160	107659	28141	190	
Şaphane	1434	164	0	1561	107	7550	749	168	
Toplam	29896	3125	14329	47007	1654	164607	38260	2120	



Elde edilen ürün (kg)	20-30 yaş		Elde edilen ürün (kg)	30 yaş üzeri		Elde edilen ürün (kg)	Fidan (0-3yaş)	Elde edilen ürün (kg)
	Aşılı	Aşısız		Aşılı	Aşısız			
521941	25159	2320	617436	4810	1799	156100	132.777	1.478,413
77529	3611	291	70763	854	270	27877	0	210909
10229	728	587	96410	94	283	2787	20	115370
20382	443	167	11124	115	584	3722	0	47389
1707	135	56	2439	15	2	390	0	4714
11978	399	219	10599	172	410	5780	0	29328
389838	18756	645	410495	3371	206	110931	132757	1032656
10278	1087	355	15606	189	44	4613	0	38047
521941	25159	2320	617436	4810	1799	156100	132.777	1.478,413



Bu çalışma sırasında ağaçlar yaşlarına göre beş ayrı grupta incelenmiş olup; bu ağaç gruplarının verim değerleri aşağıdaki gibi bulunmuştur. (Çizelge 4):

04-07 yaş arasındaki ağaçlarda ağaca verim 0,43 kg

07-10 yaş arasındaki ağaçlarda ağaca verim 3,4 kg

10-20 yaş arasındaki ağaçlarda ağaca verim 12,9 kg

20-30 yaş arasındaki ağaçlarda ağaca verim 22,5 kg

30 yaşın üzerindeki ağaçlarda ağaca verim 23,6 kg

4.2. Oğuzlarda ceviz alanları, aşılı ve aşısız ağaç sayıları (Çizelge 3, 4)

Oğuzlarda dekara düşen ortalama ceviz ağacı sayısı 14,25 olarak belirlenmiştir. Bu değer, Oğuzlarda ceviz ağaçlarının ortalama 8,4 m x 8,4 m mesafe ile dikildiğini göstermektedir.

İlçedeki yerleşim birimlerine göre toplam ceviz yetiştirme alanları, üretici başına düşen ceviz alanı ve ağaç sayısı ile birim alana düşen ağaç sayıları, yerleşim birimlerine göre incelenmiştir.

4.2.1 Erenler Köyü

Üretici başına düşen ortalama yetiştirme alanı 7,91 da; üretici başına ağaç sayısı 99,2'dir.

Dekara düşen ağaç sayısı ortalama 12,5 olup; buna göre ağaçların dikim mesafeleri 8,9 m olarak bulunmuştur. Ağaçların %30,8'i aşısız; %69,2'i aşılıdır(Çizelge 3, 4).

4.2.2 Cevizli Köyü

Üretici başına düşen ortalama yetiştirme alanı 4,17 da; üretici başına ağaç sayısı 46,8'dir.

Dekara düşen ağaç sayısı ortalama 11,2 olup; buna göre ağaçların dikim mesafeleri 9,5 m olarak bulunmuştur. Ağaçların %34,5'i aşısız; %66,5'i aşılıdır(Çizelge 3, 4).

4.2.3 Şaphane Köyü

Üretici başına düşen ortalama yetiştirme alanı 3,10 da; üretici başına ağaç sayısı 37,7'dir.

Dekara düşen ağaç sayısı ortalama 12,0 olup; buna göre ağaçların dikim mesafeleri 9,1 m olarak bulunmuştur. Ağaçların %15,6'sı aşısız; %84,4'ü aşılıdır(Çizelge 3, 4).

4.2.4 Ağaççamı Köyü

Üretici başına düşen ortalama yetiştirme alanı 3,26 da; üretici başına ağaç sayısı 41,0'dir.

Dekara düşen ağaç sayısı ortalama 12,6 olup; buna göre ağaçların dikim mesafeleri 8,9 m olarak bulunmuştur. Ağaçların %5,9'u aşısız; %94,1'i aşılıdır(Çizelge 3, 4).

4.2.5. Oğuzlar ilçe merkezi

Üretici başına düşen ortalama yetiştirme alanı 2,66 da; üretici başına ağaç sayısı 41,8'dir.

Dekara düşen ağaç sayısı ortalama 15,7 olup; buna göre ağaçların dikim mesafeleri 8,0 m olarak bulunmuştur. Ağaçların %3,0'ü aşısız; %97,0'si aşılıdır(Çizelge 3, 4).

4.2.6. Kayı Köyü

Üretici başına düşen ortalama yetiştirme alanı 2,83 da; üretici başına ağaç sayısı 35,4'dür.

Dekara düşen ağaç sayısı ortalama 12,5 olup; buna göre ağaçların dikim mesafeleri 8,9 m olarak bulunmuştur. Ağaçların %33,5'i aşısız; %66,5'i aşılıdır(Çizelge 3, 4).

4.2.7. Derinöz Köyü

Üretici başına düşen ortalama yetiştirme alanı 1,58 da; üretici başına ağaç sayısı 15,4'dür.



Dekara düşen ağaç sayısı ortalama 9,7 olup; buna göre ağaçların dikim mesafeleri 10,2 m olarak bulunmuştur. Ağaçların %28,1'i aşısız; %71,9'u aşılıdır(Çizelge 3, 4).

4.2.8. İlçe geneli

İlçe genelinde üretici başına düşen ortalama yetiştirme alanı 2,82 da; üretici başına ağaç sayısı 40,2'dir. Dekara düşen ağaç sayısı ortalama 14,3 olup; buna göre ağaçların dikim mesafeleri 8,4 m olarak bulunmuştur. İlçe genelinde ağaçların %8,2'si aşısız; %91,8'i aşılıdır. İlçe genelinde üretici başına en büyük ceviz yetiştirme alanının ve ağacının düştüğü yerle-

şim birimi Erenler Köyüdür. Üretici başına en az alan Derinöz Köyünde 1.58 da olarak bulunmuştur. En yoğun ceviz yetiştiriciliğinin yapıldığı ilçe merkezinde üretici başına 2.66 da düşmekte olup; ilçe merkezinde üretici başına düşen ağaç sayısı 41,8'dir(Çizelge 3, 4).

4.3. Dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı(Çizelge 5-12)

Bu çalışma sırasında Oğuzlar77 çeşidinin değişik yerleşim birimlerinde, farklı yaş gruplarındaki ceviz ağaçlarında dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı incelenmiştir.



Şekil 7. Meyveli bir Oğuzlar77 Cevizi Görüntüsü.



4.3.1. Şaphane Köyü (Çizelge 5)

Çizelge 5. Şaphane Köyünde ağaçların dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı...

Şaphane Köyü	30 Çiftçi
4-7 yaş	8 ağaç
Dallanma yüksekliği	141 cm
Gövde çevresi ölçüsü	13 cm
Taç genişliği	238 cm
Verimli yan dal	7
7-10 yaş	17 ağaç
Dallanma yüksekliği	147 cm
Gövde çevresi	35 cm
Taç genişliği	434 cm
Verimli yan dal	46
10-20 yaş	12 ağaç
Dallanma yüksekliği	160 cm
Gövde çevresi	69 cm
Taç genişliği	618 cm
Yan dal verimliliği belirlenmeli	114
20-30 yaş	11 ağaç
Dallanma yüksekliği	148 cm
Gövde çevresi	83 cm
Taç genişliği	848 cm
Verimli yan dal	175
30 yaş üzeri	17 ağaç
Dallanma yüksekliği	157 cm
Gövde çevresinin	108 cm
Taç genişliği	1108 cm
Verimli yan dal	228

Çizelge 5'de görülebileceği gibi, 30 üreticiye ait değişik yaş gruplarında toplam 65 ağaç incelenmiş olup, ölçümlerin ortalama değerleri şöyledir:

Dallanma yüksekliği 141-160 cm
Gövde çevresi 13-108 cm
Taç genişliği 2.38-1108 cm

Meyve veren yan dalların sayısı, ağaçların yaşına bağlı olarak, 7-228 arasında değişmiştir.

4.3.2. Erenler Köyü (Çizelge 6)

Çizelge 6. Erenler Köyünde ağaçların dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı...

Erenler Köyü	45 çiftçi
4-7 yaş	28 ağaç
Dallanma yüksekliği	126 cm
Gövde çevresi ölçüsü	12 cm
Taç genişliği	207 cm
Verimli yan dal	7
7-10 yaş	21 ağaç
Dallanma yüksekliği	124 cm
Gövde çevresi	25 cm
Taç genişliği	357 cm
Verimli yan dal	40
10-20 yaş	19 ağaç
Dallanma yüksekliği	136 cm
Gövde çevresi	54 cm
Taç genişliği	587 cm
Yan dal verimliliği belirlenmeli	100
20-30 yaş	7 ağaç
Dallanma yüksekliği	158 cm
Gövde çevresi	69 cm
Taç genişliği	799 cm
Verimli yan dal	114
30 yaş üzeri	2 ağaç
Dallanma yüksekliği	159 cm
Gövde çevresinin	117 cm
Taç genişliği	1210 cm
Verimli yan dal	229

Çizelge 6'de görülebileceği gibi, 45 üreticiye ait değişik yaş gruplarında toplam 77 ağaç incelenmiş olup, ölçümlerin alt ve üst değerleri şöyledir:

Dallanma yüksekliği 124-159 cm
Gövde çevresi 12-117 cm
Taç genişliği 2.07-1210 cm

Meyve veren yan dalların sayısı, ağaçların yaşına bağlı olarak 7-229 arasında değişmiştir.



4.3.3. Kayı Köyü(Çizelge 7)

Çizelge 7. Kayı Köyünde ağaçların dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı...

Kayı Köyü	79 çiftçi
4-7 yaş	24 ağaç
Dallanma yüksekliği	127 cm
Gövde çevresi ölçüsü	13cm
Taç genişliği	200 cm
Verimli yan dal	5
7-10 yaş	16 ağaç
Dallanma yüksekliği	114 cm
Gövde çevresi	25 cm
Taç genişliği	403 cm
Verimli yan dal	51
10-20 yaş	42 ağaç
Dallanma yüksekliği	139 cm
Gövde çevresi	62 cm
Taç genişliği	647 cm
Yan dal verimliliği belirlenmeli	112
20-30 yaş	24 ağaç
Dallanma yüksekliği	162 cm
Gövde çevresi	124 cm
Taç genişliği	1045 cm
Verimli yan dal	226
30 yaş üzeri	15 ağaç
Dallanma yüksekliği	145 cm
Gövde çevresinin	112 cm
Taç genişliği	1106 cm
Verimli yan dal	228

Çizelge 7’de görüleceği gibi, 79 üreticiye ait değişik yaş gruplarında 121 ağaçta ölçümler yapılmış olup, elde edilen alt ve üst değerler şöyledir:

Dallanma yüksekliği 114-162 cm
Gövde çevresi 13-124 cm
Taç genişliği 2.00-1106 cm

Meyve veren yan dalların sayısı, ağaçların yaşına bağlı olarak 5- 228 arasında değişmiştir.

4.3.4. Ağaççamı Köyü(Çizelge 8)

Çizelge 8. Ağaççamı Köyünde ağaçların dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı...

Ağaççamı Köyü	111 çiftçi
4-7 yaş	15 ağaç
Dallanma yüksekliği	119 cm
Gövde çevresi ölçüsü	13 cm
Taç genişliği	230 cm
Verimli yan dal	6
7-10 yaş	47 ağaç
Dallanma yüksekliği	118cm
Gövde çevresi	33cm
Taç genişliği	423cm
Verimli yan dal	53
10-20 yaş	75 ağaç
Dallanma yüksekliği	143cm
Gövde çevresi	69cm
Taç genişliği	667cm
Yan dal verimliliği belirlenmeli	118
20-30 yaş	39 ağaç
Dallanma yüksekliği	161cm
Gövde çevresi	113cm
Taç genişliği	949cm
Verimli yan dal	249
30 yaş üzeri	18 ağaç
Dallanma yüksekliği	165 cm
Gövde çevresinin	116 cm
Taç genişliği	1130 cm
Verimli yan dal	235

Çizelge 8’de görülebileceği gibi, 111 üreticiye ait değişik yaş gruplarında 194 ağaçta ölçümler yapılmış olup, elde edilen ortalama değerler şöyledir:

Dallanma yüksekliği 118-165 cm
Gövde çevresi 13-116 cm
Taç genişliği 2.30-1130 cm

Meyve veren yan dalların sayısı, ağaçların yaşına bağlı olarak 6-249 arasında değişmiştir.



4.3.5. Cevizli Köyü(Çizelge 9)

Çizelge 9. Cevizli Köyünde ağaçların dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı...

Cevizli Köyü	131 çiftçi
4-7 yaş	43 ağaç
Dallanma yüksekliği	117 cm
Gövde çevresi ölçüsü	10 cm
Taç genişliği	198 cm
Verimli yan dal	9
7-10 yaş	83 ağaç
Dallanma yüksekliği	130 cm
Gövde çevresi	27 cm
Taç genişliği	349 cm
Verimli yan dal	36
10-20 yaş	47 ağaç
Dallanma yüksekliği	152 cm
Gövde çevresi	68 cm
Taç genişliği	671 cm
Yan dal verimliliği belirlenmeli	117
20-30 yaş	45 ağaç
Dallanma yüksekliği	150 cm
Gövde çevresi	92 cm
Taç genişliği	904 cm
Verimli yan dal	165
30 yaş üzeri	11 ağaç
Dallanma yüksekliği	164 cm
Gövde çevresinin	114 cm
Taç genişliği	1194 cm
Verimli yan dal	277

Çizelge 9'de görülebileceği gibi, 131 üreticiye ait değişik yaş gruplarında 229 ağaçta ölçümler yapılmış olup, elde edilen ortalama değerler şöyledir:

Dallanma yüksekliği 117-164 cm
Gövde çevresi 10-114 cm
Taç genişliği 198-1194 cm

Meyve veren yan dalların sayısı, ağaçların yaşına bağlı olarak 9-277 arasında değişmiştir.

4.3.6. Derinöz Köyü(Çizelge 10)

Çizelge 10. Derinöz Köyünde ağaçların dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı...

Derinöz Köyü	136 çiftçi
4-7 yaş	32 ağaç
Dallanma yüksekliği	123 cm
Gövde çevresi ölçüsü	14 cm
Taç genişliği	228 cm
Verimli yan dal	5
7-10 yaş	73 ağaç
Dallanma yüksekliği	134 cm
Gövde çevresi	27 cm
Taç genişliği	381 cm
Verimli yan dal	31
10-20 yaş	77 ağaç
Dallanma yüksekliği	138 cm
Gövde çevresi	80 cm
Taç genişliği	669 cm
Yan dal verimliliği belirlenmeli	102
20-30 yaş	31 ağaç
Dallanma yüksekliği	146 cm
Gövde çevresi	94 cm
Taç genişliği	990 cm
Verimli yan dal	171
30 yaş üzeri	14 ağaç
Dallanma yüksekliği	154 cm
Gövde çevresinin	117 cm
Taç genişliği	1181 cm
Verimli yan dal	498

Çizelge 10'da görülebileceği gibi, 136 üreticiye ait değişik yaş gruplarında 227 ağaçta ölçümler yapılmış olup, elde edilen alt ve üst değerler şöyledir:

Dallanma yüksekliği 123-154 cm
Gövde çevresi 14-117 cm
Taç genişliği 228-1181 cm

Meyve veren yan dalların sayısı, ağaçların yaşına bağlı olarak 5-498 arasında değişmiştir.



4.3.7. Altı Köyün toplu sonuçları(Çizelge 11)

Çizelge 11. Altı köyde ağaçların dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı...

Kayı Köyü- Erenler Köyü- Derinöz Köyü- Cevizli Köy- Ağaççamı Köyü- Şaphane Köyü	532 çiftçi
4-7 yaş	150 ağaç
Dallanma yüksekliği	126 cm
Gövde çevresi ölçüsü	13 cm
Taç genişliği	217 cm
Verimli yan dal	7
7-10 yaş	257 ağaç
Dallanma yüksekliği	128 cm
Gövde çevresi	29 cm
Taç genişliği	391 cm
Verimli yan dal	43
10-20 yaş	272 ağaç
Dallanma yüksekliği	145 cm
Gövde çevresi	67 cm
Taç genişliği	643 cm
Yan dal verimliliği belirlenmeli	111
20-30 yaş	157 ağaç
Dallanma yüksekliği	154 cm
Gövde çevresi	96 cm
Taç genişliği	923 cm
Verimli yan dal	185
30 yaş üzeri	77 ağaç
Dallanma yüksekliği	158 cm
Gövde çevresinin	114 cm
Taç genişliği	1155 cm
Verimli yan dal	283

Çizelge 11'da görülebileceği gibi, 6 köyde 532 üreticiye ait toplam 913 ağaç üzerinde yapılan ölçümlerden elde edilen alt ve üst değerler şöyledir:

Dallanma yüksekliği 126-158 cm
Gövde çevresi 13-114 cm
Taç genişliği 217-1155 cm

Meyve veren yan dalların sayısı, ağaçların yaşına bağlı olarak 7-283 arasında değişmiştir.

4.3.8. İlçe merkezi(Çizelge 12)

Çizelge 12. İlçe merkezinde ağaçların dallanma yüksekliği, gövde çevresi, taç genişliği, verimli yan dal sayısı...

İlçe merkezi	1148 Çiftçi
4-7 yaş	354 ağaç
Dallanma yüksekliği	108 cm
Gövde çevresi ölçüsü	15 cm
Taç genişliği	216 cm
Verimli yan dal	10
7-10 yaş	554 ağaç
Dallanma yüksekliği	125 cm
Gövde çevresi	30 cm
Taç genişliği	437 cm
Verimli yan dal	40
10-20 yaş	709 ağaç
Dallanma yüksekliği	141 cm
Gövde çevresi	71 cm
Taç genişliği	715 cm
Yan dal verimliliği belirlenmeli	126
20-30 yaş	425 ağaç
Dallanma yüksekliği	158 cm
Gövde çevresi	102 cm
Taç genişliği	997 cm
Verimli yan dal	212
30 yaş üzeri	109 ağaç
Dallanma yüksekliği	155 cm
Gövde çevresinin	121 cm
Taç genişliği	1211 cm
Verimli yan dal	282

Çizelge 12'de görülebileceği gibi, 1148 üreticiye ait değişik yaş gruplarında 2151 ağaçta ölçümler yapılmış olup, elde edilen alt ve üst değerler şöyledir:

Dallanma yüksekliği 108-158 cm
Gövde çevresi 15-121 cm
Taç genişliği 216-1211 cm

Meyve veren yan dalların sayısı, ağaçların yaşına bağlı olarak 10-282 arasında değişmiştir.



4.4. Yapraklanma, yaprak dökümü, soğuklara dayanıklılık, verim yaşı, verimlilik, iç dolgunluğu, Antraknoza dayanıklılık...

İlçe genelinde yapılan envanter çalışmasından elde edilen verilere göre rakıma ve yaşa bağlı olmaksızın Oğuzlar77 çeşidine ait ağaçların Nisan ayında yapraklandığı, Kasım ayında yapraklarını döktüğü; kış soğuklarına ve antraknoza dayanıklı ve verimli olduğu; ağaçların 4 yaşında verime yattığı ve meyvelerin içini doldurduğu belirlenmiştir.

4.5. Oğuzlar ilçesinde cevizlerin aşı ile çoğaltılması...

Oğuzlar ilçesinde cevizlerin aşı ile çoğaltılması iki şekilde yapılmaktadır. Bir taraftan meyve verim ve kalitesi beğenilmeyen, tohumdan çoğaltılmış yaşlı ceviz ağaçları değişik aşı metotları kullanıla-

rak Oğuzlar77 çeşidiyle aşılansmakta; diğer taraftan Oğuzlar77 ceviz çeşidinin aşılı fidanları üretilmektedir.

4.5.1. Yaşlı ceviz ağaçlarının aşılansması...

Envanter çalışması sonucunda belirlendiğine göre ilçe genelindeki ceviz ağaçlarının 12 648'i (genel ağaç sayısının %8,2'si) aşısızdır (Çizelge 3).

Bu aşısız ceviz ağaçlarının yerleşim birimlerine göre dağılımı şöyledir:

Ağaççami: 1223 ağaç.

Cevizli: 3831 ağaç

Derinöz: 1178 ağaç

Erenler: 947 ağaç

Kayı: 1438 ağaç

Merkez: 3195 ağaç

Şaphane: 836 ağaç



Şekil 8. Oğuzlar77 Cevizi Yan Dal Verimliliği



Oğuzlarda üreticiler bu aşısız ceviz ağaçlarını usta aşıcılarının eliyle aşılamaktadırlar.



Şekil 9. Yaşlı bir ceviz ağacının aşılama öncesi hazırlığı ve aşılanması



Şekil 10. Yaşlı bir ceviz ağacı aşılanmış ve aşı kalemleri bağlanmış durumda



4.5.2. Oğuzlar77 ceviz çeşidinin doğuşu ve soy kütüğü...

Envanter çalışması sırasında Oğuzlar ilçesinde ilk ceviz aşısının yapılması ve Oğuzlar77 çeşidinin başlangıç ağacı olan Aliağa cevzinin ortaya çıkışıyla ilgili önemli bilgilere ulaşılmıştır.

Aliağa cevzinin ilk aşılı fidanını üretmiş olan Mehmet Ali Çırak'ın ifadesine göre Oğuzlarda ilk ceviz aşısını yapan kişi Göyneksizin Şih lakabıyla tanınan Osman Evkaya'dır.

İyi olarak seçtiği cevizlerden Osman Evkaya'ya ilk aşığı yaptıran kişi ise Ethem Çıraktır.

Ethem Çırak seçtiği beş altı farklı tip ceviz ağacından aldığı aşılı kalemleriyle, Göyneksizin Şih lakabıyla tanınan Osman Evkaya'ya 1956 yılında ilk ceviz aşılarını yaptırır. Bu ağaçlar 1962-1963 yıllarında ilk meyvelerini verirler. Meyve veren bu aşılı ağaçların içinden Aliağa'nın cevzinden alınan aşılı kalemiyle üretilen ağaç kimi özellikleriyle öne çıkar ve dikkati çeker.

Oğuzlarda Osman Evkaya'nın ilk aşladığı bu cevizlerden sadece ikisi bilinmekte olup; diğerlerinin nerede olduğu konusunda şimdilik kesin bir bilgi mevcut değildir.



Şekil 11. Ethem Çırak'ın 1956 yılında Osman Evkaya'ya aşılattığı ve daha sonra ana dallarına Aliağa cevzinin aşılandığı ilk aşılı ağaçlardan elde kalan iki ağaçtan birisi



Şekil 12. Aşı kalemleri ve fidanlıkta aşının yapılması

Oğuzlar77'nin soy kütüğündeki ilk isim şu an kurumuş olan Aliğa cevizi ise; 1956 yılında alınan aşı kalemiyle çoğaltılan ikinci isim bu ağaçtır.

Mehmet Ali Çırak'ın Aliğa cevizinden aldığı kalemle 1966 yılında aşıladığı ve bugünlere getirdiği 47 yaşındaki ağaç ise Oğuzlar77 ceviz çeşidinin soy kütüğündeki üçüncü isim olarak gözükmektedir.

Aliğa cevzinin geçmişiyle ilgili bir başka bilgiyi Mustafa Coşkun vermektedir:

"Tembel çukuru mevkiinde bulunan Aliğa'nın cevizi türedi. Bu ceviz iyi görüldü, herkes bundan aşı yaptı; kayınpederim ve amcam Mehmet Coşkun bahçesinde bulunan bir cevize Aliğa'nın cevizinden aşı yaptırmış, ben de ondan çoğalttım."

2010 yılında tescil edilen ve **ülkemizde envanter çalışması yapılan ilk ceviz çeşidi olma özelliğini kazanan Oğuzlar77'nin** soy kütüğü bu şekilde belirlenmiş olmaktadır.

4.5.3. Oğuzlar ilçesinde ceviz fidancılığı...

Ülkemizde binlerce yıldır ceviz yetiştiriciliği yapılmasına; bulunduğu coğrafi konum ve iklim çeşitliliği nedeniyle çok zengin bir meyvecilik kültürü olmasına rağmen, yakın zamanlara kadar cevizin aşıyla çoğaltılması yoluna gidilmemiştir. Bunun nedeni ceviz aşısının, mevcut iklim faktörlerinden diğer meyve türlerine göre daha fazla etkilenmesi ve bu nedenle yapılan aşının biraz daha zor tutmasıdır. Ceviz aşısının önündeki bir başka engel ise, ceviz tohumundan elde edilen yeni bitkilerin aynı özellikte meyve veren bireyler olması iddiasıdır.

Yapılan kimi yanlışlara rağmen geç de olsa cevizin aşıyla çoğaltılması gündeme gelmiş; Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Araştırma ve Eğitim Merkezi cevizin aşıyla çoğaltılmasına öncülük etmiş ve aşının ülke genelinde yayılmasını sağlamıştır.

Bilimsel çevrelere göre ülke genelinde **ilk ceviz fidanları 1968 yılında yapılan bir araştırmayla**



Yalova'da üretilirken; Oğuzlar halkı 1956 yılında cevizi aşı ile çoğaltmaya başlamıştır bile. Bu tarih ülke genelinde yapılan ceviz aşısından 12 yıl öncedir. Oğuzlarda ilk üretilen aşılı ceviz fidanları bugün Oğuzlar77 olarak bilinen Aliağa cevizi ile diğer bazı ceviz tiplerine aittir.

İşte 1956 yılında başlayan ilk aşı çalışmaları bu yana geçen 57 yıllık sürede Oğuzlar ilçesinde cevizin aşı ile çoğaltılması konusunda çok şey olmuş, fakat yakın zamanlara kadar bu oluştan kimsenin haberi olmamıştır. Fakat Aliağa cevizinin 2010 yılında Oğuzlar77 olarak tescil edilmesinden sonra, Oğuzlar ilçesinde olanlar bilinmeye başlamış; Türkiye'de ilk kez yapılan bu envanter çalışmasıyla Oğuzlar ilçesinin ceviz yetiştiriciliği ülke genelinde iyice bilinir hale gelmiştir. Nitekim Oğuzlarda ekonomik anlamda ceviz fidancılığı yapılmakta olduğu artık herkes tarafından bilinmektedir.

2012-2013 yılı itibariyle Oğuzlarda üretilen aşılı ceviz fidanı sayısı **132 777**'dir.

Envanter çalışması sırasında elde edilen verilere göre 0-3 yaş arası bu ceviz fidanlarının sadece 20 adedi Cevizli köyünde, kalan 132757 fidanın tamamı ilçe merkezinde yetiştirilmektedir. Oğuzlarda üretilen fidanlar hem ilçe genelinde kurulan ceviz bahçelerinde kullanılmış, hem de isteğe göre ilçe dışına gönderilmiştir.

Oğuzlardan ilçe dışına çıkan ilk aşılı fidan Aliağa ceviz fidanıdır. 1994 Yılında Oğuzların ilk kaymakamı Mehmet Yıldırım Iğdır'a tayin olur ve Oğuzlardan aşılı Aliağa ceviz fidanı ister.

Tarım ilçe Müdürlüğü halktan topladığı 300 adet aşılı Aliağa ceviz fidanını Iğdır'a gönderir; böylece Aliağa cevizi yaklaşık 20 yıl önce ilçe dışına çıkmış olur. Daha sonraki yıllarda da ilçe dışına aşılı fidan gitmiş olsa da maalesef bu eldeki kayıtlarda mevcut değildir. Fakat 2010 yılından itibaren ilçe dışına çıkan fidanlar belli ölçüde kayıt altına alınmış ve Oğuzlar77 ceviz fidanı alan kişilerle kimi zaman bağlantı sağlanarak fidanların akıbeti ve gittiği yerin iklimine uyumu konusunda bilgi edinilmiştir.



Şekil 13. Tohumdan yetiştirilmiş aşısız ceviz bitkilerinin parselleri



Şekil 14. Tohumdan yetiştirilmiş tüplü ceviz fidanları



Şekil 15. Tohumdan yetiştirilmiş tüplü ceviz fidanları



Şekil 16. Tohumdan yetiştirilmiş aşısız bitkiler



Şekil 17. Aşılı fidanlar



Şekil 18. Üzerinde meyveleriyle aşılı ceviz fidanları



Şekil 19. Üzerinde meyveleriyle aşılı ceviz fidanları



Şekil 20. Aşılı ceviz fidanları

Ülkenin değişik yerlerinden edinilen bilgilerden anlaşıldığına göre fidanların uyumu konusunda herhangi bir olumsuz durum söz konusu değildir.



Şekil 21. Yeşil kubuğundan yeni ayrılmış Oğuzlar77 Ceviz meyveleri



Çizelge 13. Oğuzlar77 fidanının gönderildiği iller ve yıllara göre fidan sayıları

	İL ADI	2010-2011	2011-2012	2012-2013
1	ADANA	31	20	20
2	ADİYAMAN			
3	AFYON	36	2	
4	AĞRI			
5	AMASYA	20	15	227
6	ANKARA	57	14	1000
7	ANTALYA	17		126
8	ARTVİN	30		
9	AYDIN	3	2	14
10	BALIKESİR	6	10	
11	BİLECİK			35
12	BİNGÖL	20		
13	BİTLİS			
14	BOLU		330	
15	BURDUR	19	4	5
16	BURSA	3		4
17	ÇANAKKALE	17		
18	ÇANKIRI	6		70
19	ÇORUM	62	270	6833
20	DENİZLİ	39		
21	DIYARBAKIR			
22	EDİRNE	8		
23	ELAZIĞ	23		10
24	ERZİNCAN			5
25	ERZURUM	2	10	
26	ESKİŞEHİR	2		
27	GAZİANTEP			4
28	GİRESUN			
29	GÜMÜŞHANE			
30	HAKKARİ			
31	HATAY		10	
32	ISPARTA	10		
33	MERSİN	86	4	139
34	İSTANBUL	10		170
35	İZMİR	39	10	120
36	KARS			
37	KASTAMONU	42		350
38	KAYSERİ	31		730
39	KIRKLARELİ	9		
40	KIRŞEHİR	4		900
41	KOCAELİ	13	5	69
42	KONYA	11	23	46
43	KÜTAHYA	11		



	İL ADI	2010-2011	2011-2012	2012-2013
44	MALATYA	16		210
45	MANİSA	26		
46	KAHRAMANMARAŞ			4
47	MARDİN	4		
48	MUĞLA		5	
49	MUŞ			
50	NEVŞEHİR	34	6	
51	NİĞDE	31		
52	ORDU	46		2
53	RİZE			2
54	SAKARYA	7		
55	SAMSUN	16		174
56	SİİRT			
57	SİNOP	10		
58	SİVAS	5		90
59	TEKİRDAĞ	1		
60	TOKAT	10		
61	TRABZON	30		30
62	TUNCELİ	6		
63	ŞANLIURFA	10		
64	UŞAK	9		11
65	VAN			
66	YOZGAT		10	
67	ZONGULDAK	10		250
68	AKSARAY	8		10
69	BAYBURT			
70	KARAMAN	8		
71	KIRIKKALE	8		6
72	BATMAN			
73	ŞIRNAK	2		
74	BARTIN	3		
75	ARDAHAN			
76	IĞDIR			
77	YALOVA			6
78	KARABÜK	4		190
79	KİLİS			
80	OSMANİYE			
81	DÜZCE			
	TOPLAM	971	750	11862



Oğuzlar77 ceviz çeşidi olarak ilçe dışına ilk kez 2010-2011 döneminde çıkmış ve 28 farklı ile 971 ceviz fidanı gönderilmiştir. Kayıtlara göre 2011-2012 döneminde ilçe dışına çıkan fidan sayısı 750 olmuş ve bu fidanlar 18 ile gitmiştir. Bu dönemde fidan giden bu illerin dördü daha önce gidenlerden farklıdır ki bu iyi bir gelişmedir. İl dışına gönderilen fidan sayısı içinde bulunduğumuz 2012-2013 döneminde 11862 olmuş; bu fidanlar 34 farklı ile gitmiş olup, bu illerin dördü daha önce fidan gönderilenlerden farklıdır.

Böylece belli ölçüde kayıt altına alınabilen bu üç dönemde 36 farklı ile 13 583 Oğuzlar77 ceviz fidanı gönderilmiş olmaktadır.

4.5.4. Oğuzlar ilçesinin aşı ustaları ve fidan üreticileri

Bu bir döküm çalışması olduğuna göre ilçe dışına gönderilen, ilçede yeni ceviz bahçelerinin kurulmasında kullanılan ve fidanlık parsellerinde dikilecekleri bahçeleri bekleyen fidanları aşılamanın ve fidan üreticilerinin kayda geçmesi yararlı olacaktır.

Bu çalışma sırasında öğrenildiği gibi ülkemizde ceviz aşısının ilk kez yapıldığı yer olarak bilinen Oğuzlar ilçesinin 1960-1980 arası tanınmış ilk aşı ustaları şunlardır:

Osman Evkaya (Şih Osman); Mehmet Ayan (Kel Mehmet); Bekir Sarıkabak; Hüseyin Karasülük; Sadık Çamiçi(Büyük Sadık); Ömer Turan; Osman Gümüş (İrefiyenin Osman)... Bekir Kumdarı (Akgözün Bekir); Mehmet Ali Ateş; Davut Güler(Hacı Davut); Mehmet Ali Çırak; İbrahim Madan; Ali Ekmekçi; Osman Tosun Karaboğa(Gacoğlu); Mustafa Coşkun; Hasan Uzun; Mustafa Çelik...

Oğuzların bu ilk aşı ustalarının izinden giden yeni nesil aşı ustaları ise şunlardır:

Fatma Ocak, Mustafa Gözel, Ahmet Gözel, Mustafa Gül, Kazım Cıbrır, Mustafa Şahin, Şaban Coşku, Mustafa Sarıkabak ve Şaban Afşar.

İsimlerini saydığımız aşı ustalarının ve onlara yardım eden yardımcı aşıcıların aşılama ürettiği Oğuzlar77 ceviz fidanlarını fidanlıklarında yetiştiren Oğuzların tanınmış fidancıları ise şunlardır:



Şekil 22. Oğuzlarda bir kadın aşı ustası fidanlıkta aşı yaparken



Abdurrahman Basmacı, Mustafa Eyvaz, Üzeyir Geçili, Kazım Cıbrır, Ahmet Gözel, Mustafa Kurtçu, Hüseyin Okumuş, Mustafa Şahin, Fatma Ocak, Mehmet Akpınar, Mahmut Kaplan, Özcan Sarıkaya, İsa Gümüş.

Oğuzların ilk aşıcıları erkekler olsa da, zamanla Oğuzların kadını da aşığı öğrenmiş ve gayet güzel aşı yapar hale gelmiştir. Oğuzların ceviz üreticilerine göre Oğuzlarda erkeklerden daha güzel aşı yapan kadınlar vardır.

4.6. Oğuzlar77 ceviz çeşidinin bitkisel özellikleri

Oğuzlar ilçesinin simgesi olan Oğuzlar77 ceviz çeşidi, ilçe sınırları içinde 510 rakımdan 1260 rakıma kadar değişen bir yükseltide yetiştirme alanı bulmakta, değişik rakımlarda ağaçlarını sağlıklı biçimde geliştirebilmekte, çok şiddetli soğukların

olduğu yıllar dışında düzenli olarak meyvesini verebilmektedir.

4.6.1. Oğuzlar77 çeşidinde çiçeklenme ve meyve tutumu

Oğuzlar 77 çeşidinde dişi ve erkek çiçekler aynı zamanda açarlar. Bu aranan bir özellik olup; ağaçların tozlanmasında ve döllenesinde bir sorun yaşanmaz.

Oğuzlar77 çeşidinin Oğuzlar iklim koşullarında sürgün gelişimi Nisan, yaprak dökümü ise Kasım ayında olmaktadır.

Oğuzlar77 çeşidinin ağaçları sık dallı gelişir ve yan dal verimi iyidir. Bu bakımdan iyi şartlarda yetişen Oğuzlar77 çeşidinin ağaçları çok verimlidir. Meyvelerin 3-4 adedinin bir arada olduğunu görmek her zaman mümkündür(Şekil 26).



Şekil 23. Aynı dalda dişi ve erkek çiçeklerin görünüşü



Şekil 24. İlkbaharda Oğuzlar77 ceviz çeşidinin dişi ve erkek çiçeğini üzerinde taşıyan dallar



Şekil 25. Meyve yüklü bir Oğuzlar77 ceviz ağacı, 3-4 meyve bir arada görülüyor



Şekil 26. Meyve yüklü bir Oğuzlar77 ceviz ağacı, 3-4 meyve bir arada görülüyor



Şekil 27. Dörtlü ve beşli meyvelerin görüldüğü Oğuzlar77 ceviz çeşidinden bir görünüm



Bazen çok daha fazla meyvenin bir arada olduğunu görmek de mümkündür. Nitekim Şekil 27 de görüldüğü gibi altı-yedi meyve bir aradadır.



Şekil 28. Altı veya daha fazla meyvenin bir arada olduğu bir Oğuzlar77 ağacı

4.6.2. Oğuzlar77 Çeşidinin Ağaç Yapısı ve Dallanma Biçimi

Ağacın meyveli görünümü güzel olduğu gibi, meyvesiz ve yapraksız çıplak görünümü de çok güzeldir. Kendine özel dallanma biçimiyle Oğuzlar77 çeşidinin ağaçları diğerlerinden çok kolay ayırt edilebilir.

Ağacın gövdesi güzel gri ceviz rengindedir. Düzgün ve dengeli gelişen bir gövde yapısına sahiptirler. İlerleyen yaşlarda ağacın gövdesinde çok derin çatlaklar oluşmaz. Ağaç sık dallı olarak gelişir. Bu da onun çok sayıda verimli yan dal üretmesini mümkün kılar.



Şekil 29. Mehmet Ali Çırak'ın aşılıp yetiştirdiği Aliağa ağacının yaşı: 47; gövde kalınlığı:165 cm; dallanma yüksekliği:135 cm; taç genişliği:16 m; ağaç yüksekliği:14 m.



Şekil 30. İlk aşılanan Aliağa cevizinden iki görüntü. Aşı yerleri açıkça belli oluyor.



Şekil 31. Aliağa cevizinden alınan aşı kalemiyle aşılanan eldeki ilk ceviz ağacından iki görünüm (İlçe merkezinde Darıyeri mevki)



4.7. Oğuzlar77 Ceviz Çeşidinin Meyvesi

Oğuzlar77 ceviz çeşidinde meyvenin görünümü gerçekten güzeldir. Meyvenin ceviz yeşili denilen, koyu yeşil bir dış kabuğu vardır. Meyvenin yeşil kabuktan ayrılmış sert kabuklu hali ahşap rengine sahip olup, güzel görünür. Meyvenin ucu hafifçe sivridir. İç rengi açık sarıdır. Normal şartlarda uzun süre bu sarı rengini koruyabilir. Oğuzlar77 ceviz çeşidinin meyveleri Eylül sonlarında hasat edilir ve ilçenin sokaklarında kurutulur. Bu mevsimde ilçeye gelindiğinde her tarafta ceviz serili olduğunu görmek mümkündür.

Oğuzlar77 çeşidinin meyvesi hem lezzeti, hem de kabuktan kolay ayrılması nedeniyle aranmaktadır. Gerçekten de Oğuzlar meyvesinin en büyük özelliği için kabuktan çok kolay ayrılması, dolayısıyla için parçalanmaksızın bütün olarak sert kabuğunun içinden çıkarılmasıdır. Bu gerek tüketici, gerekse tüccar için aranan bir özelliktir. Bu özelliği nedeniyle Oğuzlar ceviz çeşidinin içini çıkarmak için özel bir alete de gerek duyulmaz.



Şekil 32. İlçe sokaklarına serilerek kurutulan Oğuzlar77 ceviz çeşidinin meyveleri



Şekil 33. Oğuzlar77 ceviz çeşidinde meyvelerin üç haldeki görünümü

4.7.1. Oğuzlar77 çeşidinde meyvenin hasadı, yeşil kabuktan ayrılması ve kurutulması

Oğuzlarda ceviz hasadı Anadolunun neredeyse tamamında olduğu gibi sırıklarla yapılır.

Bu oldukça iptidai bir usul olsa da, yetiştiricinin hasat konusunda şimdilik başka bir alternatifi yok gibidir. Çünkü arazi çok engebeli, verim

çağındaki ağaçların çoğu büyük, yetiştirilme yerleri ise genellikle makineli hasat için uygun değildir(7).

Bilindiği gibi sırıkla hasat, meyvenin hemen yanında yer alan uçtaki göze zarar verdiği için bir sonraki yılın ürününü önemli ölçüde azaltmaktadır. Bunu şimdilik önlemenin yolu meyveyi daha yumuşak bir darbeye indirmenin yolunu bulmaktır. Bu konuda bazı teknikler olmasına rağmen, geçmişten gelen kimi alışkanlıkları terketmek zordur(4, 5, 6, 7).

Ümit edilir ki ileriki yıllarda sarsıcı büyük makineler olmasa da, daha küçük sarsıcı makineler kullanılarak ceviz hasatı yapılabilir. Bu da zarar göreceğ olan sonraki yılın ürününün bir ölçüde kurtarılması demektir.

Oğuzlarda cevizler yeşil kabuğundan bıçak yardımıyla elle ayrılır ve eller renklenir. Eldeki bu lekeler uzun süre çıkmaz. Bu iş genellikle hanımlar tarafından yapılmaktadır. Fakat ürünü fazla olan üreticiler cevizin yeşil kabuğundan ayrılmasında hanımlara yardımcı olurlar.



Şekil 34. Oğuzlar77 ceviz çeşidinde sırıkla yapılan hasad



Şekil 35. Türkiye’de ilk kez yapılan ‘Ağaç sallama makinesi’, bir işçinin 8 saatte yaptığı ceviz silkme işini, 1 dakikada gerçekleştiriyor.



Oğuzların çalışkan insanları ve özellikle hanımları uzun süre bu lekelerle yaşamak zorundadırlar. Cevizin yeşil kabuğunun suyundan oluşan ve tanenli olan bu lekeler cildi tahriş eder.

Şekil 36. Oğuzlarlı bir hanımın elinde yeşil kabuğundan ayrılmış meyveler



Şekil 37. Oğuzlar77 cevizi işlenirken



Şekil 38. Ceviz Soyma Makinesi



Oğuzlarda yeşil kabuğundan ayrılan meyveler yıkanmadan doğrudan doğruya kurutulacakları alanlara serilirler ve kurutulurlar. Kurutma için özel kurutucu sistemler kullanılmamaktadır.

Şekil 39. Kurutulmak üzere serilmiş Oğuzlar77 meyveleri



Şekil 40. Oğuzlar77 ceviz içi

4.7.2. Oğuzlar77 çeşidinin meyvelerinde fiziksel ve kimyasal özellikler (Çizelge 13, 14, 15,16)

Envanter çalışması sırasında değişik rakımlarda yetişen, farklı yaş gruplarındaki Oğuzlar77 ağaçlarından meyve örnekleri alınmış ve bunlar hem fiziksel özellikler, hem de alınan meyve örneklerinin besin değerini ortaya koyabilmek amacıyla kimyasal yönden inceleme yapılmıştır.



Şekil 41. Oğuzlar77 meyveleri ve içi



Sıra No	Yaş grubu// Rakım	Meyve Ağırlığı(g)	İç ağırlığı (g)	İç oranı(%)	Kabuk Kalınlığı (mm)
1	4-7yaş // 510-660rakım	10.26	5.38	52.44	1.32
2	7-10yaş//510-660rakım	9.24	4.62	50.00	1.47
3	10-20yaş//510-660rakım	9.20	4.59	49.89	1.45
4	20-30yaş//510-660rakım	10.10	4.77	47.23	1.50
5	30-üzeri yaş //510-660rakım	9.69	4.20	43.34	1.31
	Ortalama	9.78	4.71	48.58	1.41
6	4-7yaş//661-810 rakım	8.59	3.90	45.40	1.55
7	7-10yaş//661-810 rakım	9.76	4.67	47.85	1.54
8	10-20yaş//661-810 rakım	8.03	3.67	45.70	1.54
9	20-30yaş//661-810 rakım	9.06	4.30	47.46	1.60
10	30-üzeri yaş //661-810 rakım	9.98	4.67	46.79	1.31
	Ortalama	9.08	4.24	47.07	1.51
11	4-7yaş //811-960rakım	9.67	4.54	46.95	1.31
12	7-10yaş //811-960rakım	9.51	4.77	50.16	1.67
13	10-20yaş //811-960rakım	9.66	4.48	46.38	1.47
14	20-30yaş //811-960rakım	10.46	5.12	48.95	1.26
15	30-üzeri yaş //811-960rakım	9.38	4.74	50.53	1.53
	Ortalama	9.76	4.73	48.59	1.45
16	4-7yaş //961-1110rakım	8.99	4.12	45.83	1.70
17	7-10yaş //961-1110rakım	7.78	4.03	51.80	1.22
18	10-20yaş//961-1110rakım	9.07	4.13	45.53	1.27
19	20-30yaş//961-1110rakım	9.58	4.87	50.84	1.56
20	30-üzeri yaş //961-1110rakım	9.26	4.86	52.48	1.52
	Ortalama	8.94	4.40	49.30	1.45
21	4-7yaş//1111-1260rakım	8.51	3.98	46.77	1.31
22	7-10yaş//1111-1260rakım	9.91	4.46	45.01	1.57
23	10-20yaş//1111-1260rakım	8.58	4.45	51.86	1.64
24	20-30yaş//1111-1260rakım	10.07	4.66	46.28	1.33
25	30-üzeri yaş //1111-1260rakım	10.43	4.81	46.12	1.31
	Ortalama	9,50	4,49	47,21	1,43

Çizelge 14. Oğuzlar77 çeşidinin meyvelerinde fiziksel özellikler(Ordu)



Ordu Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümünde yapılan değerlendirmeler sonucunda elde edilen veriler gerek yaş grubunun, gerekse değişik rakımda yetişmiş olmanın meyvenin fiziksel özellikleri üzerinde etkili olmadığını göstermiştir (Çizelge 14).

Yapılan ölçümlere göre Oğuzlar77 ceviz çeşidinde meyve ağırlığı rakıma ve yaş grubuna bağlı olmaksızın 7.8 - 10.5 g; iç ağırlığı 3.7- 5.4 g; iç oranı %43.3- 52.5; kabuk kalınlığı 1.22 - 1.70 mm arasında değişmiştir. Ortalama meyve ağırlığı 9.41 g; iç ağırlığı 4.71 g; iç oranı %48.13; kabuk kalınlığı 1.45 mm olarak bulunmuştur (Çizelge 14).

Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsünde yapılan fiziksel değerlendirmelerde ise meyve ağırlığı 9.54 g; iç ağırlığı 4.80 g; iç oranı %50.01; kabuk kalınlığı 1.72 mm olarak bulunmuş; kabuk kırılması kolay olarak değerlendirilmiştir. Yalova'da ayrıca meyvenin boyutlarıyla ilgili ölçümler yapılmıştır. Buna göre meyve eni 24.9 mm; meyve boyu 33.4 mm; meyve yüksekliği 27.9 mm olarak bulunmuş; meyve şekli oval; meyvenin bütün çıkması iyi, iç rengi açık sarı olarak değerlendirilmiştir (Çizelge15).

Yapılan Analizler	Değişik rakımda yetişen ağaçlarda elde edilen veriler.				
	rakım 510-660	rakım 661-810	rakım 811-960	rakım 961-1110	rakım 1111-1260
Meyve eni(mm)	24.8	25.6	24.6	24.6	25.1
Meyve boyu(mm)	33.5	33.2	33.2	33.5	33.4
Meyve yüksekliği (mm)	29.0	28.8	27.0	27.1	27.7
Kabuk kalınlığı(mm)	1.7	1.6	1.6	1.9	1.8
Meyve Ağırlığı(g)	10.15	9.69	9.32	8.80	9.75
İç Ağırlığı(g)	5.34	5.00	4.61	3.98	5.06
İç oranı(%)	52.56	51.53	49.48	45.24	51.58
Meyve Şekli	Oval	Oval	Oval	Oval	Oval
Kırılma	Kolay	Kolay	Kolay	Kolay	Kolay
Bütün Çıkma	İyi	İyi	İyi	İyi	İyi
İç Rengi	Açık Sarı	Açık Sarı	Açık Sarı	Açık Sarı	Açık Sarı
İçte kuru madde (%)	96.16	96.57	95.85	95.96	96.11
Yağ (%)	67.91	71.28	69.39	70.15	69.95
N/Azot(*)	3474	3266	3082	3153	3011
P/Fosfor	402	446	429	468	468
K/Potasyum	632	734	769	701	677
Ca/Kalsiyum	136	127	126	133	123
Mg/Magnezyum	196	242	122	229	224
Fe/Demir	5.11	5.27	6.21	5.32	5.76
Mn/Mangan	7.66	3.70	6.79	7.11	4.51
Zn/Çinko	4.58	4.30	4.42	4.09	3.82
Cu/Bakır	1.13	1.26	1.15	1.05	1.26

Çizelge 15. Oğuzlar77 çeşidinin meyvelerinde fiziksel ve kimyasal özellikler(Yalova)
(*) Meyve içindeki mineral madde değerleri mg/100 g olarak verilmiştir



Oğuzlar77 ceviz çeşidinin meyvelerinin kimyasal içeriği Giresun, Yalova ve Samsun'da incelenmiştir. Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsünde yapılan

analizlerde yağ oranı %69,74 çıkarken(Çizelge 15); Giresun Fındık Araştırma Enstitüsünde yapılan analizlerde %66.27 çıkmıştır. Samsun Tarım İl Müdürlüğü Gıda Laboratuvarında

Sıra No	Yaş-Rakım	Protein(%)	Yağ(%)	Kül (%)
		Ortalama	Ortalama	Ortalama
1	4-7 /510-660	18,83	65,30	1,86
2	7-10/ 510-660	18,56	68,30	2,00
3	10-20/ 510-660	17,58	68,25	1,85
4	20-30/ 510-660	18,59	66,39	1,88
5	30- /510-660	23,03	65,44	1,97
	Ortalama	19.32	66.74	1.91
6	4-7/ 661-810	17,54	67,90	1,88
7	7-10/ 661-810	23,52	64,66	1,91
8	10-20/ 661-710	26,11	63,89	1,98
9	20-30 /661-810	18,23	67,07	2,01
10	30 - /661-810	22,92	65,01	1,96
	Ortalama	21.66	65.71	1.95
11	4-7/ 811-960	21,50	66,17	1,92
12	7-10 /811-960	20,48	66,92	1,55
13	10-20 /811-960	20,99	65,42	1,83
14	20-30/ 811-960	23,62	67,08	1,85
15	30- / 811-960	21,60	67,18	1,82
	Ortalama	21.64	67.55	1.79
16	4-7/ 961-1110	19,22	65,65	1,92
17	7-10 /961-1110	19,36	69,68	1,92
18	10-20/ 961-1110	20,46	63,77	2,18
19	20-30/ 961-1110	20,89	66,07	1,72
20	30 - / 961-1110	20,77	65,78	1,88
	Ortalama	20.14	66.19	1.92
21	4-7 /1111-1260	20,29	66,49	2,06
22	7-10 /1111-1260	24,84	66,09	1,77
23	10-20/ 1111-1260	20,96	64,57	2,01
24	20-30/ 1111-1260	24,71	62,62	1,94
25	30 - / 1111-1260	23,62	66,12	1,77
	Ortalama	22,88	65,18	1,91

Çizelge 16. Oğuzlar77 çeşidinin meyvelerinde kimyasal analiz sonuçları(Giresun)



yapılan analizlerde ise yağ oranı %63.85 olarak bulunmuştur. Bu üç değerın ortalaması ise %66.62 olarak belirlenmiştir(Çizelge 15, 16, 17).

Protein, Giresun'da yapılan analizlerde %21.13,

Samsun'da yapılan analizlerde %16.29 olarak belirlenmiştir. Kül miktarları Giresun'da %1.90, Samsun'da %1.93 olarak bulunmuştur.

(Çizelge 15, 16, 17).

NUMUNE	Ham Protein	Ham Yağ	Rutubet	Kül
1	16,27	65,86	2,96	1,78
	16,27	65,11	2,97	1,78
2	16,19	61,71	3,21	2,05
	16,44	62,05	3,23	1,95
3	16,27	65,28	3,15	2,00
	16,10	65,01	3,22	2,11
4	16,17	64,53	3,05	1,92
	16,21	64,16	3,17	1,91
5	16,57	62,25	3,14	1,88
	16,43	62,51	3,10	1,90
Samsun	16,29	63,85	3,12	1,93

Çizelge 17. Oğuzlar77 çeşidinin meyvelerinde kimyasal analiz sonuçları(Samsun)

Analiz sonuçlarına dayanarak yapılan hesaplamalara göre Oğuzlar77 çeşidinde karbonhidrat oranları %10.70(Giresun) ile %14.81(Samsun) arasında değişmiş olacaktır. Buna göre Oğuzlar77 çeşidinde meyvenin kilo kalori değeri yaklaşık 700 (Samsun) ile 724 (Giresun) arasında değişmektedir(Çizelge 16,17). Bu kalori değeri ülkemizin diğer yörelerinde yapılan değerlendirmelerle ve genel ceviz kalori değerleriyle benzerlik göstermektedir(4, 5, 6, 8)

Oğuzlar77 ceviz çeşidinin meyvesindeki kimi önemli mineral maddelerin varlığı da incelenmiştir. Bu inceleme sonucuna göre 100 g Oğuzlar 77

meyvesinde Kalsiyum 129 mg; Demir 5.53 mg; Potasyum 703 mg; Magnezyum 203 mg; Manganez 5.95 mg; Fosfor 443 mg; Çinko 4.24 mg; Bakır 1.17 mg olarak bulunmuştur(Çizelge 15).

Bu arada Yalova'da yapılan analizlerde toplam kuru madde 96.14; Samsun'da yapılan analizlerde toplam nem 3.12 olarak belirlenmiştir(Çizelge 15, 17).

Oğuzlar77 çeşidinin meyveleri üzerinde yapılan kimyasal analizlerden alınan değerler ile cevizlerde olması gereken değerler arasında önemli bir benzerlik vardır(4, 5, 6, 8)



4.8. Toprak Yapısı ve Kimyası

Envanter çalışması sırasında değişik mevkilerde ve rakımlardaki Oğuzlar77 yetiştirilen altı ayrı bahçeden toprak numuneleri alınmış ve bu numuneler üzerinde kimyasal yönden inceleme yapılmıştır.

TOPRAK ANALİZ RAPORU				
Numune No	2012	00120		
İl - İlçe	Çorum/Oğuzlar			
Mahalle	Merkez			
Mevkii	İsayeri			
Yetiştirilecek Bitki	Ceviz			
TOPRAK ELEMENTLERİ	BİRİMLER	METODLAR	ANALİZ	NOT
Ph		Saturasyonda	8,09	Alkalin
CaCO ₃ (kireç)	%	scheibler	8,56	Orta Derecede Kireçli
ORGANİK MADDE	%	Walkley-Black	2,20	Orta
BÜNYE	ml100'de	Saturasyonda	81,40	Killi
TUZLULUK	%	Saturasyonda	0,027	Tuzsuz
P ₂ O ₅ (fosfor)	kg/da	Olsen	18,97	Yüksek Fosforlu
K ₂ O (potasyum)	kg/da	A.A.S.(A. Asetat)	47,25	Yüksek
ÖNERİLER				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Toprak iyice havalandırılmalı ve taban gübresi olarak dönüme yaklaşık 10 kg DAP gübresi, üst gübre olarakta dönüme yaklaşık olarak 15 kg Amanyum Sülfat gübresi verilmesi önerilir. 2. Topraktaki yüksek kireç miktarını düşürebilmek için dönüme yaklaşık olarak 100kg kükürt uygulaması önerilir. 				

Çizelge 18. Oğuzlar77 çeşidinin yetiştirme ortamı toprağı kimyasal analiz sonuçları(Çorum)



Şekil 42. Toprak örneğı alınması



TOPRAK ANALİZ RAPORU				
Numune No	2012	00121		
İl - İlçe	Çorum/Oğuzlar			
Mahalle	Merkez			
Mevkii	Alkavun			
Yetiştirilecek Bitki	Ceviz			
TOPRAK ELEMENTLERİ	BİRİMLER	METODLAR	ANALİZ	NOT
Ph		Saturasyonda	8,08	Alkalin
CaCO ₃ (kireç)	%	scheibler	1,21	Kireçli
ORGANİK MADDE	%	Walkley-Black	2,20	Orta
BÜNYE	ml100'de	Saturasyonda	83,60	Killi
TUZLULUK	%	Saturasyonda	0,033	Tuzsuz
P ₂ O ₅ (fosfor)	kg/da	Olsen	11,17	Orta Derecede Fosforlu
K ₂ O (potasyum)	kg/da	A.A.S.(A. Asetat)	49,78	Yüksek
ÖNERİLER				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Toprak iyice havalandırılmalı ve taban gübresi olarak dönüme yaklaşık 12 kg DAP gübresi, üst gübre olarakta dönüme yaklaşık olarak 15 kg Amanyum Sülfat gübresi verilmesi önerilir. 2. Topraktaki yüksek kireç miktarını düşürebilmek için dönüme yaklaşık olarak 100kg күкүрт uygulaması önerilir. 				

Çizelge 19. Oğuzlar77 çeşidinin yetiştirme ortamı toprağı kimyasal analiz sonuçları(Çorum)

TOPRAK ANALİZ RAPORU				
Numune No	2012	00122		
İl - İlçe	Çorum/Oğuzlar			
Mahalle	Merkez			
Mevkii	Arpalık			
Yetiştirilecek Bitki	Ceviz			
TOPRAK ELEMENTLERİ	BİRİMLER	METODLAR	ANALİZ	NOT
Ph		Saturasyonda	8,17	Alkalin
CaCO ₃ (kireç)	%	scheibler	6,91	Orta Derecede Kireçli
ORGANİK MADDE	%	Walkley-Black	1,77	Az
BÜNYE	ml100'de	Saturasyonda	85,80	Killi
TUZLULUK	%	Saturasyonda	0,036	Tuzsuz
P ₂ O ₅ (fosfor)	kg/da	Olsen	8,25	Orta Derecede Fosforlu
K ₂ O (potasyum)	kg/da	A.A.S.(A. Asetat)	47,67	Yüksek
ÖNERİLER				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Toprak iyice havalandırılmalı ve taban gübresi olarak dönüme yaklaşık 13 kg DAP gübresi, üst gübre olarakta dönüme yaklaşık olarak 17 kg Amanyum Sülfat gübresi verilmesi önerilir. 2. Topraktaki yüksek kireç miktarını düşürebilmek için dönüme yaklaşık olarak 100kg күкүрт uygulaması önerilir. 				

Çizelge 20. Oğuzlar77 çeşidinin yetiştirme ortamı toprağı kimyasal analiz sonuçları(Çorum)



TOPRAK ANALİZ RAPORU				
Numune No	2012	00123		
İl - İlçe	Çorum/Oğuzlar			
Mahalle	Merkez			
Mevkii	Kızılcapelit			
Yetiştirilecek Bitki	Ceviz			
TOPRAK ELEMENTLERİ	BİRİMLER	METODLAR	ANALİZ	NOT
Ph		Saturasyonda	8,26	Alkalin
CaCO ₃ (kireç)	%	scheibler	31,28	Çok Kireçli
ORGANİK MADDE	%	Walkley-Black	2,68	Orta
BÜNYE	ml100'de	Saturasyonda	73,04	Killi
TUZLULUK	%	Saturasyonda	0,030	Tuzsuz
P ₂ O ₅ (fosfor)	kg/da	Olsen	7,52	Orta Derecede Fosforlu
K ₂ O (potasyum)	kg/da	A.A.S.(A. Asetat)	44,45	Yüksek
ÖNERİLER				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Toprak iyice havalandırılmalı ve taban gübresi olarak dönüme yaklaşık 14 kg DAP gübresi, üst gübre olarakta dönüme yaklaşık olarak 15 kg Amanyum Sülfat gübresi verilmesi önerilir. 2. Topraktaki yüksek kireç miktarını düşürebilmek için dönüme yaklaşık olarak 100kg күкүрт uygulaması önerilir. 				

Çizelge 21. Oğuzlar77 çeşidinin yetiştirme ortamı toprağı kimyasal analiz sonuçları(Çorum)

TOPRAK ANALİZ RAPORU				
Numune No	2012	00124		
İl - İlçe	Çorum/Oğuzlar			
Mahalle	Merkez			
Mevkii	Alkavun			
Yetiştirilecek Bitki	Ceviz			
TOPRAK ELEMENTLERİ	BİRİMLER	METODLAR	ANALİZ	NOT
Ph		Saturasyonda	8,02	Alkalin
CaCO ₃ (kireç)	%	scheibler	1,90	Çok Kireçli
ORGANİK MADDE	%	Walkley-Black	2,22	Orta
BÜNYE	ml100'de	Saturasyonda	79,42	Killi
TUZLULUK	%	Saturasyonda	0,038	Tuzsuz
P ₂ O ₅ (fosfor)	kg/da	Olsen	13,02	Orta Derecede Fosforlu
K ₂ O (potasyum)	kg/da	A.A.S.(A. Asetat)	50,41	Yüksek
ÖNERİLER				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Toprak iyice havalandırılmalı ve taban gübresi olarak dönüme yaklaşık 10 kg DAP gübresi, üst gübre olarakta dönüme yaklaşık olarak 15 kg Amanyum Sülfat gübresi verilmesi önerilir. 2. Topraktaki yüksek kireç miktarını düşürebilmek için dönüme yaklaşık olarak 100kg күкүрт uygulaması önerilir. 				

Çizelge 22. Oğuzlar77 çeşidinin yetiştirme ortamı toprağı kimyasal analiz sonuçları(Çorum)



TOPRAK ANALİZ RAPORU

Numune No	2012	00123		
İl - İlçe	Çorum/Oğuzlar			
Mahalle	Merkez			
Mevkii	Akkaya			
Yetiştirilecek Bitki	Ceviz			
TOPRAK ELEMENTLERİ	BİRİMLER	METODLAR	ANALİZ	NOT
Ph		Saturasyonda	7,93	Alkalin
CaCO ₃ (kireç)	%	scheibler	1,64	Çok Kireçli
ORGANİK MADDE	%	Walkley-Black	2,33	Orta
BÜNYE	ml100'de	Saturasyonda	84,04	Killi
TUZLULUK	%	Saturasyonda	0,030	Tuzsuz
P ₂ O ₅ (fosfor)	kg/da	Olsen	8,94	Orta Derecede Fosforlu
K ₂ O (potasyum)	kg/da	A.A.S.(A. Asetat)	55,71	Yüksek
ÖNERİLER				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Toprak iyice havalandırılmalı ve taban gübresi olarak dönüme yaklaşık 13kg DAP gübresi, üst gübre olarakta dönüme yaklaşık olarak 15 kg Amonyum Sülfat gübresi verilmesi önerilir. 2. Topraktaki yüksek kireç miktarını düşürebilmek için dönüme yaklaşık olarak 100kg kükürt uygulaması önerilir. 				

Çizelge 23. Oğuzlar77 çeşidinin yetiştirme ortamı toprağı kimyasal analiz sonuçları(Çorum)

Oğuzlar77 ceviz çeşidinin yetiştirildiği alanlardaki toprak numunelerinin kimyasal içeriği Çorum Ziraat Odası Toprak Analiz Labratuvarında incelenmiştir.

Analizler merkez;

1. İsayeri(Çizelge 18)
2. Alkavun(Çizelge 19)
3. Arpalık(Çizelge 20)
4. Kızılcapelit(Çizelge 21)
5. Alkavun(Çizelge 22)
6. Akkaya(Çizelge 23) mevkilerinden alınan toprak numuneleri ile yapılmıştır. Bu verilere göre ortalamalar:

- pH : 8,09 -Alkalin
- CaCO₃(%) : 8,58 –Orta derece kireçli
- Organik Madde(%) : 2,23 -Orta
- Bünye(ml100'de) : 81,21-Killi

- Tuzluluk(%) : 0,032 -Tuzsuz
- P₂O₅ (fosfor)(kg/da) : 11,31-Orta derecede fosforlu
- K₂O (potasyum)(kg/da) : 49,21-Yüksek, olarak hesaplanmıştır.

Bu bulgular neticesinde Oğuzlar merkez için öneriler ise;

1. Toprak iyice havalandırılmalıdır. Taban gübresi olarak dönüme yaklaşık 12 kg DAP gübresi, üst gübresi olarakta dönüme yaklaşık 15,33 kg amonyum sülfat gübresi verilebilir. (Çizelge 18, 19, 20, 21, 22, 23)
2. Toprakta yüksek olan kireç miktarını düşürmek için yaklaşık 100 kg/da saf kükürt uygulaması önerilmiştir. (Çizelge 18, 19, 20, 21, 22, 23)



Sucuk yapılmak için ipe dizilmiş cevizler



5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

5.1. Sonuç

Bilindiği kadarıyla ülkemizde ilk kez gerçekleştirilen böyle bir saha çalışması çok yararlı veriler ortaya koymuştur. Bu verilerin kimi ülke genelini, kimi ilçe genelini ilgilendirmektedir. **Ülke genelini ilgilendiren asıl veri, elde mevcut resmi rakamlarla, bu çalışma sonucunda elde edilen rakamların birbirlerinden çok farklı oluşlarıdır.** Bu aslında beklenen bir sonuçtur. (6, 9). Bugünkü tarımsal üretim alışkanlıklarıyla bazı tarımsal üretim alanlarında doğru verilere ulaşmak gerçekten zordur.

Ülke genelini ilgilendiren bir başka veri ise belki de ülkemizde arazi varlığına göre en fazla ceviz yetiştiriciliğinin Oğuzlarda yapılmış olduğu gerçeğinin anlaşılmasıdır. Kayıtlara göre Oğuzlar ilçesi tarım arazisi varlığı **100 380** dekadır. Oğuzlar ilçesinde cevize ayrılan alan ise, bu çalışma sırasında **10 805** dekar olarak belirlenmiştir. Bu durum da Oğuzlarda tarım alanlarının %10,8'i cevize ayrılmış olmaktadır.

Parçalı arazilerde tarla tarımı yapılması karlı bir yetiştiricilik değildir. Ülkemizin 50 bin ton civarında dışarıdan ceviz aldığı düşünülürse ve Oğuzlar cevizinin pazarlama sıkıntısı

olmadığı göz önüne alınırsa, yapılacak şey tarım topraklarının tamamına yakınının cevize ayrılmasıdır. Bu çalışmada bu gereklilik ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Envanter çalışması sırasında ortaya çıkan bir başka gerçek ise üretici başına cevize ayrılan alanların çok küçük olmasıdır. Nitekim ilçe merkezi ve altı köyde yapılan çalışmalardan elde edilen sonuca göre üretici başına cevize ayrılan alan 1.58 da(Derinöz) ile 7.91 da(Erenler) arasında değişmektedir. İlçe genelinde ceviz yetiştiriciliği yapan 3828 üreticinin ortalaması ise 2.82 da olarak belirlenmiştir. Bunda arazi kıtlığının rolü olsa da, bu çalışmadan elde edilen veriler, cevize ayrılması gereken alanların daha var olduğunu göstermektedir.

Bu çalışmadan çıkan bir başka sonuç cevizlerin belli bir aralık mesafe dikkate alınmadan yetiştirildiğidir. Örneğin ilçe merkezinde ağaçlara verilen mesafe 8 x 8 m iken, bu Derinöz köyünde 10,2 x 10,2 m'ye çıkmaktadır.

İlçe genelinde ise ağaçlara verilen ortalama aralık mesafe 8,4 x 8,4 m olarak belirlenmiştir. Böyle bir aralık mesafenin sonucunda ilçe genelinde dekara 14,3 ağaç dikildiği halde; ilçe merkezinde dekara 15,7 ağaç; Derinöz köyünde ise dekara 9,7 ağaç dikilmektedir. Ağaçlara verilen aralık mesafe ve üreticinin cevize ayırdığı alana bağlı olarak ilçe genelinde üretici başına 40,2 ağaç düşerken; Derinöz köyünde üretici başına düşen ortalama ağaç sayısı 15,4 ağaç; Erenler köyünde ise 99,2 ağaçtır.

Bilindiği gibi dekara düşen ağaçların azlığı verimi doğrudan etkileyen bir faktördür. Bu bakımdan Oğuzlar77 ağaçlarında aralık mesafenin belli düzen dâhilinde yapılması doğru olacaktır. Taban araziden mahrum olan ilçe genelinde bu rakam 8 x 8m olmalıdır ki(4, 5, 6, 7), nitekim



yetiştiriciliğin en yoğun yapıldığı ilçe merkezinde ağaçlara verilen aralık mesafe 8 x 8 metredir.

Envanter çalışması sonucunda elde edilen veriler de ağaçlar arasındaki bu mesafenin doğru olduğunu göstermektedir. Nitekim 30 yaşın üzerindeki ağaçlarda bile taç genişliği 11 metredir. Bu da dalların uçtan uca bir ölçümü olduğu ve yetiştirme tekniği gereği ağaçların büyümesi belli ölçüde kontrol altında tutulacağı için, 8 x 8 m dikim mesafesi yeterli olacaktır.

Envanter çalışması sırasında yapılan çap ölçümleri de Oğuzlar77 ağaçlarının çok hızlı büyümediğini göstermektedir. Bu aslında olumlu bir gelişmedir. Zaten sık dallı büyümeye eğilimli olan Oğuzlar77 çeşidinde bu beklenen bir durumdur. Bütün bunları dikkate alarak özellikle erken yaşlarda bol ürün alabilmek amacıyla 8 x 8 metreden daha geniş aralıklarla bir dikime gitmemek gerekir(4, 5, 6, 7).

Envanter çalışması sonucunda ortaya çıkan bir başka gerçek ise, hala aşısız ceviz ağaçlarının var oluşudur. Yapılan çalışmanın ortaya koyduğu veriye göre ilçe genelinde 12 648 aşısız ceviz ağacı vardır. Bu ilçedeki ağaçların %8,2'sine karşılık gelmektedir. Bu oran 30 yaşın üzerindeki ağaçlarda %27 ile en fazla; 7-10 yaşlı ağaçlarda %3,4 ile en düşüktür. Oysa beklenen 4-7 yaşlı ağaçlarda aşısız ağaç oranının en düşük olmasıdır. Ceviz yetiştiriciliğin aşılı fidanlarla yapılmış olmasının bu sonucu doğurması beklenirdi. Fakat 4-7 yaşlı ağaçlarda aşısız ağaç oranı %9.46 ile 10-20 yaşlı ağaçlardaki aşısız ağaç oranından yüksek olduğu gibi(%5.25), 20-30 yaşlı ağaçlardaki aşısız ağaç oranından da (%9.22) yüksektir. Bu durum aşılı fidan üretimindeki yaşlı fidan üretme alışkanlığının devam etmiş olmasından kaynaklanmaktadır.

Çalışmanın ortaya koyduğu bir başka gerçek ise

ceviz fidancılığının esas olarak ilçe merkezinde yapılmış olmasıdır. Bu da diğer yerleşim birimlerinde bahçelerin %10'a yakın bir oranda aşısız çöğürlerle kurulduğu ve yerinde aşılama yoluna gidildiğidir. Her ne kadar Oğuzlarda yaşlı ağaçları gayet iyi aşılamanın varlığı bilirse de, yerinde yapılan bir aşılama teorik olarak hiçbir zaman fidanlıkta yapılan aşılama kadar başarılı olmaz. Bu da emek, zaman ve gelir kaybı demektir(4, 5, 6, 7).

Envanter çalışması sonucunda ortaya çıkan bir başka gerçek ise verim çağındaki Oğuzlar77 çeşidine ait ağaçların oldukça verimli olduklarıdır. Nitekim 30 yaşın üzerindeki ağaçlarda ortalama verim ilçe genelinde 23,6 kg iken, ilçe merkezinde bu miktar 31 kg'dır. Çünkü ilçe merkezinde 30 yaşın üzerindeki ağaçların %94,2'si Oğuzlar77 çeşidine aittir.

Kayı(%29,5 Oğuzlar77), Cevizli(%24,9 Oğuzlar77) ve Derinöz(%16,5 Oğuzlar77) gibi aşısız ağaçların çoğunluğu oluşturduğu ve %70,5-83,5 arasında değiştiği üç köyde 30 yaşın üzerindeki ağaçların verimi sıra ile 9,9 kg, 7,4 kg ve 5,3 kg'dır. Bütün bu veriler aşısız yaşlı ağaçların en kısa zamanda aşılama gerekliliğini bir kere daha ortaya koymaktadır.

Bilinen bir gerçektir ki, yaşlı ağaçlar aşılandığında, sahip olduğu kök sayesinde 3-4 yıl içinde eski taç büyüklüğüne kavuşacaktır. Bu da 3-4 yıl sonra kaybettiği ürünün 7-8 kat fazlasını kısa zamanda alacak demektir. Bu çalışma sırasında belirlendiğine göre, günümüzden otuz yıl öncesine kadar ilçe genelinde var olan ceviz ağaçlarının sayısı 6 609'dur. O günden bugüne geldiğinde ceviz ağacı sayısının bütün yerleşim birimlerinde arttığı görülmektedir.



İlçe genelinde yaşı 30 ve yukarı olan ağaçların sayısı 6 609 iken; 20-30 Yaşlı ağaçların sayısı 27 479; 10-20 Yaşlı ağaçların sayısı 40 880; 04-10 Yaşlı ağaçların sayısı 81 682 olarak bulunmuştur. Anlaşılacağı gibi son 6-7 yılda bahçelerde yer bulan ağaç sayısı, daha önce var olan ağaçların sayısından fazladır. Bu Oğuzlarda ceviz yetiştiriciliğinin çok iyi bir gelişme sürecine girdiğini göstermektedir. Bu gelişmenin doğal sonucu olarak çalışma verilerine göre, ilçe merkezi başta olmak üzere bütün yetiştirme alanlarında aşısız ağaçların sayısı giderek azalmıştır. Nitekim 30 yaşın üzerindeki aşısız ağaçların oranı ilçe genelinde %27,2 olarak en yüksek iken, bu oran ağaçların yaşı gençleştikçe azalmakta ve nihayet 7-10 yaşlı ağaçlarda %3,4 olmaktadır. Bu iyi bir gelişmedir. Çünkü bahçeler verimli Oğuzlar77 çeşidinin ağaçlarıyla doldukça hem ağaca, hem de birim alana olan verim artacaktır(4, 5, 6, 7).

Bu çalışmayla ortaya çıkan bir başka gerçek ise dallanma yüksekliğinin ilçe sınırlarındaki bütün yetiştirme alanlarında geçmişten bu tarafa giderek azalmış olmasıdır. Bilindiği gibi dallanma yüksekliğindeki her azalma tacın hacmini biraz daha büyütecek, bu da verimi olumlu yönde etkileyecektir. Nitekim ilçe merkezinde yapılan çalışmada dallanma yüksekliğinin geçmişten bu yana 50 cm azaldığı ve dallanmanın 108 cm'de başladığı belirlenmiştir(Çizelge 12). Bu teorik olarak taç hacmini artıracaktır. Bu da ağaç veriminin artacağı anlamına gelmektedir(4, 5, 6, 7).

5.2. Değerlendirme

Oğuzlar77 ceviz çeşidi ilçenin çok önemli bir geçim kaynağı olup, ilçe genelinde 3828 üretici ceviz yetiştiriciliği ile meşgul olmaktadır. Oğuzlarda ceviz ayrılacak alan 10 805,1 dekar olup; bu alanda üretilen cevizin miktarı 1 478,4 tondur (2013 yılı).

Dünya ceviz üretimi 3 423 447 ton olup bunun 203 212 (Çizelge 2) tonunu Türkiye üretmektedir. Dünya ceviz üretiminde Türkiye'nin payı %5.35(2); ülkemiz ceviz üretiminde Oğuzların payı ise %0.81'dir.

Dünyada ceviz yetiştiriciliğinin yapıldığı alan 8 460 000 dekar olup, bunun 910 000 dekarında ülkemiz ceviz üreticisi üretim yapmaktadır. Türkiye'nin dünya ceviz alanlarındaki payı %10,8(10); Oğuzların ülkemiz ceviz alanlarındaki payı ise %1.18'dir.

Dünya ceviz üretiminde %5.35'lik paya sahip olan Türkiye'nin ceviz ihracatındaki yeri önemli değildir. Türkiye ceviz içi olarak AB ülkelerine bir miktar ihracat yapabilmektedir. 2010 yılı itibarıyla bu miktar 7000 tondur(10).

Ülkemiz son yıllarda oldukça önemli miktarlarda ceviz ithal eden bir ülke konumuna gelmiştir.

2010 yılı itibarıyla Türkiye'nin ceviz ithalatı 49 000 tondur. Bu rakam giderek artmaktadır(10). Bu da ceviz üreticilerinin önlerinin açık olduğunu göstermektedir. Türkiye'nin önemli bir yeri olmadığı ceviz ihraççısı ülkelerin başında ABD, Ukrayna ve Şili gelmektedir. Türkiye bu ülkelere kabuklu; Bulgaristan, Romanya, Özbekistan ve Gürcistan'dan iç olarak ceviz ithal etmektedir(10).

Ceviz üreten ülkelerin başında Çin gelmektedir. 2011 yılı FAO kayıtlarına göre Çin'in ceviz üretimi 1 655 510 tondur. Çin'i 485 000 ton ile İran, 418 212 ton ile ABD takip etmektedir. Türkiye 203 212 ton ceviz üretimiyle dördüncü sırada yer almaktadır(2).

Çin en önde gelen ceviz üreticisi olmasına rağmen, iç talebin fazlalığı nedeniyle ceviz ihracatında fazla bir paya sahip değildir. Çin 15000 ton ceviz ihraç ederken; 26 000 ton ceviz



ithal etmektedir. Ceviz ithalatında ilk sırayı AB ülkeleri almaktadır. AB ülkelerinin toplam ceviz ithalatı 140 000 tondur. Türkiye ceviz ithalatında ikinci sıradadır(10).

Anlaşılacağı gibi gerek ülkemizin, gerekse Oğuzların ceviz üreticilerinin önü açıktır. Çünkü gerek ülkemizde cevize olan talebin giderek artması, gerekse AB ülkelerinin en büyük ceviz ithalatı yapan ülkeler olması, ceviz üreticileri için büyük bir avantajdır. Bu bakımdan Oğuzların cevize olduğundan daha fazla önem vermesi ve cevizin problemlerine daha çok eğilmesi gerekmektedir.

Oğuzlar77 ceviz çeşidi, üçlü dördlü meyve verebilmenin yanında, yan dallarında meyve verebilen bir çeşittir. Bilindiği gibi cevizlerin yan

dallarında meyve vermesi hem ağacın erken yaşlarda meyve vermeye başlaması, hem de bol meyve vermesi bakımından aranan bir özelliktir(6, 7). Bu bakımdan ilerleyen zamanda Oğuzlar daha da aranan bir çeşit olacaktır. Bunun için çeşidin çok iyi korunması gerekir. Bu da Oğuzlar77 meyvesinin, karışıklığa meydan vermeden, kendisi olarak satılmasıyla mümkün olabilir.

Türkiye’de çok sayıda seleksiyon ıslahı çalışması yapılmasına rağmen, bugüne kadar ceviz varlığımızın belirlenmesi için bir çalışma yapılmamıştır. Bu bakımdan bu çalışmadan elde edilen verilerin ilerleyen zamanda daha başka ortamlarda değerlendirileceği beklenir.



Şekil 43. Oğuzlar77 aşısı



6. MEVZUAT VE UYGULAMALAR⁽¹⁹⁾

6.1. Ürün Standartları(19):

Cevizin ihracatı zorunlu standarda tabidir. Kabuklu ceviz TSE 1275 no'lu, iç ceviz ise TSE 1276 no'lu standarda tabidir. Ceviz için geçerli olan standartlar cevizin şekil ve kalitesine göre olması gereken büyüklüğü ile ilgilidir. Buna göre ihraç edilecek cevizler;

- **Ekstrada (yuvarlak için) : 27 mm. veya daha büyük,**
- **Ekstrada (ovaler için): 27 mm veya daha büyük,**
- **1.sınıf (yuvarlak ve ovaler için)24 mm ve daha yukarı,**
- **2.sınıf (yuvarlak ve ovaler için):24 mm ve daha yukarı olmalıdır.**

6.2. Tüketici sağlığı açısından yerine getirilmesi zorunlu şartlar(19).

23.9.2002 tarih ve 24885 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2002/63 No.lu Türk Gıda Kodeksi Gıda Maddelerinde Belirli Bulaşanların Maksimum Seviyelerinin Belirlenmesi Hakkındaki Tebliğe göre cevizlerde bulunma ihtimali olan, kalıntı bırakabilen ve tüketici sağlığının testlerle güvence altına alınması zorunlu olan maddeler şunlardır:

6.3. Ambalaj(19)

Türk Gıda Kodeksinde yer alan tüm gıda maddeleri ambalajlanmak zorundadırlar. (Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği: 16.11.1997 tarih ve 25172 sayılı Resmi Gazete).

Ambalajlarda aranılan özellikler şu şekilde sıralanabilmektedir.

- Ambalajlanmış gıda maddesi, ambalajı değiştirilmediği veya açılmadığı sürece gıda maddesine erişilemez durumda olmalıdır.
- Gazete ve gıda ambalaj materyali olarak üretilmemiş basılı ve yazılı kağıtlar, yeniden işlenmiş kağıtlar ve plastik gıda ambalaj materyali olarak kullanılamazlar.
- Ambalaj materyali, gıda maddesini özelliğine bağlı olarak sıcaklık değişimleri, nem, hava, ışık gibi olumsuz dış etkenlerden korumalıdır.
- Gıda maddelerinin bileşiminde istenmeyen değişikliklere ve organoleptik özelliklerinde bozulmalara neden olmamalı ve gıda maddesiyle etkileşim göstermemelidir.
- Ambalaj materyali üzerinde izin tarihi ve numarası ile üretici firmanın adı ve bulunduğu il belirtilmelidir.
- Doldurma, taşıma ve depolama koşullarına dayanıklı ve istiflemeye uygun olmalıdır.

Tanım	Kabul edilebilen en yüksek değer
Mikrotoksinler: Aflotoksin B1 Aflotoksin B1+B2+G1+G2	5 ppb 10ppb
Aromatik ve alifatik hidrokarbonlar	10 mg/kg.'dir

Kaynak: Ceviz Sektör Araştırma Raporu-İTO



6.4. Etiketleme ve etiket bilgileri(19).

25.8.2002 tarih ve 24857 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2002/58 No.lu Türk Gıda Kodeksi Gıda Maddelerinin Genel Etiketleme ve Beslenme Yönünden Etiketleme Kuralları Tebliğinde yer aldığı üzere etiketleme ile ilgili kurallar şu şekildedir:

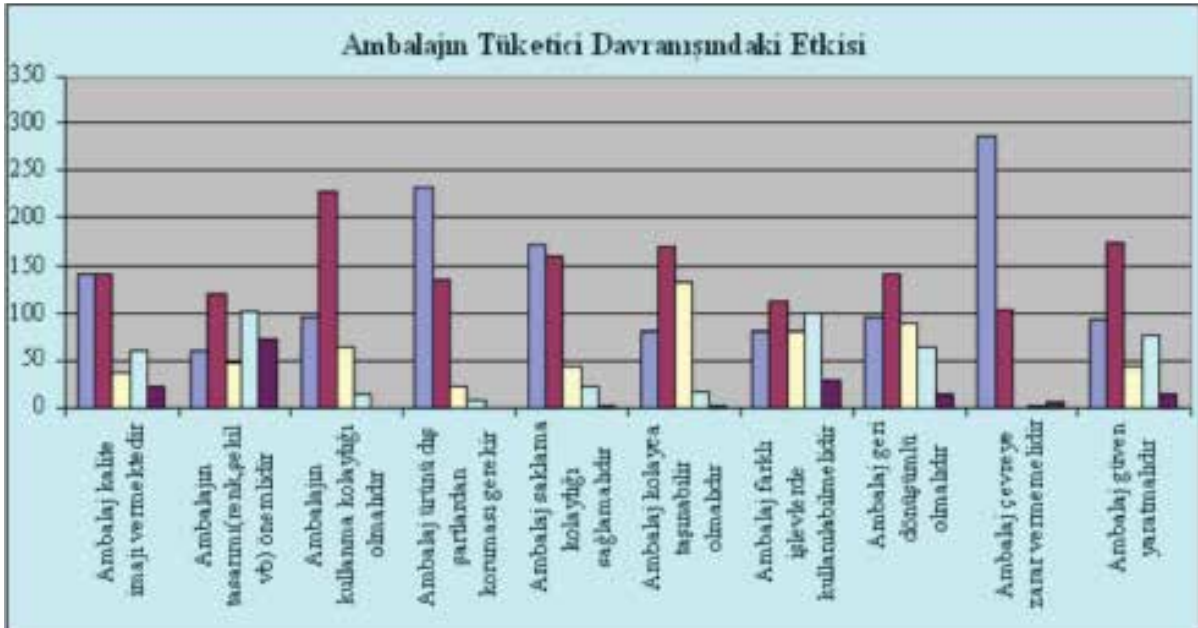
- Satışa sunulan her gıda maddesinin ambalajında etiket bulundurulmalıdır.
- Etiketleme dili Türkçe olmalıdır. Türkçe'nin yanı sıra uluslararası kabul görmüş diğer resmi diller de kullanılabilir.
- Tüm yazılar fonla kontrast teşkil edecek şekilde, silinmez karakterde okunabilir renk ve boyutta olmalı, ambalaja sağlam bir şekilde basılmış, yapıştırılmış veya tutturulmuş olmalıdır. Ayrıca etiket üzerinde bulunması zorunlu bilgiler başka yazılar ya da resimlerle örtülmemeli veya kesilmemelidir.
- Gıda maddesinin etiket bilgileri tam, doğru ve anlaşılabilir olarak ifade edilmelidir.
- Gıda maddesinin etiketi, ambalajı ve biçimi sahte, yanıltıcı veya gıdanın karakterine, yapısına, özelliklerine, bileşimine, kalitesine, orijinine ve üretim metotlarına göre hatalı bir izlenim yaratacak, gıdanın sahip olmadığı etki ve özel-

likleri açısından benzer olan gıdalara üstün olduğunu beyan edecek biçimde olmamalı; tüketiciyi yanıltacak resim, şekil ve benzerlerini içermemelidir. Bu hususlar gıda maddesinin tanıtımı ve reklamı için de geçerlidir.

- Gıda maddesinin etiketinde, gıda maddesinin hastalıkları önleme, iyileştirme ve tedavi özelliği olduğunu bildiren veya ima eden ifadeler yer alamaz.

Gıda maddelerinin etiketinde bulundurulması zorunlu bilgiler ise aşağıdaki gibidir;

1. Gıda maddesinin adı,
2. İçindekiler,
3. Net miktarı,
4. Üretici ve paketleyici firmanın adı, tescilli markası, üretildiği yer ve adresi,
5. Son tüketim tarihi,
6. Parti no. ve/ veya seri no,
7. Orijin ülke,
8. Gerektiğinde kullanım belgisi ve muhafaza şartları,
9. Üretim izin tarihi ve sayısı, sicil numarası veya ithalat kontrol belgesi tarihi ve sayısı,
10. Gıda maddelerinin etiketlerinde gıda maddesinin adı, net miktarı, son tüketim tarihi ambalajın aynı yüzünde bulunmalıdır.



Mevzuat dergisi yıl 6 sayı 62 şubat 2003



7. ÖNERİLER

- Oğuzlar77 çeşidinin damızlık ağaçları oluşturulmalı ve bunları koruma altına alarak olası bir karışıklık önlenmelidir.
- Oğuzlar77 çeşidinin fidanları bir an önce mavi sertifikaya kavuşturulmalı ve böylece piyasa değeri artırılmalıdır.
- Üreticinin gelirini artırmak için ellerinde mevcut olan aşısız ağaçlar bir an önce Oğuzlar77 ile aşılmalıdır.
- Oğuzlar77 çeşidi üzerinde dikim mesafeleri, budama, gübreleme, sulama gibi kimi teknik ve kültürel uygulamalarla ilgili denemeler mutlaka yapılmalıdır.
- Oğuzlar77 çeşidine ait fidanların ülke geneline yaygınlaşması için aşılama yaşı üzerinde mutlaka çalışılmalı ve fidanların daha erken yaşlarda yetişmesi ve satışı sağlanmalıdır. Yapılan bu çalışma sırasında öğrenildiği gibi, üreticinin ortak ifadesi aşılı Oğuzlar ağaçlarının 4 yaşında meyve vermeye başladığı şeklindedir. Durum bu olunca genç ağaçların geç aşılmasının verimi önemli ölçüde düşüreceği bilinmelidir. Yapılacak şey, eğer alışkanlık bozulmayacaksa, aşılamanın hiç olmazsa üç yaşında yapılıp bitirilmesidir.
- Oğuzlar77 fidanlarının iç mekân aşılılarıyla çoğaltılması konusunda araştırmalar yapılmalıdır. Bu hem Oğuzlar77 fidanlarının ülke genelindeki rekabet gücünü artıracak, hem de kış dönemi değerlendirilmiş olacaktır.
- Oğuzlar77 çeşidinin yeni araştırma usulleriyle genetik akrabalığı belirlenmelidir.
- Bugün için üretilen cevizin satılmasında bir sorun yaşanmıyor olsa da, dünya pazarlarıyla rekabet edebilmek açısından cevizin hasatı, yeşil kabuğundan ayrılması, yıkanması, kurutulması, ambalajlanması ve pazarlanması konusunda gerekli çalışmalar yapılmalıdır(9).
- Oğuzlar77'nin geleceği düşünülerek, tanıtımına daha çok önem verilmelidir.
- Ülkemizin değişik yörelerine gönderilen fidanların gittikleri yörelerdeki gelişme ve verim durumları konusunda bilgi edinmeli ve bu bilgiler ceviz konusuna ilgi duyan bilimsel çevrelerle paylaşılmalıdır. Bu paylaşımların Oğuzlar77'nin ülke geneline yayılmasında olumlu yönde katkı sağlayacağı açıktır.
- Oğuzlar77 çeşidinde verim ve kaliteyi artırıcı araştırmalar yapılmalıdır.
- Geçmişten günümüze ceviz yetiştiriciliğinin sorunları konusunda bilgiler edinilmeli ve bu sorunların giderilmesi konusunda önlemler alınmalıdır(9).
- Bilimsel çevrelerle temasa geçilerek Oğuzlar77 üzerinde yüksek lisans ve doktora seviyesinde araştırmalar yaptırılmalıdır. Böylece Oğuzlar77 konusunda bilimsel kaynak oluşmuş olacaktır.
- İlk aşılamanın Aliağa ağacı bulunmalı ve koruma altına alınmalıdır.
- Bu çalışma değişik ortamlarda tanıtılmalı ve bu vesile ile Oğuzlar77 ülke gündeminde tutulmalıdır.
- Bir yere gelmenin zor, orada tutunmanın çok daha zor olduğu bilinmeli ve bu konuda cevizi bilen insanlarla temas kesilmemelidir.
- Oğuzlar77 meyvelerinin lezzetli oluşu nedeniyle AB pazarında mutlaka tanıtılmalıdır. Bugün gerek olmasa bile yarın bu tanıtıma mutlaka ihtiyaç duyulacaktır.



8. ÜLKEMİZDE CEVİZCİLİĞİN SORUNLARI VE ÖNERİLER⁽¹⁹⁾

Bugüne kadar ceviz üretiminin geliştirilmesi için yapılan birçok projeden, ülkemizde ceviz yetiştiriciliğinde yeterli ulusal politikalar oluşturulmadığı için, istenilen sonuçlar alınamamıştır.

Türkiye’de ki ceviz yetiştiriciliğinde yaygın olarak kullanılan çeşitlerin değişik ekolojik koşullara adaptasyon yetenekleri tam olarak saptanmış değildir.

Adaptasyon çalışmaları yapılmadan dağıtılan yüz binlerce fidanların birçoğu daha ilk yıllarında veya ileriki yıllarda özellikle ilkbahar geç donları ile sonbahar erken donlarından zarar görmektedirler. Sulama, gübreleme, budama, hastalık ve zararlılara karşı mücadele, derim ve derim sonrası gibi konulardaki bilgi eksikliği ve uygulamaların ihmal edilmesi günümüzde çok ciddi sorunların yaşanmasına neden olmaktadır.

Yeteri sayıda kapama ceviz bahçelerinin olmaması, çöğürlerin çok sık dikilmesi, fidancılık yapılan arazilerin çoğunun sert rüzgarlara açık kalması ile fidanlarda oluşan şekil bozukluğu, fidanların söküm aşamasında köklerinin zarar görmesi ve yeterli miktarda saçak kök kalmaması da ceviz üretimini olumsuz etkilemektedir.

Ceviz yetiştiriciliğinde yaşanan diğer sorunlardan bir tanesi de hasat ve hasat sonu işlemleridir. Hasat zamanı meyvede kalite kaybına neden olan önemli gecikmeler yaşanmaktadır. İç cevizin yeşil kabuğa oranla daha önce olgunlaşmasına rağmen, dış kabuğun kolay ayrılmasını isteyen yetiştiricilerin yeşil kabuk olgunlaşınca kadar hasatı geciktirmeleri iç cevizin önemli oranda kalite kaybına uğramasına neden olmaktadır.



TSE 1275	ABD
Ekstrada (Yuvarlak için): 27mm veya daha büyük	38.1 mm.'den büyük olanlar çok iri
Ekstrada (Ovaller için):27 mm veya daha büyük	31.9-38.1 mm arasında olanlar iri
1.sınıf (yuvarlak ve ovaller için):24 mm ve daha yukarı	29.1-31.8 mm. arasında olanlar orta
2.sınıf (yuvarlak ve ovaller için):24 mm. ve daha yukarı	23.9-29,0 mm arsında olanla küçük

Çizelge 24. Türkiye'de ve ABD'de ceviz standartları(11, 12, 13, 14)

Var olan ve yapılması gereken araştırmaların bir envanteri çıkarılmamakta, çeşitli konularda bilgi tekrarı oluşmaktadır. Araştırma enstitülerinde ceviz konusunda çalışan araştırmacı sayısının sınırlı olması ve yetişmiş personel yetersizliği de bilgi birikiminin oluşmasını etkilemektedir.

Ceviz işletmelerinin birçoğu ticari işletme özelliğine sahip değildir. Bu yapısal durum üretim ve pazarlama konularında bir takım sorunlara neden olmaktadır.

Standart ve sertifikalı fidan üretimi yeterli değildir. Birçok yeni tesis bahçe yöreye uygun olmayan ya da hastalıklı fidanlarla kurulmakta, bu da verimi ve dolayısı ile işletme gelirini düşürmektedir. Tüm diğer bahçe ürünlerinde olduğu gibi, cevizin de bölgesel anlamda yoğun yetiştiriciliğinin yapılabilmesi için, yapısal ve kurumsal sorunların giderilmesi gerekmektedir.

İhracatı engelleyen faktörlerden birisi de Türkiye ceviz standardı ile ABD ceviz standardı arasında önemli sayılabilecek farklılıklardır. TSE standartlarına göre yuvarlak ve oval ekstra meyve grubuna giren ceviz ABD standartlarına göre küçük meyve grubuna girmektedir. ABD'nin dünya pazarına Türkiye'den çok önce girmiş olması ve pazarda tanınması farklı standartlara sahip olan Türk cevizlerinin rekabet şansını azaltmaktadır. Bu nedenle Türk cevizinin ABD cevizine bir alternatif olarak

değil de, farklı bir ceviz çeşidi olarak tanıtım ve pazarlamasının yapılması ve kaliteli Türk cevizini talep yaratılması gereklidir.

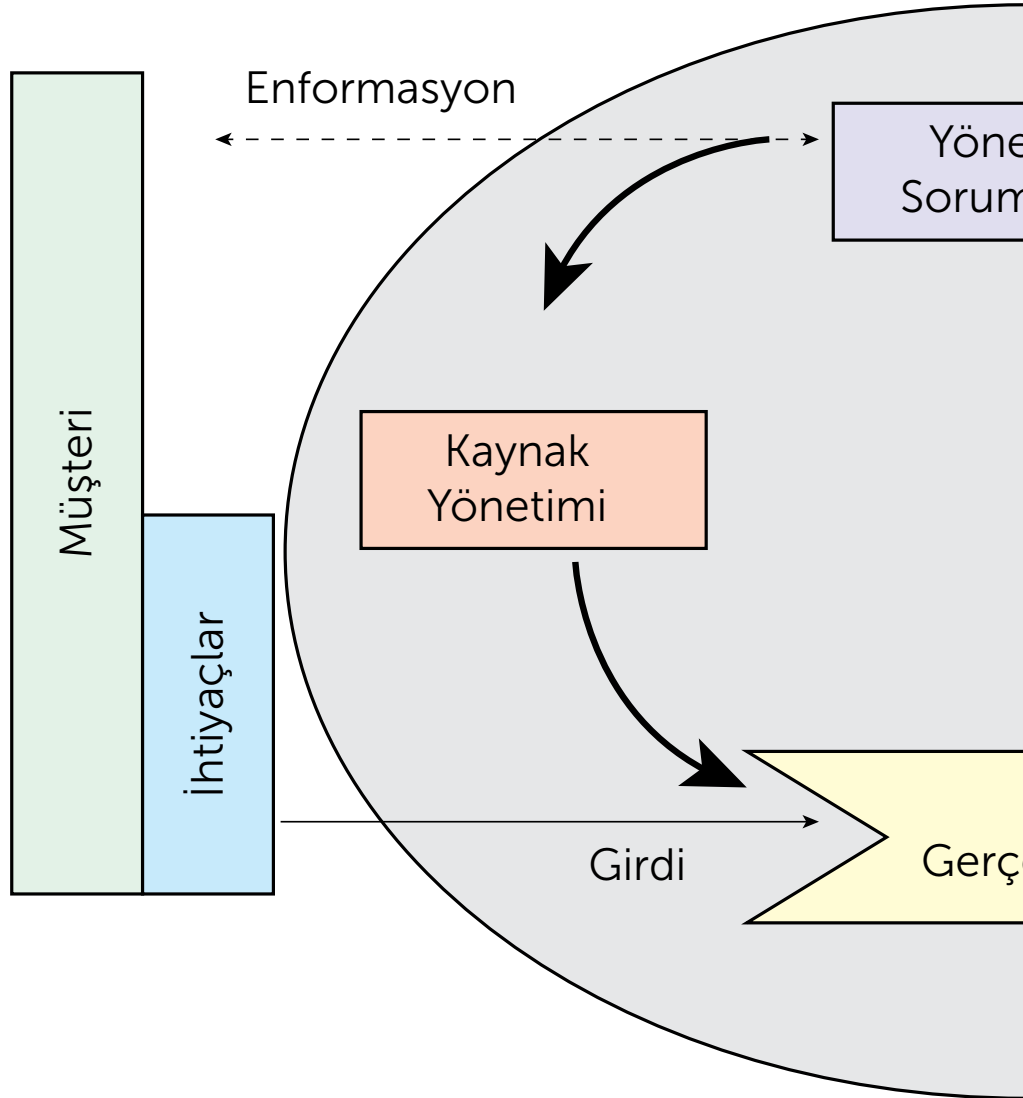
Kalite ve verimin artırılması için ceviz sadece orman ağacı olarak değerlendirilmemeli, diğer meyvelerde olduğu gibi ceviz kapama bahçeleri kurulmalı, ceviz ormanları oluşturulmalıdır. Yalnız çiftçiler tarafından değil; kamu kuruluşları ile işbirliği yapılarak tahsis yoluyla ceviz bahçeleri yapılmalıdır. Amaca uygun tohum ve anaç damızlıklarının kurulması ve kullanılması, ceviz üretiminde artış sağlamak için ağaç sayısı ve kapama ceviz bahçelerinin sayısını artırmak gereklidir.

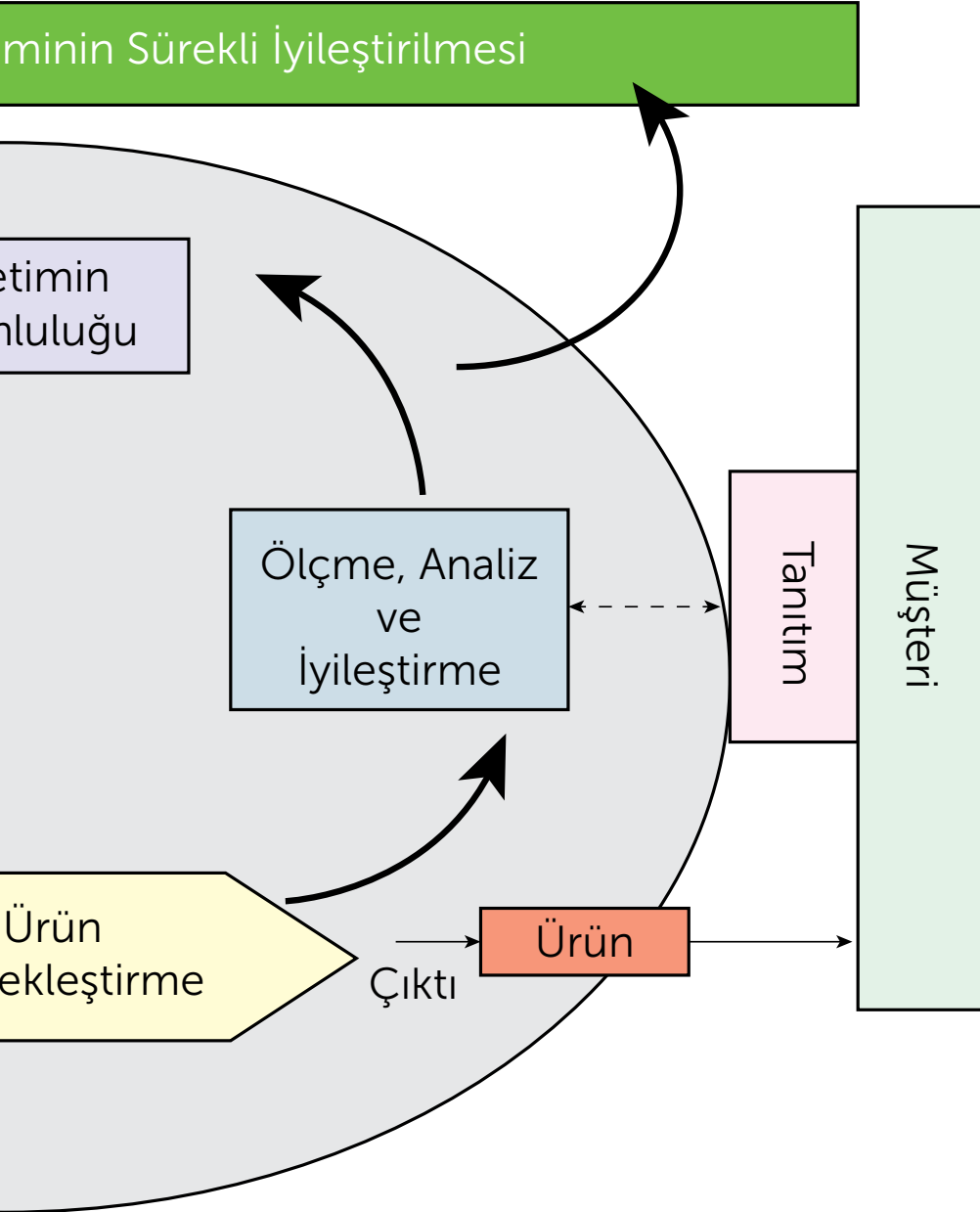
Kullanılan kimyasallar ekolojik dengenin bozulmasına neden olduğu gibi üründe de kalıntılar oluşturmakta, bu durum hem insan sağlığı açısından, hem de dış ticarete standartları sağlamadığından sorun oluşturmaktadır. Bu nedenle son yıllarda özellikle ülkemizde önemli bir konumayükselen organik tarım modelinin ceviz üretiminde de yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Ceviz pazarlamasında sadece yurtiçi tüketimin dikkate alınması da ihracatı olumsuz etkilemektedir. Pazarlama birlikleri kurularak, yurtdışı pazarlama kolaylaştırılmalıdır. Ayrıca üretici birlikleri kurulmalı ve üretici özendirilmelidir.



Kalite Yönetim Sistemi





Şekil 44. ISO 9000 kalite yönetim sistemi



9. KAYNAKLAR

1. Demirören, S. O. Konarlı, 1968. Cevizin Aşu İle Üretilmesi Üzerine Araştırmalar. Bahçe, sayı 4/42-47, Yalova.
2. Food and Agricultural Organizations of the United Nation(FAO) 2011 Statistics.
3. Ölez, H. 1971. Marmara Bölgesi Cevizle-rinin (Juglans regia L.) Selek-siyon Yolu ile Islahı Üzerinde Araştırmalar (doktora tezi, ba-sılmamış). Atatürk Bahçe Kültürleri Araştırma Enst, Yalova.
4. Şen, S. M. 1986. Ceviz yetiştiriciliği. Eser Matbaası, Samsun.
5. Şen, S. M. A. Kazankaya, T. Yarılgaç, A. Doğan, 2006. Bahçeden Mutfağa Ceviz. Ajanstürk, Ankara.
6. Şen, S. M. 2011. Ceviz Yetiştiriciliği, Besin Değeri, Folkloru(4.Baskı). ÜÇM yayınları, Ankara.
7. Şen, S. Mehmet. T. Karadeniz; Ö. Beyhan, 2011. Sorularla Ceviz yetiştiriciliği. ÜÇM Yayınları, Ankara.
8. Şen, S.M. 2013. Ceviz Ye Sağlıklı Yaşa. Alperen Yayınları, Ankara
9. Şen, S.M. 2013. Türkiye'de Cevizin Dünü, Bugünü, geleceği. Türkiye Tohumcular Birliğı Dergisi, Ocak-Mart, 2/5.
10. Yavuz, G. G. 2012. Sert kabuklu Meyveler/Ceviz. Tepge Bakış, 14/5, Ankara.
11. Serhatoğlu, Y. Ceviz Yetiştiriciliğinin Genel Prensipleri.
12. Akça, Y. Türkiye Ceviz Yetiştiriciliğine Genel Bakış.
13. Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü Araştırma Raporları.
14. Ceviz Sektör Araştırma Raporu 2003-İTO

Linkler

15. www.die.gov.tr (Devlet İstatistik Enstitüsü)
16. www.fao.org (Food and Agriculture Organization of The United Nations)
17. www.walnut.org (The Walnut Marketing Board)
18. www.tarim.gov.tr (Tarım ve Köyşleri Bakanlığı)
19. www.ceviz.gen.tr



10. EKLER

10.1. Mehmet Ali Çırak'ın dilinden Aliğa (Oğuzlar77) cevizi

Mehmet Ali ÇIRAK

10.10.1936 yılında Oğuzlar da doğdum.

Ben öksüzüm, babam ben 5-6 yaşında iken öldü.

Çok sıkıntı çektim. Annem de ölünce üvey ağabeyimin yanına gittim.

Ethem Çırak ağabeyimdi, 1954 yılında muhtar oldu.

1957 yılında askere gittim. Askerde şoför oldum. 1959 yılında askerden geldim, 1960 da evlendim. Abimden ayrıldım. Almanya'ya gitmek için müracaat ettim. Çevremdeki tanıdıklarım Türkiye de sana iş mi yok diyerek beni Almanya'ya göndermediler. 1965-1966 yıllarında Türkiye Kömür İşletmelerine bağlı Alpagut-Dodurga kömür işletmesinde çalışmaya başladım. Gidiş geliş sıkıntılı idi. 1966 yılında madenden ayrıldım. Ceviz işine sarıldım. Çeltik kanallarında çalı bent yapardım. İyi para alardım.

Ağabeyim, Oğuzlarda iyi gördüğümüz cevizlerin kerlerinden(aşı kalemi) aşı yaparak en iyisini bulalım dedi.

1956 yılında araştırma için 4-5 çeşitten Göyneksizin Şih'a aşı yaptırdı (Osman EVKAYA).

Aşılanan cevizler 1960-1962 yıllarında verime başladı; arasından en iyi özellikte olanları seçtik.

En iyi özellikleri taşıyan Aliğa'nın cevizi idi; bunu aşı ile çoğalttık. Çevredekilere de Alia-



ğa'nın cevzinin özelliklerini anlatarak yayılmasını sağladık.

1962-1963'te Aliğa'nın cevzinin daha iyi olduğu kanaatine vardıkdan sonra kendimiz aş yapmaya başladık. Oğuzlarda ilk Aliğa cevizi aşısını 47 yıl önce yaptım(1966). Aynı tarihlerde Aşılı fidan satmaya da başladık. 1966 yılından sonra aşılı(Aliğa) cevizler çoğaldı. Oğuzlular Aliğa'ya yöneldi. İlçemizde aşıcılık eskiden beri vardı. Bunu geliştirerek kalem ve göz aşısı şeklinde kullandık. 1970'li yıllarda sakız ağaçlarını Antep fıstığı aşısı yapmaya gelen ziraatçılardan göz aşısının inceliklerini öğrendik. Aliğa cevizi, anılan kişinin bahçesinde tohumdan yetişmiştir. Tohumun nereden geldiği bilinmemektedir.

Bu cevzin özellikleri ürün vermeye başladıktan sonra keşfedilmiş eldeki diğer cevizlerle kıyaslanarak en iyisinin bu olduğu kanaatine varılmış ve bütün Oğuzlularca kabul görmüştür. Bu ceviz bahçesinde yetiştiği kişinin adıyla anılır olmuştur. 1965-1966'lı yıllarda ilk Aliğa fidanlarını sattım. Oğuzların ilk Kaymakamı Mehmet YILDIRIM 1994 yılında İğdır'a tayin olmuştu. Aliğa cevizi fidanı istedi.

1994 Yılında 300 adet Aliğa fidanı ilk olarak il dışına gönderildi.

Aliğa'nın cevizi tescillendi ve 2010 yılından beri de Oğuzlar77 ismiyle anılır oldu.

Vasıfları;

1. Aşından sonraki yıl ürün almaya başlarsınız. Hatta aş yapılan yıl dahi ürün verir ama bunların koparılması gerekir.
2. Her yıl ürün verir.

3. Aroması çok güzeldir. Burukluk yoktur, dili yarmaz.
4. İçi çok beyazdır.
5. İçin raf ömrü oldukça uzundur.
6. Kendi kendini döller, dölleyici istemez.
7. Yan dal verimliliği çok yüksektir.
8. Kabuğu incedir, kolayca kırılır, içi bütün olarak kolayca çıkar, parçalanmaz.
9. Erken ilkbaharda diplerini iki defa belleriz.

Öneriler;

Hayvan gübresi kullanınız.

Gübre sulandırılarak toprağa karıştırılsa daha iyi olur.

İç kurdu dışında şikâyetçi olduğumuz başka bir hastalık ve zararlı bulunmamaktadır.

Antraknoz hastalığı meyveler olgunlaştıktan sonra seyrek olarak görülüyor; havaların sıcak dönemine de rastladığı için çok fazla yayılmıyor. Bizim cevizlerde önemli bir zararı olmuyor.

Bordo bulamacı yaparız ve iç kurdu için ilaçlama yaparız.

İç kurdu için ilaçlama zamanı ise cevizler fındık gibi olunca 1. İlaç 15 gün sonrada 2. İlaç şeklindedir.

Bu cevzin dal araları açık olmalı, aralar güneş almalıdır.

Ağaç dikim aralığı, toprak yapısına göre 8-12m arası olmalıdır.



Verimli ve sulak topraklarda 12 m olmalıdır.

Ben bu cevize önem verdim.

Bahçemde çeşitli armutlar vardı; bunlar iyi gelir getirmiyordu yerlerine kiraz diktim o da iyi gelir getirmiyordu.

Ceviz diktim gelirim arttı.

Ceviz ve fidan satımından iyi paralar kazandım.

5 dairem, bir dükkânım oldu.

Emekli oldum.

Aylık 5-6 bin lira gelirim var.

Çocuklarımın hepsini okuttum.

Ben Aliğa'nın cevizi sayesinde bunları yaptım.

Allaha Şükür.

*Görüşme 13.03.2013 tarihinde Mehmet Ali Çırak'ın bahçesinde Aliğa'nın cevizinden aşılana cevizin altında yapıldı.

Mustafa ÇINAR
Proje Koordinatörü

10.2. Mustafa Coşkun'un dilinden Aliğa (Oğuzlar77) cevizi

Mustafa COŞKUN

15.06.1938 (aslında 1936 da doğmuşum) yılında Oğuzlarda doğdum.

Altı kardeşiz ikisi üveydir. Beşi okudu. Babam beni okutmadı. 1958 de askere gittim. Askere gittiğimde evli idim. 1961 de askerden geldim. 25 yıl babamla birlikte oturdum. 1988 de eşim vefat etti. Şu an yalnız yaşıyorum.

Çobanlıkla rençberlikle geçti ömrüm. Rençberlik yaptım hayvan besledim, olan arazime ceviz diktim. Hepsi Aliğa'nın(Oğuzlar77) cevizi, ben başka ceviz yetiştirmem.

Tembel çukuru mevkiinde bulunan Aliğa'nın cevizi türedi. Bu ceviz iyi görüldü, herkes bundan aşı yaptı.

Kayınpederim (Mehmet COŞKUN-Amcam) bahçesinde bulunan bir cevize Aliğa'nın (Oğuzlar77) cevizinden aşı yaptırmış, bende ondan çoğalttım.

O zamanlar cevizin değeri yoktu. Keser odun yapardık. Aliğa'nın(Oğuzlar77) cevizi iyi görülünce herkes ona yöneldi. Bahçeler hep Aliğa'nın(Oğuzlar77) cevizi ile doldu. Cevizlerim yetişince geçimim rahatladı. Yoksa ben zor geçiniyordum.

35-40 yıldır aşı yaparım. Önce; ahlat, armut, elma aşısı yapardım 15'li yaşlarımda. 30'lu yaşlarımda ceviz aşısına başladım. O gün bu gündür aşı yapıyorum.



- Damak,
- Göz Aşısı,
- Kalem,
- Yarma,
- Kabuk, aşılarını yaparım.

Aşı yapmak ince iştir. Bıçağın keskin elin düzenli olacak. Kalemler aşı yapılacak ağaca uygun seçilmelidir.

Ne kadar düzgün yontarsan o kadar iyi olur. Takılan kalemin, gözün, kabuğun velhasıl aşının hava almaması gerekir. Aşı yapıldıktan sonra hemen kapatılmalıdır. Hava alırsa tutmaz.

Ben yarayı kapamak için cam macunu ve çamur kullanırım. Çamur aşının antibiyotiğidir. Çamur kalın olmamalıdır. Kalın olursa aşı yeri kızmaz ve aşı tutmaz. Tepesine konulan toprak kuru olmalıdır. Bu toprak nemi kaybetmesine mani olur.

Aşı macunları ile yaptığım aşılarda yeterli verimi alamadım, kere(aşı kalemi) zarar veriyor. Benim için en iyisi cam macunu.

Anacın kabuğu genç ve yeşilse aşı o kadar iyi olur. Kurumaya yüz tutmuş cevizler aşılanmamalıdır.

Oğuzlar da şubatta aşıya başlarım mart ayı sonuna kadar aşıya devam ederim. Yükseklerde martın sonuna kadar aşı yapılabilir.

Hızarın ağzı kestiği yeri yakar. Orayı mutlaka bıçakla yontmak gerekir. Dış kabuk kalın olur kalemi sokunca kavlar, dıştan yontarsak kavlamaz kalemi iyi tutar. Kenarları özlü çamurla sivalsın, kerî(aşı kalemi) korur aynı zamanda macunun kurummasını ve çatlamasını önler. Aşıya yağmur geçmemelidir. Ağaç aşı

yapılan yerden ağlarsa aşı tutmaz. Onun için tabandan kesik yaparız.

2-3 yıllık kerler daha iyi randıman verir. Göz aşıları bir yıllık sürgünlerden alınan gözlerle yapılmalıdır.

Göz aşısını iki türlü yaparım;

1. "T" aşı

2. Çift ağızlı bıçakla yapılan aşı.

Kalemleri kuma gömerek muhafaza edebiliriz. Bu kalemlerle 10 güne kadar aşı yapabiliriz. Aliğa'nın cevzinin tomurcuğu kaba olur. Ben aşıları cevizi tomurcuğundan bilirim. Tomurcuğu bol olur hep cevizle çıkar.

Bu cevizin içi beyazdır. 150cm ve daha da kalın ağaçları aşılayabilirim, firesiz tutar. Aşısız cevizlere acımamak gerek hemen aşı yapılmalı derim.

Yaşlı ağaçlar yukarı dallarından aşı yapılmalı tutma randımanı daha yüksek olur.

*19.03.2013 tarihinde Mustafa COŞKUN ile aşı üzerine yapılan görüşme.

Mustafa ÇINAR
Proje Koordinatörü



10.3. Oğuzlar77 çeşidinin tescili için teknik rapor.

TEKNİK RAPOR (OĞUZLAR 77 CEVİZ ÇEŞİDİ)

Çorum ilinin Oğuzlar ilçesinde klonal olarak çoğaltılan “Oğuzlar 77” çeşidinin tescile sunulması Enstitümüz tarafından sağlanmıştır. Çeşidin 2004-2007 yılları arasında fenolojik ve pomolojik özellikleri yerinde tespit edilerek TDS (*Tescil Deneme Sonrası*) denemelerine ulaştırılması sağlanmıştır.

“Oğuzlar 77” verimli ve her yıl muntazam verim veren bir çeşit olup Oğuzlar ekolojine adapte olmuş bir çeşittir. Ülkemiz ceviz üretiminin yaklaşık %10’u bu ile gerçekleşmektedir. Yapraklanma dönemi olarak UPOV kriterlerine göre “Geç” grupta yer almaktadır.

Bilindiği üzere ceviz türünde dişi çiçekler iki parçalı bir stigma, kısa bir dişicik borusu (stil) ve ovaryumdan oluşmaktadır. Dişi çiçeklerde taç yaprak yoktur, 4 adet çanak yaprak vardır. Enstitümüz tarafından 2004-2007 yılları arasında fenolojik ve pomolojik özellikleri takip edilen bu çeşidin verimli ve meyve kalitesinin çok yüksek olduğu tespit edilmiştir. Yapılan Fenolojik gözlemlerde; döllenmeden yaklaşık 15 gün sonrasına kadar dişi çiçek stigmaları meyve üzerinde kalmaktadır. Meyvenin gelişimi ve iklim şartlarına bağlı olarak tozlanma-döllenmeden 2 hafta sonra meyve üzerindeki dişi çiçek stigmalarının dökülmeye başladığı tespit edilmiştir. 18.02.2010


İsmail TOSUN
Zir. Yük.Müh.



10.4. Mervenur Okumuş'un şiiriyle Oğuzlar77 ceviz çeşidi

CEVİZ

Tescilin oldu ya aldın adını,
Oğuzlar77 oldun cevizim.
Âlem baktı, beğendi senin tadını,
Damaklara lezzet saldın cevizim.

Eylül ayını bekler bütün ahali,
Elinde sırkla çıkar ağaca.
Gün boyu çalışır eli ve dili,
Neşe ile toplarlar seni cevizim.

Başak-12'ler getirir seni,
Serilirsin evin önüne yola.
Kurutmadan önce ayıklar seni,
Anamın eline olursun kına.

Çirkinin karası çıkmaz elinden,
Emeğin simgesi olur bu kara.
Düşürmez şükürü kimse dilinden,
Sayende Oğuzlar geçiyor kara.

Gelinlik kızlar kırarlar seni,
Çeyizleri için umut olursun.
Damatlık gençlerin düğün hayali,
Herkesin derdine dermen olursun.

Baklavaya tat katar karan ve akın,
Eriştenin üstünde başkadır tadın.
Yaş iken yemektir muradım,
Her halin güzeldir canım cevizim.

Hasat zamanı bekliyor herkes,
Borcunu ödemek seninle mümkün
Değerin bilmeyen bakmaz yüzüne
Bilenler için de her şeyden üstün.

Ceviziyle meşhur olan,
Bir ilçem var bilir misin?
Cevizinden yemek için,
Bu ilçeye gelir misin?

Cevizi bir destan olur,
Emek veren kazanç bulur.
Havası insana huzur,
Verir derim bilir misin?

Sabah akşam ceviz yerim,
Başarının sırrı derim.
Okulda daha çok verim,
Alır derim bilir misin?

Mervenur OKUMUŞ
9. Sınıf Öğrencisi



11. FOTOĞRAFLAR



Oğuzlar77'nin Atası (Aliğa Cevizi)



“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” İmza Töreni





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Proje Ofisi



Uzman Ziraat Mühendisi Güler Kulalı



“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Proje Koordinatörü



“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Proje Koordinatör Yardımcısı



“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Anketör Eğitimi





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Anketör Eğitimi





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Anketör Eğitimi





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Saha Çalışmaları





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Saha Çalışmaları





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Saha Çalışmaları





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Saha Çalışmaları





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Ofis Çalışmaları





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Ofis Çalışmaları





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Kahvehane Toplantıları -1





"Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması" Projesi Kahvehane Toplantıları -1





Prof. Dr. Seyit Mehmet Şen'in Oğuzlar Kaymakamını Ziyareti

- | | |
|--------------------------------|--|
| 1 - Mustafa ÇINAR | Proje Koordinatörü |
| 2 - Prof. Dr. Seyit Mehmet ŞEN | Raportör |
| 3 - Halil İbrahim ÇELİK | İlçe Kaymakamı |
| 4 - Ali UYANIK | Belediye Başkanı |
| 5 - Abdurrahman BASMACI | Ceviz Üreticileri Tarımsal Birliği Başkanı |

Fotoğrafta bulunan kişiler, sağdan sola belirtilmiştir.



“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Kahvehane Toplantıları - 2





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Kahvehane Toplantıları - 2





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Kahvehane Toplantıları - 2





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Kahvehane Toplantıları - 3





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Kahvehane Toplantıları - 3





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Kahvehane Toplantıları - 3



"Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması" Projesi Köy Ziyaretleri





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Köy Ziyaretleri





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Köy Ziyaretleri





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Köy Ziyaretleri





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Köy Ziyaretleri





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Köy Ziyaretleri





"Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması" Projesi Köy Ziyaretleri





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Köy Ziyaretleri





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi Köy Ziyaretleri



“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi 1. Basın Toplantısı





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi 1. Basın Toplantısı





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi 2. Basın Toplantısı





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi 2. Basın Toplantısı





“Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması” Projesi 2. Basın Toplantısı



Proje Koordinatörü: Mustafa ÇINAR

"OĞUZLAR77 CEVİZ ÇEŞİDİ ENVANTER ÇALIŞMASI" PROJESİ NİHAİ RAPOR SUNUŞ TOPLANTISI



Oğuzlar Belediye Başkanı: Ali UYANIK



Oğuzlar Kaymakamı: Halil İbrahim ÇELİK



Çorum Valisi: Sabri BAŞKÖY



Prof. Dr. Seyit Mehmet ŞEN
Proje Danışmanı ve Raportörü: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörü/Emekli









Prof. Dr. Faik Ekmel TEKİNTAŞ
Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi/Bahçe Bitkileri Bölüm Başkanı



Prof. Dr. Ümit SERDAR
19 Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi



Prof. Dr. Yakup ÖZKAN
Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi



Prof. Dr. Turan KARADENİZ
Ordu Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanı



Dr. Haydar KURT
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü



**“OĞUZLAR77 CEVİZ ÇEŞİDİ ENVANTER ÇALIŞMASI” PROJESİ
NİHAİ RAPOR SUNUŞ TOPLANTISI**



Oğuzlar77 Cevizi Kabuğundan Ahşap Kompozit Üretimi Çalışması

Ahşap kompozitleri terimi oldukça yeni bir terimdir. Günümüzde ahşap esaslı kompozitler en önemli orman ürünleri arasında bulunmaktadır.

Genel olarak, kompozit terimi farklı iki ya da daha fazla materyalin değişik yapıştırıcılarla bir araya getirilerek oluşturulan malzemeleri ifade etmektedir.

Orman ürünleri endüstrisinde küçük partiküllerin, liflerin ya da daha geniş parçaların yapıştırılmasıyla geliştirilmiş olan pek çok malzeme değişik isimlerle anılmaktadır. Bunlar, doğal lif kaynakları ve tarımsal atıklardır. Tarımsal atıklardan kompozit malzeme üretimine ilişkin Dünyada ve Ülkemizde bazı çalışmalar yapılmış ve bazı çalışmalarda devam etmektedir.

Hitit Üniversitesi; Fen Bilimleri Enstitüsü Kimya Mühendisliği Ana Bilim Dalı'nda; Yrd. Doç Dr. Nihan KAYA'nın koordinatörlüğünde; Dilek CANTÜRK ÖZ tarafından yürütülen yüksek lisans tez çalışmasında; OĞUZLAR 77 cevizinin kabukları kullanarak; ahşap kompozit malzeme üretmektedir. Üretilen malzemenin ateşe dayanımı, su emmesi, mukavemetinin arttırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.



11. BASINDA ENVANTER ÇALIŞMASI



Oğuzlar Kaymakamı, Halk Eğitim Merkezi ve Ceviz Üreticileri Birliği işbirliğinde hazırlanan proje din tanıtıldı.

Oğuzlar77 cevizini dünya tanıyacak

Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması Projesi' din düzenlenen basın toplantısıyla tanıtıldı.

İl Genel Meclisi Salonu'nda gerçekleştirilen toplantıya Oğuzlar Kaymakamı Halil İbrahim Çelik, Belediye Başkanı Ali Uyanık, İl Sosyal Etilit ve Proje Müdürü Esat Kolbası, OKA İl Koordinatörü Özgür Yalçın, Ceviz Üreticileri Birliği Başkanı Abdurrahman Basıncı ve Proje Koordinatörü Mustafa Çınar katıldı.

Toplantının açılış konuşmasını yapan Kaymakam Halil İbrahim Çelik, Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın katkılarıyla gerçekleştirildiği projenin detaylarını anlattı.

CEVİZ ÇALIŞMASI DÜZENLENECEK

Oğuzlar Kaymakamı, Halk Eğitim Merkezi ve Ceviz Üreticileri Birliği işbirliğinde hazırlanan projenin bütçesinin 41 bin 458 TL olduğu belirtilen H. İbrahim Çelik, ceviz üretiminin bilimsel yöntemler ışığında sürdürülmesini amaçladıklarını söyledi.

Ceviz üretim sahalarını genişleterek ilçeye olan katkısını artırmayı hedeflediklerini anlatan Çelik, Mart ayında Çorum'da Ceviz Çalışması düzenlenmesi planladıklarını da kaydetti.

ALINACAĞI CEVİZ OĞUZLAR77'DİR

Oğuzlar HEM Müdürü ve Proje Koordinatörü Mustafa Çınar, halk arasında Ali Ağa cevizi olarak bilinen Oğuzlar Cevizi'nin 2010 yılında 'Oğuzlar77' ismiyle tescillendiğini söyledi.



OKA desteğiyle hayata geçen projenin bütçesi 41 bin 458 TL.

Proje çerçevesinde yapılacak bilimsel araştırmalar ışığında Oğuzlar77 ile ilgili sağlıklı bilgiler alınması amaçladıklarını anlatan Mustafa Çınar, "Ceviz varlığı, istibdam katkısı, yatırım olanakları, kapalı ceviz alanları ve üretici teşvikleri, organik tarım, yaberecin tutumu, sermayeye cazibe oluşturma, farklılık yaratma, literatür oluşturma ve üretim sahalarını genişletmek başlıca hedeflerimiz

arasında" dedi.

'CEVİZİMİZ DÜNYA ÇANLIYACAK'

Oğuzlar Belediye Başkanı Ali Uyanık, "Envanter çalışmasıyla Oğuzlar77'yi dünyaya tanıttığımız" dedi.

Oğuzlar cevizi için hak ettiği yeri alması için gerekli adımları atıldığını belirten Ali Uyanık, Oğuzlar77'nin kalite ve tadı başta olmak üzere pek çok açıdan beğeni topladığını söyledi.

Oğuzlar'ın, Türkiye'nin tek ceviz ihracatı komisyonunda olduğunu vurgulayan Uyanık, ilçede ceviz üretimine dayalı 60 milyon TL'lik bir ekonomik pazar oluşturulmasını kaydetti.

Ceviz piyasasında Oğuzlar'ın söz sahibi üreticiler arasında bulunduğunu belirten Uyanık, iç talebe cevap verebilmek için 200 bin dolarlık ceviz ithalatı gerçekleştirildiğini ifade etti.

Oğuzlar77 üretiminin gelişmesiyle birlikte Türkiye'nin ceviz ihracatının son balacağına ulaşarak çekilen Uyanık, projenin ilçe ve Çorum'a hayırlı uğurlu olmasını diledi.

Basın toplantısı, yapılan açıklamaların ardından sona erdi.



Ceviz'in envanteri çıkartılacak



Halil İbrahim Çelik

Oğuzlar Kaymakamlığının ortağı olduğu ve Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğü ile Oğuzlar Ceviz Üreticileri Birliği adına hazırlanan "Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması Projesi" Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından onaylandı.

Projenin tanıtım toplantısı dün İl Genel Meclisi salonunda yapıldı.

Toplantıya Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı İl Koordinatörü Özgür Yalçın, Kaymakam Halil İbrahim Çelik, Belediye Başkanı Ali Uyanık, Halk Eğitimi Merkezi Müdürü Mustafa Çınar, Ceviz Üreticileri Tanımsal Birliği yönetim kurulu üyesi Abdurrahman Basmacı katıldı.

41 bin 458 lira bütçeli hakkında bilgi veren Kaymakam Halil İbrahim Çelik, "İlçemizde üstün özellikleri nedeni ile aşu yapılarak yaygınlaşmış olan Ali Ağa'nın cevizi, daha sonra 2000'li yılların başlarından itibaren Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü tarafından fenolojik ve pomolojik özellikleri takip edilmiş ve Ankara Tohumluk Tescil ve Sertifi-

kasyon Merkezi Müdürlüğünce 2010 yılında Oğuzlar77 ismiyle tescillenmiştir. Geçmişten günümüze kadar bilimsel olmayan yöntemlerle ceviz yetiştiriciliği yapılmıştır. Süreç içerisinde görülmüştür ki aynı vasıflarda ya da benzer başka bir ceviz çeşidi de bulunmamaktadır. Bu durum hem kabuklu cevize hem de

ceviz fidanına talebi her geçen gün artırmıştır. Günümüzde gelen talepleri karşılanamamaktadır. Ceviz yetiştirilen alanlar incelendiğinde gelişmiş bir faaliyet sürdürüldüğü görülmektedir. Bu en başta verimsizliği ortaya çıkarmaktadır. Üreticilerimizin elinde ne kadar ağaç ve fidan olduğu da bilinmemektedir. Bu durum ceviz üretiminin geleceğini tehdit etmektedir. Çünkü rekolte hesaplanamakta ileriye yönelik planlar yapılamamaktadır. Kısacası cevizciliğin bir stratejisi oluşturulamamaktadır. Bu çalışma ile kaygılar ortadan kalkarak farkında-

lık oluşturulacak bilimsel kuruluşların, birliklerin, tüccarların, yatırımcıların dikkati çekilecektir" dedi.

Kaymakam Çelik proje hakkında ise şu bilgileri verdi:

"2004-2007 yılları arasında Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü tarafından fenolojik ve pomolojik özellikleri takip edilen ve Ankara Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi Müdürlüğünce 2010 yılında Oğuzlar77 ismiyle tescillenerek sertifikalandırılması yapılan Oğuzlar cevizinin bölge ve ülke ekonomisine katkısını artırmaya yönelik olarak, mevcut durum envanterinin çıkartılarak, imaj, marka, ürün geliştirme ve pazarlama stratejileri belirlemek."

Oğuzlar Belediye Başkanı Ali Uyanık ise her beldenin her yöresinin kendine has özellikleri olduğunu Oğuzların ise cevizi olduğunu ifade ederek cevizi en iyi şekilde tanıyacaklarını ve tanişacaklarını söyledi.





"Oğuzlar 77 dünya harikası bir ceviz türü"



Oğuzlar Belediye Başkanı Ali Uyank

Oğuzlar Belediye Başkanı Ali Uyank, her bölgenin kendine göre kendine has özelliklerinin bulunduğunu ifade ederek, Oğuzlar'ın en önemli özelliğinin de cevizi olduğunu söyledi. Türkiye cevizi üretiminin yüzde 70'ine kadar Oğuzlar'dan karşılandığını ifade eden Uyank, Oğuzlar ilçesinin coğrafi alan olarak çok dar ölçeklerde besli olmasına rağmen kalitesine değer açısından en ön sıralarda yer aldığını dile getirdi.

Oğuzlar Belediye Başkanı Ali Uyank, her bölgenin kendine göre kendine has özelliklerinin bulunduğunu ifade ederek, Oğuzlar'ın en önemli özelliğinin de cevizi olduğunu söyledi. Türkiye cevizi üretiminin yüzde 70'ine kadar Oğuzlar'dan karşılandığını ifade eden Uyank, Oğuzlar ilçesinin coğrafi alan olarak çok dar ölçeklerde besli olmasına rağmen kalitesine değer açısından en ön sıralarda yer aldığını dile getirdi.



Büyüklereme toplantısı il Genel Meclisi Salonunda yapıldı.

Oğuzlar 77 cevizi Türkiye'de en yüksek fiyatla satıldığı kaydeden Uyank, "Bunun nedeni ise Oğuzlar 77 cevizi çok farklı bir aroma var. Tadı damakta ayrı bir lezzet kalıyor. Ayrıca 1-2 sene depolanda saklanıldığı zaman besin değerlerinden hiçbir şey kaybetmiyor" dedi.

Türkiye'de cevizi tüketimi arttıkça, Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesi ile yapılan çalışmalar neticesinde 3-5 sene içerisinde Oğuzlar olarak bütün faaliyetlerini daha da hızlandıracağı kaydeden Uyank, Türkiye'de cevizi fahiş miktarda yabancılara pazarlanıyor ve bu uygulamaların cevizi üretiminin ciddi zararları ile karşı karşıya kaldığını ifade eden Uyank, "Ülkemizin cevizi konusunda Oğuzlar gibi çalışması olmalı" dedi.



Oğuzlar 77'ye OKA'dan onay

Oğuzlar Kaymakamı ve Halk Eğitimi Merkezi Müdürü'nce, Oğuzlar Ceviz Üreticileri Birliği adıyla hazırlanan "Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması Projesi", OKA Kararları Kuruluna Ajans (OKA) tarafından onaylandı. Oğuzlar cevizi bölge ve ülke ekonomisine katkıları arttırmaya yönelik olarak, mevcut durum avantajlarını çıkartarak, imaj, marka, ürün geliştirme ve pazarlama stratejileri belirlemek amacıyla 41 bin 456 TL bütçe ile hazırlanan proje 18 Martta onaylandı.

Proje hakkında bilgi veren Oğuzlar Kaymakamı Halil İbrahim Çelik, ilçe ekonomisinin ceviziyle ilgili olduğunu ifade ederek, "Oğuzlar cevizi önemli bir kaynaktır. Bu durum hem kaliteyi artırır hem de bölge ekonomisini destekler. Proje ile Oğuzlar cevizi için gerekli olan çalışmalar başlatılacak. Bu çalışmaların neticesinde Oğuzlar cevizi dünya harikası bir ceviz türü olacaktır. Proje ile Oğuzlar cevizi için gerekli olan çalışmalar başlatılacak. Bu çalışmaların neticesinde Oğuzlar cevizi dünya harikası bir ceviz türü olacaktır."

Proje ile Oğuzlar cevizi için gerekli olan çalışmalar başlatılacak. Bu çalışmaların neticesinde Oğuzlar cevizi dünya harikası bir ceviz türü olacaktır. Proje ile Oğuzlar cevizi için gerekli olan çalışmalar başlatılacak. Bu çalışmaların neticesinde Oğuzlar cevizi dünya harikası bir ceviz türü olacaktır."

Çelik: "Ceviz üretim sahaları yaygınlaştırılacak"

Oğuzlar Kaymakamı Halil İbrahim Çelik, cevizi üretiminin geliştiğini ifade ederek, "Bu durum cevizi üretiminin geleceğini tehdit etmemektedir. Çünkü rekolte hesaplanamamakta ileriye yönelik planlar yapılamamaktadır. Kırsal cevizciliğin bir stratejisi oluşturulamamaktadır" dedi.

"Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması" projesi ile yapılan çalışmada bir konsepti yapan Oğuzlar Kaymakamı Halil İbrahim Çelik, cevizi üretiminin geleceğini tehdit etmemektedir. Çünkü rekolte hesaplanamamakta ileriye yönelik planlar yapılamamaktadır. Kırsal cevizciliğin bir stratejisi oluşturulamamaktadır" dedi.

"Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması" projesi ile yapılan çalışmada bir konsepti yapan Oğuzlar Kaymakamı Halil İbrahim Çelik, cevizi üretiminin geleceğini tehdit etmemektedir. Çünkü rekolte hesaplanamamakta ileriye yönelik planlar yapılamamaktadır. Kırsal cevizciliğin bir stratejisi oluşturulamamaktadır" dedi.

Çelik, "Ceviz üretiminin geleceğini tehdit etmemektedir. Çünkü rekolte hesaplanamamakta ileriye yönelik planlar yapılamamaktadır. Kırsal cevizciliğin bir stratejisi oluşturulamamaktadır" dedi.

"Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması" projesi ile yapılan çalışmada bir konsepti yapan Oğuzlar Kaymakamı Halil İbrahim Çelik, cevizi üretiminin geleceğini tehdit etmemektedir. Çünkü rekolte hesaplanamamakta ileriye yönelik planlar yapılamamaktadır. Kırsal cevizciliğin bir stratejisi oluşturulamamaktadır" dedi.

Çelik, "Ceviz üretiminin geleceğini tehdit etmemektedir. Çünkü rekolte hesaplanamamakta ileriye yönelik planlar yapılamamaktadır. Kırsal cevizciliğin bir stratejisi oluşturulamamaktadır" dedi.

"Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması" projesi ile yapılan çalışmada bir konsepti yapan Oğuzlar Kaymakamı Halil İbrahim Çelik, cevizi üretiminin geleceğini tehdit etmemektedir. Çünkü rekolte hesaplanamamakta ileriye yönelik planlar yapılamamaktadır. Kırsal cevizciliğin bir stratejisi oluşturulamamaktadır" dedi.



Oğuzlar Kaymakamı Halil İbrahim Çelik

"Oğuzlar 77 önemli bir gelir kaynağı"

Vali Yardımcısı Etiloğlu, "Oğuzlar, insanımıza turizmde de cevizde de iş olacaktı, aş olacaktı. Çorum'da sanayi ve tarım at başı geldi. Özellikle tarımsal alanda Olanıncık piriçinden sonra Cevizler 77 Cevizi de sertifikalı alan ürünlerimiz arasında geldi. Ben insanıyım ki, sertifikalı ürün sayımız 50'yi bulacaktır" diyerek, Oğuzlar 77'nin kalitesiyle adından söz ettirdiğini ve ilçeye büyük bir gelir sağladığını söyledi.



Vali Yardımcısı Hüseyin Etiloğlu, "Oğuzlar, ilçemizin önemli alanlarından biridir. Özellikle tarımsal alanda Olanıncık piriçinden sonra Cevizler 77 Cevizi de sertifikalı alan ürünlerimiz arasında geldi. Ben insanıyım ki, sertifikalı ürün sayımız 50'yi bulacaktır. Oğuzlar 77 sertifikalıyla ve kalitesiyle adından söz ettiriyor ve Oğuzlar'ı büyük bir gelir kaynağı yapıyor" dedi.



Oğuzlar 77 ile ilgili yapılan toplantı sırasında Çorum İl Tarım ve Su İşleri Müdürü Mustafa Çiğdem (ortada) konuşuyor.

"Cevizde ithalatçıyken ihracatçı olabiliriz"

Her yıl 2 milyon ceviz fidanının toprakla buluşmasına rağmen yurt dışına ihracatından 150 milyon dolarlık ceviz ithal eder durumda olduğumuz kaydeden İlçe Belediye Başkanı Ali Uysal, "Türkiye ceviz ihracatına en uygun ceviz çeşidi Oğuzlar 77'dir. Her yıl 100 bin fidan ithal ederiz. İthalatçı konumunda ihracatçı konuma geçebiliriz. Kabak içirilmişdeki bu alanı film döşeyen tarımımıza ihtiyacımız var" dedi.

Oğuzlar İlçe Belediye Başkanı Ali Uysal, Oğuzlar 77 Cevizi ile Türkiye'nin ithalatçı konumunda olduğunu söyledi.



Oğuzlar İlçe Belediye Başkanı Ali Uysal, Oğuzlar 77 Cevizi ile Türkiye'nin ithalatçı konumunda olduğunu söyledi. Uysal, "Türkiye ceviz ihracatına en uygun ceviz çeşidi Oğuzlar 77'dir. Her yıl 100 bin fidan ithal ederiz. İthalatçı konumunda ihracatçı konuma geçebiliriz. Kabak içirilmişdeki bu alanı film döşeyen tarımımıza ihtiyacımız var" dedi.

77 ile Türkiye ceviz ihracatına katkıda bulunabiliriz. Özellikle kabak içirilmişdeki bu alanı film döşeyen tarımımıza ihtiyacımız var" dedi.

"Oğuzlar 77 Cevizi ile Türkiye ceviz ihracatına katkıda bulunabiliriz. Özellikle kabak içirilmişdeki bu alanı film döşeyen tarımımıza ihtiyacımız var" dedi.

"Ceviz üretimi için daha fazla suya ihtiyacımız var"

Oğuzlar Kaymakamı Halil İbrahim Çelik ise, ilçe halkının Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında istediğini ifade ederek, "Fakat ilçemizde yeterli kadar suyu alamıyoruz. Bu projeyi hızlandırabilmemiz ve daha çok verim alabilmemiz için güdümlü sulama var" dedi.



Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında ilçe halkının Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında istediğini ifade ederek, "Fakat ilçemizde yeterli kadar suyu alamıyoruz. Bu projeyi hızlandırabilmemiz ve daha çok verim alabilmemiz için güdümlü sulama var" dedi.

Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında ilçe halkının Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında istediğini ifade ederek, "Fakat ilçemizde yeterli kadar suyu alamıyoruz. Bu projeyi hızlandırabilmemiz ve daha çok verim alabilmemiz için güdümlü sulama var" dedi.

Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında ilçe halkının Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında istediğini ifade ederek, "Fakat ilçemizde yeterli kadar suyu alamıyoruz. Bu projeyi hızlandırabilmemiz ve daha çok verim alabilmemiz için güdümlü sulama var" dedi.

Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında ilçe halkının Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında istediğini ifade ederek, "Fakat ilçemizde yeterli kadar suyu alamıyoruz. Bu projeyi hızlandırabilmemiz ve daha çok verim alabilmemiz için güdümlü sulama var" dedi.

Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında ilçe halkının Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında istediğini ifade ederek, "Fakat ilçemizde yeterli kadar suyu alamıyoruz. Bu projeyi hızlandırabilmemiz ve daha çok verim alabilmemiz için güdümlü sulama var" dedi.



Toplantı sonrasında Oğuzlar İlçe Belediye Başkanı Ali Uysal (ortada) konuşuyor.

"Oğuzlar 77 ceviz çeşidi envanter çalışması" tanıtıldı

2012 Doğuşun Fırtınası'nda Oğuzlar Kaymakamlığı ve İlçe Tarım ve Su İşleri Müdürlüğü tarafından düzenlenen Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesi, Oğuzlar Kaymakamı Halil İbrahim Çelik, İlçe Tarım ve Su İşleri Müdürü Mustafa Çiğdem ve İlçe Halk Eğitim Müdürü Mustafa Çiğdem tarafından tanıtıldı. Oğuzlar ceviz ihracatına katkıda bulunmak isteyen üreticilerin ilçe halkının Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında istediğini ifade ederek, "Fakat ilçemizde yeterli kadar suyu alamıyoruz. Bu projeyi hızlandırabilmemiz ve daha çok verim alabilmemiz için güdümlü sulama var" dedi.

Oğuzlar Kaymakamı Halil İbrahim Çelik, İlçe Tarım ve Su İşleri Müdürü Mustafa Çiğdem ve İlçe Halk Eğitim Müdürü Mustafa Çiğdem tarafından tanıtıldı. Oğuzlar ceviz ihracatına katkıda bulunmak isteyen üreticilerin ilçe halkının Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında istediğini ifade ederek, "Fakat ilçemizde yeterli kadar suyu alamıyoruz. Bu projeyi hızlandırabilmemiz ve daha çok verim alabilmemiz için güdümlü sulama var" dedi.

Oğuzlar Kaymakamı Halil İbrahim Çelik, İlçe Tarım ve Su İşleri Müdürü Mustafa Çiğdem ve İlçe Halk Eğitim Müdürü Mustafa Çiğdem tarafından tanıtıldı. Oğuzlar ceviz ihracatına katkıda bulunmak isteyen üreticilerin ilçe halkının Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında istediğini ifade ederek, "Fakat ilçemizde yeterli kadar suyu alamıyoruz. Bu projeyi hızlandırabilmemiz ve daha çok verim alabilmemiz için güdümlü sulama var" dedi.

Oğuzlar Kaymakamı Halil İbrahim Çelik, İlçe Tarım ve Su İşleri Müdürü Mustafa Çiğdem ve İlçe Halk Eğitim Müdürü Mustafa Çiğdem tarafından tanıtıldı. Oğuzlar ceviz ihracatına katkıda bulunmak isteyen üreticilerin ilçe halkının Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında istediğini ifade ederek, "Fakat ilçemizde yeterli kadar suyu alamıyoruz. Bu projeyi hızlandırabilmemiz ve daha çok verim alabilmemiz için güdümlü sulama var" dedi.

Oğuzlar Kaymakamı Halil İbrahim Çelik, İlçe Tarım ve Su İşleri Müdürü Mustafa Çiğdem ve İlçe Halk Eğitim Müdürü Mustafa Çiğdem tarafından tanıtıldı. Oğuzlar ceviz ihracatına katkıda bulunmak isteyen üreticilerin ilçe halkının Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında istediğini ifade ederek, "Fakat ilçemizde yeterli kadar suyu alamıyoruz. Bu projeyi hızlandırabilmemiz ve daha çok verim alabilmemiz için güdümlü sulama var" dedi.



Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında ilçe halkının Oğuzlar 77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması projesinin hazırlanmasında istediğini ifade ederek, "Fakat ilçemizde yeterli kadar suyu alamıyoruz. Bu projeyi hızlandırabilmemiz ve daha çok verim alabilmemiz için güdümlü sulama var" dedi.

4 | CUMA-29 MART 2013

SORUŞURU
Hakimiyet

'Oğuzlar 77'nin marka değerini yükseltmeliyiz'

2012 yılında Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından Doğrudan Faaliyet Desteği Kapsamında Oğuzlar Kaymakamlığı'nın ortağı olduğu ve Oğuzlar Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğü'nce Oğuzlar Ceviz Üreticileri Birliği adına hazırlanan, "Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması" projesinin nihai rapor sunuş toplantısı, SMMM Konferans salonunda yapıldı. Toplantıya; Vali Sabri Başköy, Oğuzlar Belediye Başkanı Ali Uyanık ve Oğuzlar Kaymakamı H.İbrahim Çelik, diğer protokol üyeleri, akademisyenler, davetliler ve ceviz üreticileri katıldı.

Açılış konuşmasını Proje Koordinatörü Mustafa Çınar'ın yaptığı toplantıda; Oğuzlar Belediye Başkanı Ali Uyanık ve Oğuzlar Kaymakamı H.İbrahim Çelik de bir konuşma yaptı.

Oğuzlar77 cevizi'nin marka değerine dikkat çeken Vali Başköy; "Oğuzlar77 gibi, ülke çapında değer gören bir ceviz markamız var. Üreticiler olarak Oğuzlar77cevizi'nin marka değerini, tü-

keticilerin güvenini sarsmadan korumaya özen göstermeliyiz.

Oğuzlar77 cevizi; diğer cevizlerden daha yüksek bir fiyata satılabiliyorsa markalaşmış demektir. Bu kapsamda, maddi kaygıları bir kenara bırakarak, gerek tarlaya fidanı dikme aşamasından gerekse üretim aşamasına kadar özen göstererek, Oğuzlar77 cevizi'nin marka değerini düşürecek davranışlardan uzak durmalıyız." dedi. Konuşmalarından sonra, Prof. Dr. S.Mehmet Şen; Oğuzlar77 Cevizi, Prof. Dr. F. Ekmele Tekintaş; Ceviz Yetiştiriciliği ve Bahçe Kurulması, Prof. Dr. Yakup Özkan; Ceviz Aşaçlarının Budanması, Prof. Dr. Turan Karadeniz; Verimli Ceviz Tipleri ve Prof. Dr. Ümit Serdar ise Ceviz Yetiştiriciliğinde Değişik Aşıl Metotları hakkında birer sunum gerçekleştirdiler.

"Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması" projesinin nihai raporu sunuş toplantısı, soru- cevap bölümünün ardından sona erdi.



Vali Başköy, Oğuzlar77 cevizi'nin marka değerine dikkat çekti.



Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envanter Çalışması" projesinin nihai raporu açıklandı.



Toplantı SMMM Konferans salonunda yapıldı.



TEK YILDIZ

27 MART 2013 CUMA

HABER

6



Ceviz yılda 22 milyon lira gelir sağlıyor

Oğuzlar77 Cevizi Ermeniler Çarşaması Nihai Rapor Sunuş Toplantısı, yoğun bir katılımla gerçekleştirildi. Oğuzlar Cevizi Üreticileri Tarımsal Birliği'nin Oğuzlar77 cevizi çeşidi ermeniler çarşaması temasıyla, Nihai Rapor Sunuş toplantısı için Çorum Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi. Toplantıya, Vali Sabri Başköy, Oğuzlar Kaymakamı Halil İbrahim Çelik, Oğuzlar Belediye Başkanı Ali Uyanık, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Danışmanı Yakup Sağlan, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Erkan Eliaz Ermiş, AK Parti İl Başkanı Yardımcısı ve İl Genel Meclisi Grup Başkanvekili Nurettin Katsacı, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Başkanı Mustafa Yıldırım, bazı kamu kurumları, üniversite birliklerinin başkanları ile cevizi üreticileri katıldı. Katılım oldukça yoğun olduğu toplantıda Oğuzlar77 cevizi çeşidi hakkında detaylı bilgiler verirken, ermeniler çarşamasının sonuçları da paylaşıldı. Soğuk durması ve bitkisel Marj'ın okuması ile başlayan toplantıda ilk olarak Proje Koordinatörü Mustafa Çınar, proje ve ermeniler çarşamasının sonuçları hakkında detaylı bilgiler verdi.

Oğuzlar77 Cevizi Ermeniler Çarşaması Nihai Rapor Sunuş Toplantısı'nda birer konuşma yaptığı toplantıda Prof. Dr. Seyit Mehmet Şen Oğuzlar77 cevizi ni anlattı. Ceviz yetiştiriciliği ve bahçe kurulumu konusunda Prof. Dr. Faik Ekmele Tekintir'in bilgiler sunduğu toplantıda ayrıca Prof. Dr. Yakup Özkara, "cevizi ağaçlarının beslenmesi" konusunda sunum yaptı. Prof. Dr. Turan Karadeniz ise verimli cevizi tipi hakkında bilgi verdi. Toplantıda daha sonra Prof. Dr. Ümit Sencar tarafından "Ceviz Yetiştiriciliğinde Doğru Ajır Metodları" konusu anlatıldı. Toplantının sonunda ise Oğuzlar Cevizi Üreticileri Tarımsal Birliği Başkanı Abdurrahman Barınca bir değerlendirme konuşması yaptı.

Oğuzlar77 Cevizi Çeşidi Ermeniler Çarşaması Projesi Proje Koordinatörü Mustafa Çınar, cevizin Oğuzlar'da bahçet ve gelecekte demek olduğunu belirterek, ahırda cevizi ve ceviziçlik adına Oğuzlar'da birçok şey yapıldığını ancak bir değeriçlik olduğunu bu değeriçliğin toparlanmasını için bir çabasına yapmasını gerektiğini söyledi.

İnsanların daha profesyonel daha bilimsel dışarıya danışarak sağlıklı insanları deneyip toparlayacak, aynı kubbaları paylaşımlarını sağlayacak ve sükre çapında seslerini güçleştirecek bir şeyler yapmasını gerektiğini, bu dışarıya danışarak projenin ortaya çıkmasını ifade eden Çınar, "Sonuç olarak Oğuzlar sınırları içerisinde her yıl 22 tona, 4451 parselde bulunan bir tona cevizi-

leri yaşı gruplarına göre tespit etmek, 3828 çifti ile görüştüğü, üç ayrı laboratuvara numuneler gönderdik, kimyasal analizler için, toprak analizleri yaptık, 1680 çiftinin bahçesinde değişik yaş gruplarında bulunan ağaçların ve meyvelerinin fiziksel özelliklerini tespit ettik" dedi.

"OĞUZLAR77 DÜNYANIN BİR NUMARALI CEVİZ ÇEŞİDİ"

Oğuzlar Belediye Başkanı Ali Uyanık, ilklerin cevizi ağaçları gelecek Oğuzlar77'nin dünyanın bir numaralı cevizi çeşidi olduğunu belirterek, 2500 ton cevizi elde edildiğini bundan da 22 milyon TL. gelir elde edildiğini söyledi. Oğuzlar ekonomisinin cevizi dayalı olduğunu altını çizen Uyanık, Oğuzlar77 çeşidinin sertifikası aldığını gereken önem ve değeriçliğini belirtti.

Ali Uyanık, "Oğuzlar77 erken meyvaya yatan bir cevizi çeşidi ve üreticisine hemen para kazandırmaktadır. Her yıl yüksek verime ulaşmaktadır. Ağzında bir tane tar ocağı bulunmaktadır. Dışarıya taşınabilir. İki yıl sonra beslenmeden beslenmeden beslenmeden bir şey kaybetmeden duruyor" dedi.

Uyanık, konuşmasında şunları söyledi:

"Oğuzlar77 bu güne kadar üzerinde çalışılmamış bir cevizi çeşidi ben bunu talihlilik olarak görüyorum. Cevizi ihtilacı konuşulduğunda bu talihlilikle rol oynamıştır. Oğuzlar77 dünyanın bir numaralı cevizi çeşididir. 2500 ton cevizi elde ediyor 22 milyon TL. gelir elde ediyor. Bu 6 bin ritüelde bir iş için çok ciddi bir rakamdır. Oğuzlar ekonomisi cevizi dayalıdır. Oğuzlar77 cevizi 2004 den 2009'a kadar üzerinde çalışılmamış yapılmış sertifikalandırılmıştır. Oğuzlar77'yi ilerletmek gerektirirde yaygınlaştırmak için emsallerin cevizi ağaçları kapatılmaması için konuşma gelecektir."

"153 BİN CEVİZ AĞACI TESİT ETTİK"

Oğuzlar Kaymakamı Halil İbrahim Çelik ise küçük ilçelerin gelir kaybını ve devlet yatırımları açısından dezavantajlı olduğunu ancak Oğuzlar'ın ilki büyük değeri olan cevizi ve bahçe ile avantajlı konumunda olduğunu belirtti.

Oğuzlar'da 50 bin ağacın varlığından şu edildiğini ancak 153 bin ağacın olduğunu tespit ettiklerini kaydeden Çelik, toplantı verilerini yapılan

çalışmalara şük tutacağını düşündüklerini vurguladı. Çelik, köylere cevizi üretiminin özindeki en büyük engelinin şu problemi olduğunu bu soruna da yapacağı çalışmalar ile çözümlenebileceğini ifade etti. Kublay Kaan YÜCEL.

Vali Sabri Başköy:

"Oğuzlar77 cevizinin marka değeri düşürülmemeli"

Vali Sabri Başköy, "Oğuzlar77" cevizi çeşidinin marka değeriçliğini koruması gerektiğini belirterek, "Orjinal ürünler dikim. Başka yerden getirildiği cevizi ile birlikte Oğuzlar77 adı altında satılmayın. Para hesapla, daha fazla cevizi satma fırsatıyla Oğuzlar77'nin kalitesine zarar veremeyin" dedi.

SMMMO Toplantı Salonu'nda gerçekleştirilen Oğuzlar77 Cevizi Çeşidi Ermeniler Çarşaması Projesi nihai rapor sunuş toplantısına katılan ve burada bir konuşma yapan Vali Sabri Başköy, Oğuzlar77 cevizi çeşidinin sadece 153 bin ağaca sınırlı, ermeniler çarşaması yapılmış, markası tescilli edilmeli bir cevizi çeşidi olduğunu diletti olarak, bunun Oğuzlar için büyük bir değeriçliğini söyledi.

Valilik olarak ilerin daha iyi bir koruma gelmesi için gereken desteği verdiklerini, bundan sonra da desteği esigemeyceklerini anlatan Vali Başköy, cevizi üreticilerinin yol, su, altyapı gibi problemlerinin çözümü noktasında destek olacaklarını kaydetti. Bu için Aruzer balına çevirmelerini gerektiğini altını çizen Başköy, 300 kilo Aruzer balı üretiyor denildiği her tarafta Aruzer balı satıldığı, oradan sonra insanların mala güveninin kalmadığını belirterek, "Şu sızdırlığınıza kadar üretin bitmiş zaman da bir tona ceviziçini bitiriyor. Oğuzlar77'nin o zaman marka değeriç-



strekli muhafaza etmiş olursanız. Baki bu toplantıların bir araya gelmelerin en önemli çıktılarından birisi de bu olma gerekir. Bazen çok kazansa acımasızla girmeliyiz" dedi. "Bu sene cevizi olmasa cevizi talebi de var ne yapalım acaba" denildiği sağa sola bakıp bir çözüm arayışı içerisinde olmadan "Bu sene de olsun ki kumet bu kumet" diye bir cevizi marka değeriçini düşürerek dışarıdan uzak durulmasını istedi. Başköy, "Bu cevizi türü öğrenmek, kurmasını, paketlemesini öğrendik cevizi de duramaz" deriyorsanız dışarıya cevizi getirilecektir Oğuzlar77 diye satılmaması gerektiğini vurguladı. Başköy, üreticilerin başka bir yerden cevizi getirip satmaları halinde "bu Oğuzlar cevizi değil fiyat yavaş" diyebilmeleri gerektiğini o zaman bu markaya olan itimarı güvenin muhafaza edileceğini, konuşacağını, sığıyacağını artacağını, fiyat marjının da daimi diğer ceviziçilere göre yüksek olacağını, kazanım da bu olacaktır diye etti. Kublay Kaan YÜCEL.



"Bu kitap,
Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın desteklediği, Oğuzlar77 Ceviz Çeşidi Envan-
ter Çalışması projesi kapsamında hazırlanmıştır.
İçerik ile ilgili sorumluluk Oğuzlar Ceviz Üreticileri Tarımsal Birliği'ne aittir ve
Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın görüşlerini yansıtmaz."



Oğuzlar Ceviz Üreticileri Tarımsal Birliği

Belediye İş Hanı Kat:1 Oğuzlar/ÇORUM
Tel: 0(364) 561 70 45 - 0(532) 495 96 19
Belge Geçer: 0(364) 561 21 50



OĞUZLAR77

CEVİZİ



ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI
DOĞRUDAN FAALİYET DESTEĞİ
TR83/DFD/2012/037

MART 2013